

MTS

SUOMALAISTEN MIELIPITEITÄ ULKO- JA TURVALLISUUSPOLITIIKASTA, MAANPUOLUSTUKSESTA JA TURVALLISUUDESTA

MAANPUOLUSTUSTIEDOTUKSEN SUUNNITTELUKUNTA

Tiedotteita ja katsauksia
Tammikuu 2024

2024:1

Maanpuolustustiedotuksen suunnittelukunta MTS 2024:1

Suomalaisten mielipiteitä ulko- ja turvallisuuspolitiikasta, maanpuolustuksesta ja turvallisuudesta

Maanpuolustustiedotuksen suunnittelukunta

Puolustusministeriö, Helsinki 2024

Julkaisujen jakelu

Distribution av publikationer

**Valtioneuvoston
julkaisuarkisto Valto**

Publikations-
arkivet Valto

julkaisut.valtioneuvosto.fi

Puolustusministeriö

This publication is copyrighted. You may download, display and print it for Your own personal use.

Commercial use is prohibited.

ISBN pdf: 978-951-663-372-8

ISSN pdf: 2490-0052

ISBN painettu: 978-951-663-388-9

ISSN painettu: 1796-055X

Taitto: Valtioneuvoston hallintoyksikkö, Julkaisutuotanto

Helsinki 2024

Paino: Grano Oy, 2024

Suomalaisten mielipiteitä ulko- ja turvallisuuspolitiikasta, maanpuolustuksesta ja turvallisuudesta

Maanpuolustustiedotuksen suunnittelukunta MTS 2024:1

Julkaisija Puolustusministeriö

Yhteisötekijä Maanpuolustustiedotuksen suunnittelukunta
Kieli suomi

Sivumäärä 100

Tiivistelmä

Maanpuolustustiedotuksen suunnittelukunnan (MTS) haastattelututkimuksessa on selvitetty kansalaisten mielipiteitä Suomen ulko-, turvallisuus- ja puolustuspolitiikasta sekä maanpuolustuksesta. Mukana on myös kysymyksiä turvallisuuteen ja turvallisuudentunteeseen vaikuttavista tekijöistä, sekä turvallisuuden kehittymistä seuraava viiden vuoden aikana sekä eri tahojen vaikutuksesta Suomen turvallisuuteen. Lisäksi kysytään huolta aiheuttavista tekijöistä, erilaisiin uhkiiin varautumisesta, Euroopan unionin tulevaisuudesta, suhtautumisesta Suomen Nato-jäsenyyteen, Puolustusvoimien kykyyn torjua sotilaallisia uhkia, Suomen sotilaallisesta yhteistyöstä ja suhtautumisesta Euroopan unionin ja Naton väliseen yhteistyöhön, eikä Ukrainan auttamisesta. Kysymyksiä on kaikkiaan 21, joista kaksi uusia.

Tutkimuksen teki Taloustutkimus Oy MTS:n toimeksiannosta. Tutkimus toteutettiin yhdistelmänä Omnibustutkimuksen henkilökohtaisia haastatteluja sekä Taloustutkimuksen internet-paneelissa. Tutkimuksen otos on 1197 henkilöä. Tutkimuksen kohderyhmänä on maamme 15–79-vuotias väestö Ahvenanmaan maakuntaa lukuun ottamatta.

Raportti koostuu tekstiosasta ja sitä täydentävistä kuvista, joissa näkyvät myös aiemmin esitettyjen kysymysten aikasarjat. Kuvat on tehty Taloustutkimus Oy:ssa. Osa kysymyksistä muodostaa yhtenäisen aikasarjan vuodesta 1964.

Asiasanat asevelvollisuus, Nato, puolustus, puolustuspolitiikka, turvallisuuspolitiikka, turvallisuus, ulkopoliittika

ISBN PDF 978-951-663-372-8

ISBN painettu 978-951-663-388-9

ISSN PDF 2490-0052

ISSN painettu 1796-055X

Julkaisun osoite <https://urn.fi/URN:ISBN:978-951-663-372-8>

Finländarnas åsikter om utrikes- och säkerhetspolitiken, försvaret och säkerheten

Planeringskommissionen för försvarsinformation PFI 2024:1

Utgivare Försvarsministeriet

Utarbetad av Planeringskommissionen för försvarsinformation
Språk finska

Sidantal 100

Referat

Planeringskommissionen för försvarsinformation (PFI) har i en intervjuundersökning rätt ut medborgarnas åsikter om den finska utrikes-, säkerhets- och försvarspolitiken samt om försvaret. Med finns också frågor om faktorer som påverkar säkerheten och känslan av trygghet och om hur säkerheten kommer att utvecklas under de kommande fem åren samt om olika parters inverkan på Finlands säkerhet. Dessutom ingår frågor om faktorer som väcker oro, beredskapen inför olika hot, Europeiska unionens framtid, inställningen till Finlands medlemskap i Nato, förtroendet för Försvarsmaktens förmåga att avvärja militära hot, Finlands militära samarbete samt inställningen till samarbetet mellan Europeiska unionen och Nato och hjälpen till Ukraina. Frågorna var totalt 21 och två av dem var nya.

Undersökningen gjordes av Taloustutkimus Oy på uppdrag av PFI. Undersökningen genomfördes som en kombination av en omnibusundersökning med personliga intervjuer och som en webbpanel av Taloustukimus. Undersökningen omfattar ett urval på 1197 personer. Målgrupp för undersökningen är landets befolkning i åldern 15–79 år med undantag av landskapet Åland.

Rapporten består av en textdel och figurer som kompletterar den, där tidsserier med tidigare ställda frågor kan ses. Figurerna har tagits fram av Taloustutkimus Oy. En del av frågorna utgör en enhetlig tidsserie sedan år 1964.

Nyckelord Nato, värnplikt, försvar, försvarspolitik, säkerhetspolitik, säkerhet, utrikespolitik

ISBN PDF 978-951-663-372-8

ISSN PDF 2490-0052

ISBN tryckt 978-951-663-388-9

ISSN tryckt 1796-055X

URN-adress <https://urn.fi/URN:ISBN:978-951-663-372-8>

Finns` opinions on foreign and security policy, national defence and security

---

The Advisory Board for Defence Information ABDI 2024:1

Publisher Ministry of Defence

Group author The Advisory Board for Defence Information

Language Finnish

Pages

100

Abstract

A Survey commissioned by The Advisory Board for Defence Information (ABDI) explored the opinions of Finnish people on Finnish foreign policy and security policy, defence policy and national defence. There are questions on factors affecting safety and citizens` sense pertaining to security over the next five years. There are also questions about the impacts of various organizations on Finland`s security. The survey also included questions on factors causing concern, preparations against various threats, the future of the European Union, views on Finland`s membership in NATO, confidence in The Defence Force`s ability to counter military threats and Finland`s military cooperation and attitudes towards cooperation between the European Union and NATO and assistance to Ukraine. Altogether 21 questions were asked, two of which for the first time.

Commissioned by the ABDI, market research company Taloustutkimus Oy carried out the survey. The survey was carried out as a combination of personal interviews as a part of omnibus research and an internet panel by Taloustutkimus Oy. The sample size was 1197 people. The target group of the study comprised the entire population between the ages of 15 and 79, with the exception of the Åland Islands.

The report comprises a text section with illustrating figures that also present the time sequence of the questions asked in previous surveys. These illustrations were prepared by Taloustutkimus Oy. Some of the questions represent a continuous sequence since 1964.

Keywords NATO, conscript service, National defence, defence policy, security policy, foreign policy

---

ISBN PDF 978-951-663-372-8

ISSN PDF 2489-3951

ISBN printed 978-951-663-388-9

ISSN printed 1238-7940

URN address <https://urn.fi/URN:ISBN:978-951-663-372-8>

Sisältö

Saatteeksi	7
Yhteenveto	10
Yhdeksän kymmenestä suhtautuu myönteisesti Suomen Nato-jäsenyyteen.....	11
Suomen Nato-jäsenyyden oletetaan antavan liittolaisten apua Suomelle.....	12
Suomen koetaan olevan Nato-jäsenenä velvollinen auttamaan jäsenmaita.....	13
Nato koetaan Suomen turvallisuuteen myönteisimmin vaikuttavana tahona.....	14
Luottamus ulkopoliittikan hoitoon vahvistunut viime vuodesta.....	19
Sotilaallinen tilanne Suomen lähialueilla koetaan uhkaavampana.....	20
Tulevaisuus koetaan turvattommaksi.....	22
Vahva tuki Euroopan unionin ja Naton väliselle yhteistyölle.....	24
Yli puolet kokee luottamuksen Euroopan unionin tulevaisuuteen pysyvän ennallaan.....	24
Pohjoismaisen puolustusyhteistyön ja Nato-jäsenyyden koetaan eniten lisäävän Suomen turvallisuutta.....	25
Puolustuspolitiikan hoito saa edelleen vahvan luottamuksen.....	26
Luottamus Puolustusvoimien kykyyn puolustaa Suomea jatkuu erittäin vahvana.	27
Enemmistö tukee puolustusmäärärahojen korottamista.....	28
Suomen sotilaalliseen yhteistyöhön suhtaudutaan hyvin myönteisesti	29
Maanpuolustustahto edelleen vahva.....	31
Henkilökohtainen maanpuolustustahto vakaalla pohjalla.....	33
Nykyinen asevelvollisuusmalli saa vahvan tuen.....	34
Asevelvollisuusmalli koetaan parhaaksi Suomelle	38
Kaikkia koskevaan kansalaispalvelukseen suhtaudutaan myönteisesti	40
Ukrainan auttamista tuetaan – enemmistö haluaa lisää pakotteita Venäjälle	41
Kehitys Venäjällä ja Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa suurimmat huolenaiheet ...	43
Aseelliseen hyökkäykseen koetaan varaudutun hyvin, kriittisen infran suojaamisen heikommin	44
MTS:n tutkimusjaosto	46
MTS:n puheenjohtajisto	46
MTS:n sihteeristö	46
Liitekuviot	47

SAATTEEKSI

Maanpuolustustiedotuksen suunnittelukunnan (MTS) haastattelututkimuksessa on selvitetty kansalaisten mielipiteitä Suomen ulko-, turvallisuus- ja puolustuspolitiikasta sekä maanpuolustuksesta. Mukana on myös kysymyksiä turvallisuuteen ja turvallisuudentunteeseen vaikuttavista tekijöistä sekä turvallisuuden kehittymisestä seuraava viiden vuoden aikana. Lisäksi kysytään huolta aiheuttavista tekijöistä, erilaisiin uhkiin varautumisesta, Euroopan unionin tulevaisuudesta, suhtautumisesta Suomen Nato-jäsenyyteen, luottamuksesta Puolustusvoimien kykyyn torjua sotilaallisia uhkia ja suhtautumisesta Euroopan unionin ja Naton väliseen yhteistyöhön, sekä Ukrainan auttamisesta. Kysymyksiä on kaikkiaan 21, joista kaksi uusia.

MTS on tehnyt mielipidetutkimuksia perustamisestaan, vuodesta 1976, lähtien. Mukana on myös kaksi kysymystä, joita MTS:n edeltäjä, Henkisen maanpuolustuksen suunnittelukunta (HMS) on esittänyt vuodesta 1964 vuoteen 1975.

Tutkimuksen teki Taloustutkimus Oy MTS:n toimeksiannosta. Tutkimus toteutettiin yhdistelmänä Omnibustutkimuksen henkilökohtaisia haastatteluja sekä Taloustutkimuksen internet-paneelissa, kuten vuoden 2021–2022 haastattelut. Henkilökohtaisia haastatteluja tehtiin 544 kpl (43 %), paneelivastauksia kertyi 653 kpl. (57 %). Haastateltavista naisia oli 623 ja miehiä 572. Ennen vuotta 2020 tutkimus on tehty pelkästään henkilökohtaisina haastatteluina osana omnibus-tutkimusta.

Tutkimuksen kohderyhmänä on maamme 15–79-vuotias väestö Ahvenanmaan maakuntaa lukuun ottamatta. Tutkimuksen otoskoko on 1197 henkilöä. Otos muodostettiin kiintiöpoiminnalla, jossa kiintiöinä ovat valtakunnallinen ikä-, sukupuoli-, suuralue- ja kuntatyypinjakautuma. Otos on painotettu kohderyhmää vastaavaksi. Painotetut N-luvut vastaavat Suomen 15–79-vuotiasta väestöä tuhansina (SVT 31.12.2022).

Henkilökohtaiset haastattelut tehtiin 8.11. – 26.11.2023. Haastattelutyöhön osallistui 23 Taloustutkimus Oy:n koulutettua tutkimushaastattelijaa. Haastatteluja tehtiin 184 paikkakunnalla, joista kaupunkeja oli 91 ja muita kuntia 93. Paneeliosion vastaukset kerättiin 15.11. – 28.11.2023. Tutkimuksen virhemarginaali on koko väestön osalta 3,2 prosenttiyksikköä suuntaansa.

Ikäryhmittäin painottamaton ja painotettu aineisto jakautuvat seuraavasti:

	Painottamaton n	Painottamaton %	Painotettu N	Painotettu %
15–19 v.	68	6 %	271	6 %
20–24 v.	76	6 %	311	7 %
25–34 v.	127	11 %	741	17 %
35–49 v.	295	25 %	1049	24 %
50–64 v.	323	27 %	1039	24 %
65–79 v.	308	26 %	962	22 %

Aineistossa alle 50-vuotiaat ovat aliedustettuina, 50- ja yli 65-vuotiaat yliedustettuina. Yli- ja aliedustukset korjattiin painotuksella.

Tulostuksessa aluejako on tehty kolmeen: Helsinki-Uusimaa/Etelä-Suomi (vastaajamäärä 555), sisältäen Helsinki-Uusimaan ja Etelä-Suomen suuralueet, Länsi-Suomi (vastaajamäärä 333), sisältäen Länsi-Suomen suuralueen ja Itä-Suomi/Oulu/Lappi (vastaajamäärä 309), sisältäen Pohjois- ja Itä-Suomen suuralueen. Alla olevassa taulukossa selviävät painottamattoman ja painotetun aineiston vastaajamäärät ja -osuudet suuraluetasolla.

	Painottamaton n	Painottamaton %	Painotettu N	Painotettu %
Helsinki-Uusimaa	311	26 %	1 382	32 %
Etelä-Suomi	244	20 %	838	19 %
Länsi-Suomi	333	28 %	1 176	27 %
Pohjois- ja Itä-Suomi	309	26 %	977	22 %

Puoluekantaa taustamuuttujana tarkasteltaessa on otettava huomioon, että suurempien puolueiden kohdalla saadaan luotettavampia tietoja kuin pienemmistä puolueista, joiden kannattajia otoksessa on vähemmän. Tulokuviiin on otettu mukaan vain ne puolueet, joiden äänestämistä kannatti yli 50 vastaajaa.

Tutkimuksessa kysyttiin: "Mitä puoluetta äänestäisitte, jos eduskuntavaalit pidettäisiin nyt?". Haastateltavista ilmoitti puoluekantansa 74 prosenttia (883 henkilöä) ja sen jätti kertomatta 26 prosenttia (314 henkilöä). Vuonna 2022 puoluekantansa ilmoitti 70 prosenttia ja sen jätti kertomatta 30 prosenttia.

Raportti koostuu tekstiosasta ja sitä täydentävistä kuvista, joissa näkyvät myös aiemmin esitettyjen kysymysten aikasarjat. Kuvat on tehty Taloustutkimus Oy:ssä. Osa kysymyksistä muodostaa yhtenäisen aikasarjan vuodesta 1964. Kysymysten laadinnasta vastaavat MTS:n tutkimus- ja työjaostot. Raportin on valmistellut työjaostolle MTS:n tutkimusjaosto.

Tämän tutkimuksen, kuten aiempienkin, data-aineisto on Tampereen yliopiston yhteydessä sijaitsevassa yhteiskuntatieteellisessä tietoaarkistossa (www.fsd.tuni.fi), jonne Taloustutkimus sen lähettää.

MTS:n raportit ovat nettisivuillamme suomen-, ruotsin- ja englanninkielisinä (www.defmin.fi/mts).

Norjassa Folk og Forsvar tekee vuosittain mielipidemittauksia turvallisuus- ja puolustuspolitiikasta. Ne löytyvät osoitteesta: <https://www.folkogforsvar.no/meningsmalinger/>

MTS:n tutkimustulokset ovat julkisia ja kaikkien käytettävissä. Niitä lainattaessa, tai käytettäessä, on mainittava, että kyseessä on MTS:n tutkimus.

Yhteenveto

Suomesta tuli Naton täysjäsen huhtikuun neljäs päivä 2023. Venäjän aloittamaa hyökkäyssotaa Ukrainassa on käyty lähes kaksi vuotta. Suomi on ollut Venäjän hybridioperaation kohteena. Syksyn 2023 kyselyn tuloksissa näkyvät erityisesti vahva tuki Suomen Nato-jäsenyydelle sekä Naton vahvistunut rooli Suomen turvallisuuden lisäämisessä. Toisaalta myös kansalaisten kokeman turvattomuuden lisääntyminen ja arviot Suomen lähialueen sotilaallisen tilanteen heikentymisestä näkyvät tuloksissa.

Yhdeksän kymmenestä suhtautuu myönteisesti siihen, että Suomi on Naton jäsen. Kielteisesti suhtautuu yksi kymmenestä. Yhdeksän kymmenestä kokee myös, että muut liittolaiset antaisivat tukea Suomelle tarvittaessa. Vastaavasti yhdeksän kymmenestä kokee, että Suomi on velvollinen auttamaan liittolaismaita tarvittaessa.

Naton turvallisuutta lisäävä vaikutus on vahvistunut viime vuodesta. Nyt Nato nähdään selvästi eniten Suomen turvallisuuteen myönteisimmin vaikuttavana tahona. Euroopan unioni tulee toisena, YK:n ja Etyjin myönteinen vaikutus on heikentynyt. Myös Yhdysvaltojen myönteisen vaikutuksen Suomen turvallisuuteen nähdään voimistuneen. Venäjän osalta ei nähdä muuta kuin kielteistä vaikutusta Suomen turvallisuuteen.

Luottamus ulkopolitiikan hoitoon on vahvistunut viime vuodesta, nyt neljä viidestä pitää ulkopolitiikkaa hyvin hoidettuna.

Kuusi kymmenestä kokee, että sotilaallinen tilanne Suomen lähiympäristössä on entistä uhkaavampi.

Tulevaisuus koetaan myös entistä turvattomampana, kuusi kymmenestä on sitä mieltä, että suomalaiset elävät turvattomammassa tulevaisuudessa.

Yli puolet kokee luottamuksensa Euroopan unionin tulevaisuuteen pysyvän ennallaan. Euroopan unionin ja Naton väliseen yhteistyöhön yhdeksän kymmenestä suhtautuu myönteisesti.

Suomen osallistuminen pohjoismaiseen puolustusyhteistyöhön ja Suomen jäsenyys Natossa koetaan eniten Suomen turvallisuutta lisäävinä tekijöinä.

Luottamus puolustuspolitiikan hoitoon on pysynyt vakaana, neljä viidestä katsoo, että puolustuspolitiikkaa on hoidettu hyvin. Luottamus Puolustusvoimien kykyyn torjua Suomeen kohdistuvia sotilaallisia uhkia on erittäin vahva, yhdeksän kymmenestä luottaa siihen. Puolustusmäärärahojen korottamista tuetaan vahvasti, kuusi kymmenestä tukee korottamista, kolmannes säilyttäisi nykytason ja neljä prosenttia vähentäisi.

Maanpuolustustahto on edelleen vahva, kahdeksan kymmenestä katsoo, että suomalaisten olisi puolustauduttava aseellisesti kaikissa tilanteissa. Naisten myönteisten vastausten määrä on laskenut viime vuodesta.

Suomen harjoittamaa puolustusyhteistyötä tuetaan laajasti, eri tahojen kanssa tehtävä yhteistyö saa 84–96 prosentin tuen.

Nykyinen asevelvollisuusjärjestelmä saa myös vahvan tuen, neljä viidestä tukee nykymallia. Kun kysytään Suomen puolustusjärjestelmän perustasta siten, että mukana on nykyinen asevelvollisuusmalli, sekä naisia että miehiä koskeva asevelvollisuus tai vapaaehtoinen asevelvollisuus, nykymallia tukee puolet, sekä naisia että miehiä koskevaa asevelvollisuutta kolme kymmenestä.

Ukrainan tukemista kannatetaan edelleen sekä taloudellisen että aseellisen tuen osalta, yli puolet haluaisi lisää EU:n pakotteita Venäjälle.

Kehitys Venäjällä ja Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa ovat suurimmat huolenaiheet.

Aseelliseen hyökkäykseen arvioidaan varaudutun erittäin hyvin, kriittisen infrastruktuurin suojaamiseen sen sijaan heikommin.

Yhdeksän kymmenestä suhtautuu myönteisesti Suomen Nato-jäsenyyteen

Suomen tultua Naton jäseneksi huhtikuussa 2023, MTS kysyi nyt ensimmäistä kertaa suhtautumisesta siihen.

Yhdeksän kymmenestä suhtautuu myönteisesti, puolet, 51 prosenttia, suhtautuu Suomen Nato-jäsenyyteen erittäin myönteisesti ja yli kolmannes, 37 prosenttia, melko myönteisesti.

Miehistä myönteisesti suhtautuu 88 prosenttia ja naisista 87 prosenttia. Yli 50-vuotiaista myönteisesti suhtautuu 91 prosenttia, 35 – 49-vuotiaista 88, alle 25-vuotiaista 82 ja 25 – 34-vuotiaista 81 prosenttia.

Kokoomuksen kannattajista suhtautuu myönteisesti 99 prosenttia, perussuomalaisten 92, keskustan ja SDP:n 91, vihreiden 89 ja vasemmistoliiton kannattajista 67 prosenttia.

Kielteisesti Suomen Nato-jäsenyyteen suhtautuu yhdeksän prosenttia, naisista kymmenen ja miehistä kahdeksan. 25 – 34-vuotiaista kielteisesti suhtautuu 13 prosenttia, alle 25-vuotiaista 12, 35 – 49-vuotiaista yhdeksän ja yli 50-vuotiaista kuusi prosenttia.

Vasemmistoliiton kannattajista kielteisesti suhtautuu 29 prosenttia, perussuomalaisten ja SDP:n kannattajista seitsemän prosenttia, keskustan kuusi ja vihreiden neljä prosenttia. Kokoomuksen kannattajista ei kukaan suhtaudu kielteisesti. Kantaansa ei osaa sanoa kolme prosenttia, sekä naisista, että miehistä. (kuvio 1)

Suomen Nato-jäsenyyden oletetaan antavan liittolaisten apua Suomelle

Suomi on ollut Naton jäsen 4.4. 2023 lähtien. Yksi keskeinen Naton toimintaa johtava periaate on Pohjois-Atlantin sopimuksen viides artikla, jonka mukaan:

”Osapuolet ovat yhtä mieltä siitä, että yhteen tai useampaan osapuoleen kohdistettu aseellinen hyökkäys Euroopassa tai Pohjois-Amerikassa katsotaan hyökkäykseksi kaikkia osapuolia vastaan, ja tämän vuoksi osapuolet sopivat, että jos tällainen aseellinen hyökkäys tehdään, kukin osapuoli käyttää Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan 51 artiklassa tunnustettua oikeutta erilliseen tai yhteiseen puolustautumiseen ja auttaa hyökkäyksen kohteeksi joutunutta yhtä tai useampaa osapuolta ryhtymällä viipymättä erikseen ja yhdessä muiden osapuolten kanssa tarpeelliseksi katsomiinsa toimiin, mukaan lukien aseellisen voiman käyttö, Pohjois-Atlantin alueen turvallisuuden palauttamiseksi ja ylläpitämiseksi.”

MTS kysyi suhtautumisesta kahteen kysymykseen:

Muiden Nato-maiden tulee olla valmiita puolustamaan Suomea, mikäli Suomi joutuisi aseellisen hyökkäyksen kohteeksi.

Tämän väittämän kanssa on täysin samaa mieltä 84 prosenttia, miehistä 86 ja naisista 81 prosenttia. Kokoomuksen kannattajista täysin samaa mieltä on 88 prosenttia, SDP:n ja keskustan kannattajista 86 prosenttia, perussuomalaisten 84, vihreiden 75 ja vasemmistoliiton kannattajista 71 prosenttia.

Jokseenkin samaa mieltä tämän väittämän kanssa on 13 prosenttia, naisista 14 ja miehistä 12 prosenttia. Vihreiden kannattajista näin ajattelee 22 prosenttia, vasemmistoliiton 17, perussuomalaisten 14, kokoomuksen 12, SDP:n 11 ja keskustan kannattajista 10 prosenttia.

Jokseenkin eri mieltä on yksi prosentti, täysin eri mieltä ei ole yhtään. Kantaansa ei osaa sanoa kaksi prosenttia, naisista kolme ja miehistä yksi prosentti. (kuviot 2)

Suomen koetaan olevan Nato-jäsenenä velvollinen auttamaan jäsenmaita

Suomen tulee olla valmis puolustamaan toista Nato-maata, mikäli se joutuisi aseellisen hyökkäyksen kohteeksi.

Täysin samaa mieltä tämän väittämän kanssa on 65 prosenttia, miehistä 70 ja naisista 60 prosenttia. Kokoomuksen kannattajista tätä mieltä on 76 prosenttia, keskustan 72, vihreiden 70, SDP:n 66, perussuomalaisten 65 ja vasemmistoliiton kannattajista 54 prosenttia.

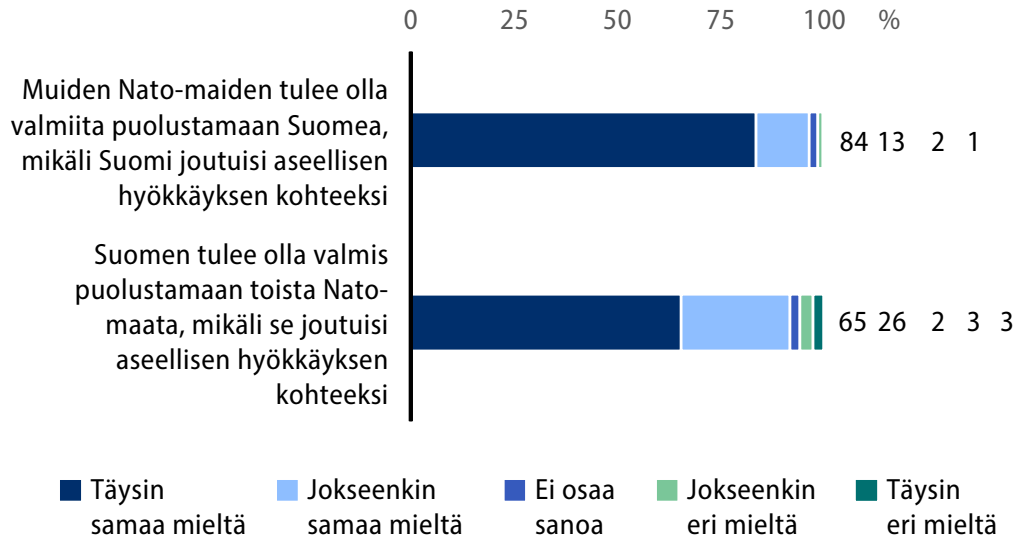
Jokseenkin samaa mieltä on 26 prosenttia, naisista 31 ja miehistä 22 prosenttia. Perussuomalaisten kannattajista tällä kannalla on 31 prosenttia, vasemmistoliiton 28, SDP:n 26, kokoomuksen 24, vihreiden 23 ja keskustan kannattajista 19 prosenttia.

Jokseenkin eri mieltä on kolme prosenttia, sekä miehistä että naisista.

Täysin eri mieltä on niin ikään kolme prosenttia. Kantaansa ei osaa sanoa kaksi prosenttia, naisista neljä ja miehistä yksi prosentti. (kuviot 3)

Kuvio 2A. Nato-jäsenyys, avun saaminen ja avun antaminen

”Mitä mieltä olette seuraavista väittämistä?”

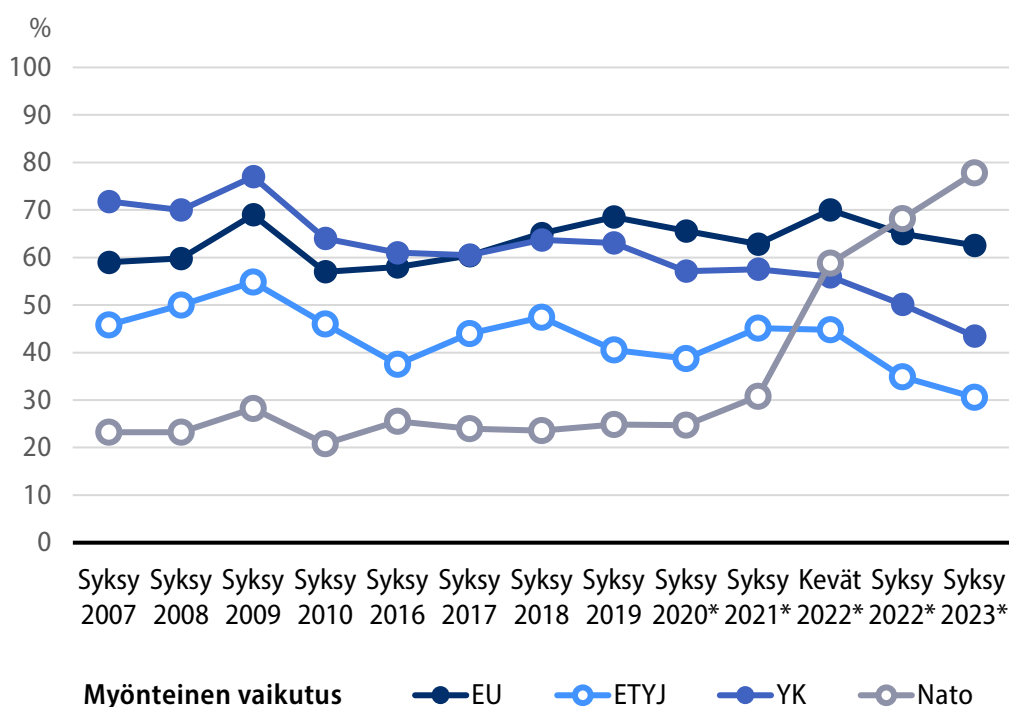

Nato koetaan Suomen turvallisuuteen myönteisimmin vaikuttavana tahona

Kysymyksessä pyydetään arvioimaan kansainvälisiä organisaatioita, EU, ETYJ, Nato ja YK, sekä valtioita Iso-Britannia, Kiina, Venäjä ja Yhdysvallat sen mukaan vaikuttavatko ne Suomen turvallisuuteen myönteisesti, kielteisesti, sekä myönteisesti että kielteisesti, vai eivätkö mitenkään. Tämä kysymys on esitetty 13 kertaa, Iso-Britannia on mukana ensimmäistä kertaa.

Naton myönteinen vaikutus on lisääntynyt selvästi, vuonna 2021 vajaa kolmannes, 31 prosenttia, koki Naton vaikutuksen myönteisenä. Nyt se koetaan jo selvästi myönteisempänä kuin Euroopan unioni. EU:n myönteinen vaikutus on vaihdellut 57–70 prosentin välillä. YK:n myönteinen vaikutus on heikentynyt ja on nyt mittaushistorian heikoin. Etyjiin kohdalla eniten on niitä, jotka eivät osaa sanoa sen vaikutuksesta.

Kuvio 4A. Eri tahojen vaikutus Suomen turvallisuuteen 2007–2010 ja 2016–2023, myönteinen vaikutus
 ”Miten arvioitte seuraavien tahojen vaikutusta Suomen turvallisuuteen?”

Ei ole kysytty vuosina 2011–2015

*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

Nato

Myönteinen vaikutus, 78 prosenttia (68 % v. 2022), ei mitään vaikutusta, kaksi prosenttia (3 %), kielteinen vaikutus, neljä prosenttia (7 %), vaikuttaa sekä myönteisesti että kielteisesti, 14 prosenttia (17 %). Ei osaa sanoa, kaksi prosenttia (5 %).

EU

Myönteinen vaikutus 63 prosenttia (65 % v. 2022), ei mitään vaikutusta, 12 prosenttia (9 %), kielteinen vaikutus, seitsemän prosenttia (7 %), vaikuttaa sekä myönteisesti että kielteisesti, 15 prosenttia (13 %). Ei osaa sanoa kolme prosenttia (6 %).

YK

Myönteinen vaikutus, 43 prosenttia (50 % v. 2022), ei mitään vaikutusta, 36 prosenttia (27 %), kielteinen vaikutus, kolme prosenttia (3 %), vaikuttaa sekä myönteisesti että kielteisesti, seitsemän prosenttia (8 %). Ei osaa sanoa, 10 prosenttia (8 %).

ETYJ

Myönteinen vaikutus 31 prosenttia (35 % v. 2022), ei mitään vaikutusta 24 prosenttia (23 %), kielteinen vaikutus, yksi prosentti (1 %), vaikuttaa sekä myönteisesti että kielteisesti kuusi prosenttia (5 %). Kantaansa ei osaa sanoa 38 prosenttia (36 %), alle 25-vuotiaista 55 % ja 25 – 34-vuotiaista 58 %.

Yhdysvaltojen myönteinen vaikutus on, Naton ohella, kasvanut selvästi, nyt puolet kokee Yhdysvaltojen vaikutuksen Suomen turvallisuuteen myönteisenä, syksyllä 2021 näin ajatteli reilu viidennes. Samalla kielteinen vaikutus on heikentynyt.

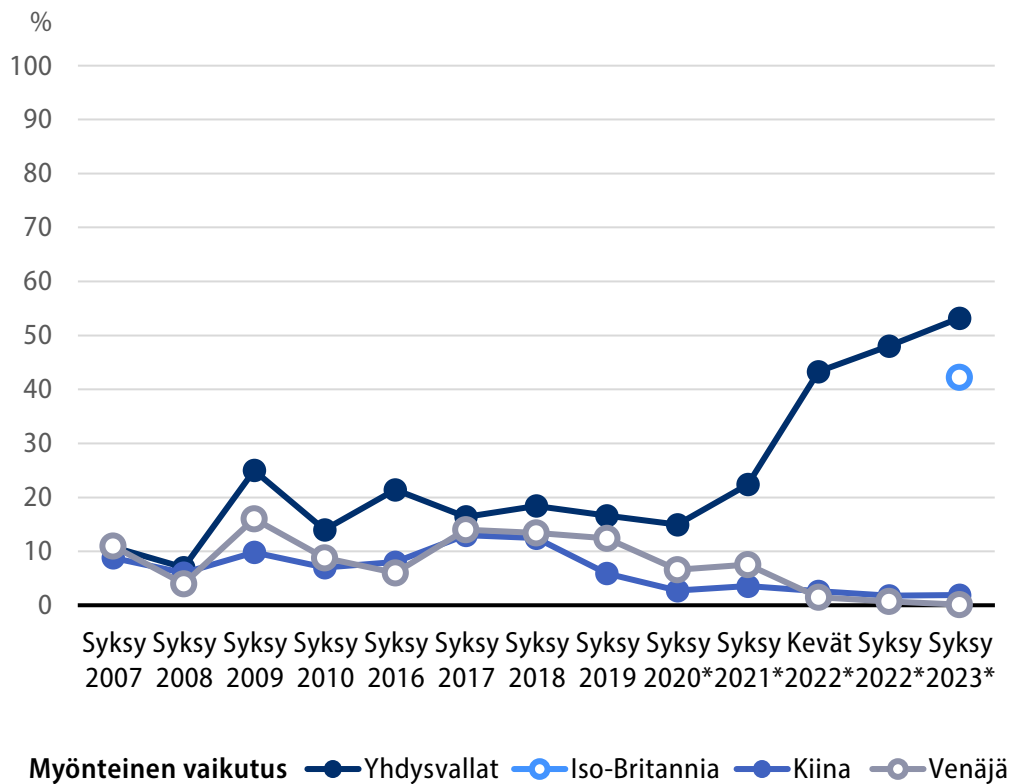
Iso-Britannia on nyt mukana ensimmäistä kertaa, sen vaikutuksen kokee myönteisenä vajaa puolet, kielteisestä vaikutusta ei juurikaan koeta.

Kiinan kielteinen vaikutus on lisääntynyt, samalla kun vaihtoehto, ei mitään vaikutusta, on pienentynyt. Kiinan kohdalla myönteinen vaikutus on pieni.

Venäjän kielteinen vaikutus on aina ollut melko iso, mutta nyt sekin on mittaushistorian suurin, yhdeksän kymmenestä kokee Venäjän vaikutuksen kielteisenä, myönteisenä vaikutusta ei näe kukaan.

Kuvio 4B. Eri tahojen vaikutus Suomen turvallisuuteen 2007–2010 ja 2016–2023, myönteinen vaikutus

”Miten arvioitte seuraavien tahojen vaikutusta Suomen turvallisuuteen?”

Ei ole kysytty vuosina 2011–2015

*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

Yhdysvallat

Myönteinen vaikutus, 53 prosenttia (48 % v. 2022), ei mitään vaikutusta, seitsemän prosenttia (9 %), kielteinen vaikutus, kuusi prosenttia (9 %), vaikuttaa sekä myönteisesti että kielteisesti, 26 prosenttia (26 %). Ei osaa sanoa, kahdeksan prosenttia (8 %).

Iso-Britannia

Myönteinen vaikutus, 42 prosenttia, ei mitään vaikutusta, 30 prosenttia, kielteinen vaikutus, kaksi prosenttia, vaikuttaa sekä myönteisesti että kielteisesti, seitsemän prosenttia. Ei osaa sanoa, 19 prosenttia, miehistä 11 ja naisista 27 prosenttia.

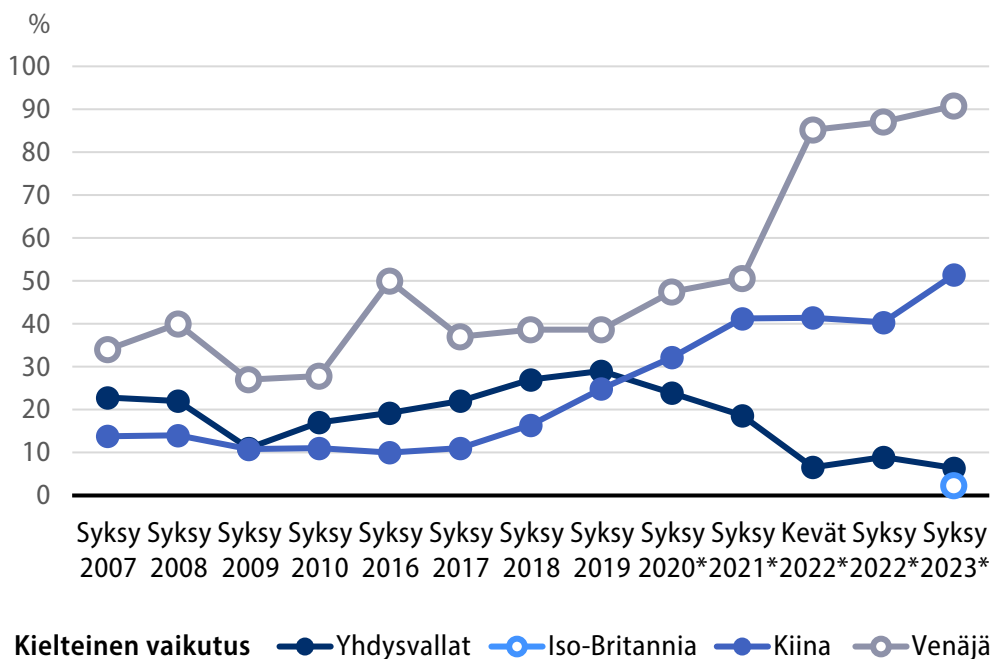
Kiina

Myönteinen vaikutus, kaksi prosenttia (2 % v. 2022), ei mitään vaikutusta, 15 prosenttia (23 %), kielteinen vaikutus, 51 prosenttia (40 %), vaikuttaa sekä myönteisesti että kielteisesti, 18 prosenttia (18 %). Ei osaa sanoa, 13 prosenttia (17 %), miehistä yhdeksän, naisista 17 prosenttia.

Venäjä

Myönteinen vaikutus, nolla prosenttia (1 % v. 2022), ei mitään vaikutusta, kaksi prosenttia (3 %), kielteinen vaikutus, 91 prosenttia (87 %), vaikuttaa sekä myönteisesti että kielteisesti, neljä prosenttia (6 %). Ei osaa sanoa, kolme prosenttia (4 %). (kuviot 4, 5 ja 6)

Kuvio 4C. Eri tahojen vaikutus Suomen turvallisuuteen, kielteinen vaikutus "Miten arvioitte seuraavien tahojen vaikutusta Suomen turvallisuuteen?"

Ei ole kysytty vuosina 2011–2015

*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

Luottamus ulkopoliitiikan hoitoon vahvistunut viime vuodesta

Ulkopolitiikkaa pitää hyvin hoidettuna 79 prosenttia (74 % v. 2022), naisista 80 (72 %) ja miehistä 77 prosenttia (75 %). Yli 50-vuotiaista tätä mieltä on 86 prosenttia (79 %), alle 25-vuotiaista 78 (73 %), 35 – 49-vuotiaista 77 (65 %) ja 25 – 34-vuotiaista 62 prosenttia (69 %).

Kokoomuksen kannattajista 91 prosenttia (79 % v. 2022) katsoo, että ulkopoliitiikka on hoidettu hyvin, keskustan 88 (76 %), SDP:n 87 (89 %), vihreiden 80 (87 %), vasemmistoliiton 75 (84 %) ja perussuomalaisten kannattajista 62 prosenttia (40 %).

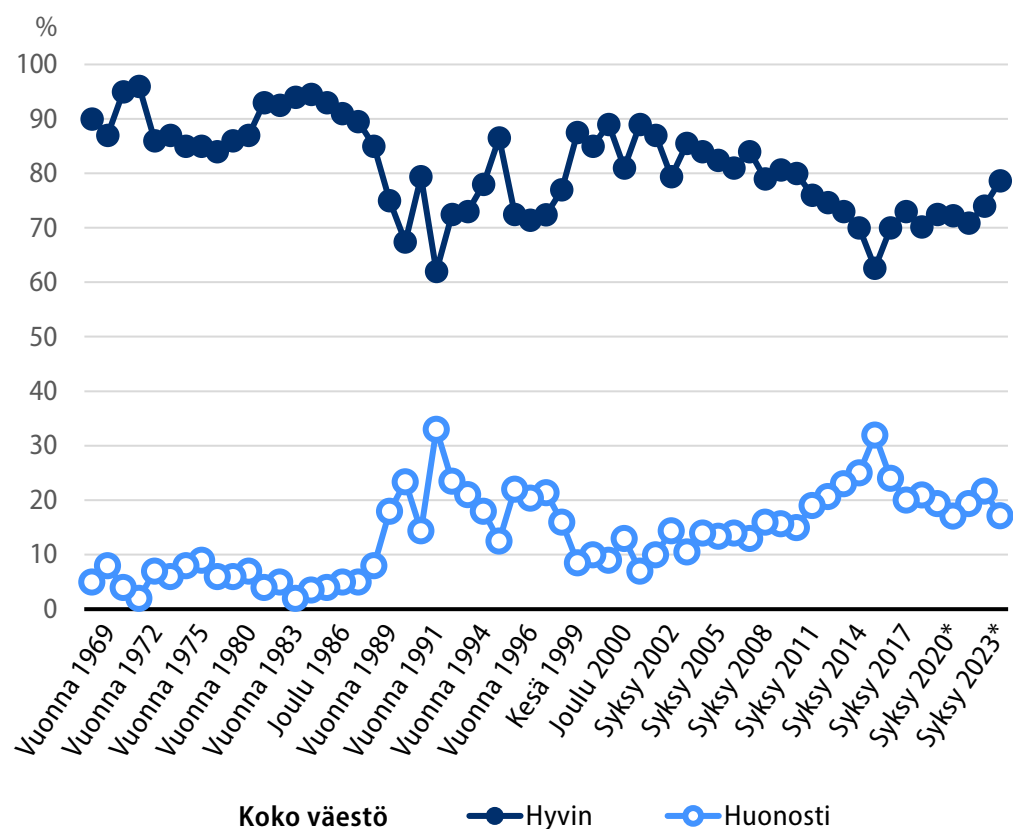
Ulkopolitiikkaa pitää huonosti hoidettuna 17 prosenttia (21 % v. 2022), miehistä 20 (23 %) ja naisista 15 prosenttia (20 %). 25 – 34-vuotiaista näin ajattelee 28 prosenttia (25 %), 35 – 49-vuotiaista 20 (28 %), yli 50-vuotiaista 13 (19 %) ja alle 25-vuotiaista 11 prosenttia (15 %).

Perussuomalaisten kannattajista 34 prosenttia (55 % v. 2022) pitää ulkopoliitiikkaa huonosti hoidettuna, vasemmistoliiton 20 (8 %), keskustan ja SDP:n 10 (19 % ja 10 %), vihreiden 14 (7 %) ja kokoomuksen kannattajista kahdeksan prosenttia (18 %).

Kantaansa ei osaa sanoa neljä prosenttia (5 % v. 2022), naisista kuusi (8 %) ja miehistä kolme prosenttia (2 %). (kuviot 7 ja 8)

Kuvio 8A. Suomen ulkopoliitiikan hoito 1964–2023

”Miten hyvin tai huonosti Suomen ulkopoliitikkaa on mielestänne viime vuosina hoidettu?”

*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

Sotilaallinen tilanne Suomen lähialueilla koetaan uhkaavampana

”Millaiseksi arvioitte Suomen lähialueilla seuraava kymmenen vuoden aikana?”

MTS esitti tämän kysymyksen nyt 13. kerran. Sotilaallisen tilanteen koettiin muuttuvan uhkaavamaksi seuraavan kymmenen vuoden aikana ensimmäisen kerran vuonna 2014, jolloin lähes puolet, 46 prosenttia, koki sotilaallisen tilanteen Suomen lähialueilla muuttuneen uhkaavamaksi. Seuraava isompi muutos oli keväällä 2022, jolloin lähes kaksi kolmasosaa, 64 prosenttia, koki, että sotilaallinen tilanne Suomen lähialueilla oli muuttunut uhkaavamaksi. Syksyllä 2022 hieman yli puolet, 55 prosenttia, ajatteli näin.

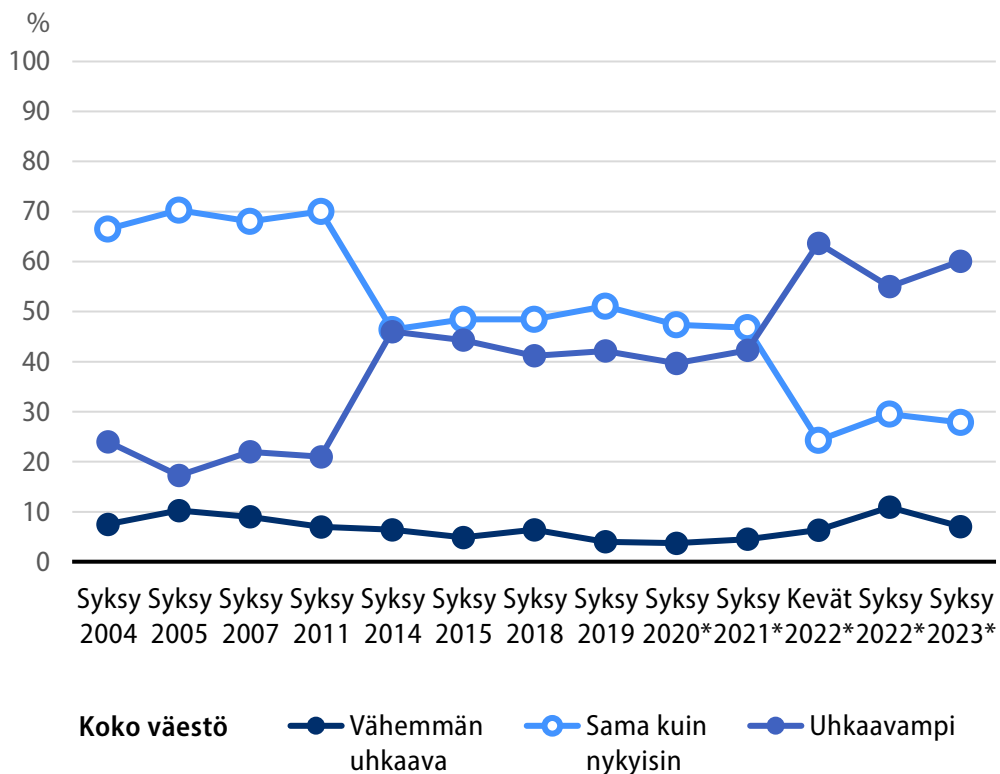
Nyt yli puolet, 60 prosenttia (55 % syksyllä 2022), kokee sotilaallisen tilanteen Suomen lähialueilla muuttuneen uhkaavammaksi, naisista 64 (60 %) ja miehistä 56 prosenttia (50 %). Yli 50-vuotiaista tätä mieltä on 68 prosenttia (60 %), 35 – 49-vuotiaista 61 (55 %), 25 – 34-vuotiaista 53 (50 %) ja alle 25-vuotiaista 41 prosenttia (45 %).

Reilu neljäsosa, 28 prosenttia (30 % syksyllä 2022), katsoo, että tilanne pysyy samana kuin nykyisin, miehistä 33 (31 %) ja naisista 23 prosenttia (28 %).

Vähemmän uhkaavan tilanteen näkee seitsemän prosenttia (11 % syksyllä 2022), miehistä yhdeksän (15 %) ja naisista viisi prosenttia (7 %). Kantaansa ei osaa sanoa viisi prosenttia (5 %), naisista seitsemän (4 %) ja miehistä kolme prosenttia (5 %). (kuviot 9 ja 10)

Kuvio 10A. Sotilaallinen tilanne Suomen lähialueilla 2004–2023

”Millaiseksi arvioitte sotilaallisen tilanteen Suomen lähialueilla seuraavien kymmenen vuoden aikana?”

*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

Tulevaisuus koetaan turvattommaksi

Yli puolet, 60 prosenttia (53 % v.2022), kokee suomalaisten tulevan elämän turvattommaksi, naisista näin ajattelee 65 (59 %) ja miehistä 55 prosenttia (47 %). Yli 50-vuotiaista tulevaisuuden kokee turvattomana 67 prosenttia (58 %), 35 – 49-vuotiaista 58 (55), 25 – 34-vuotiaista 57 (48 %) ja alle 25-vuotiaista 42 prosenttia (37 %).

Viidennes, 22 prosenttia (23 % v. 2022), ei koe eroa nykyiseen, miehistä 24 (24 %) ja naisista 20 prosenttia (22 %). Alle 25-vuotiaista näin kokee 31 prosenttia (28 %), 25–34-vuotiaista sekä 35 – 49-vuotiaista 25 (32 % ja 25 %) ja yli 50-vuotiaista 17 prosenttia (17 %).

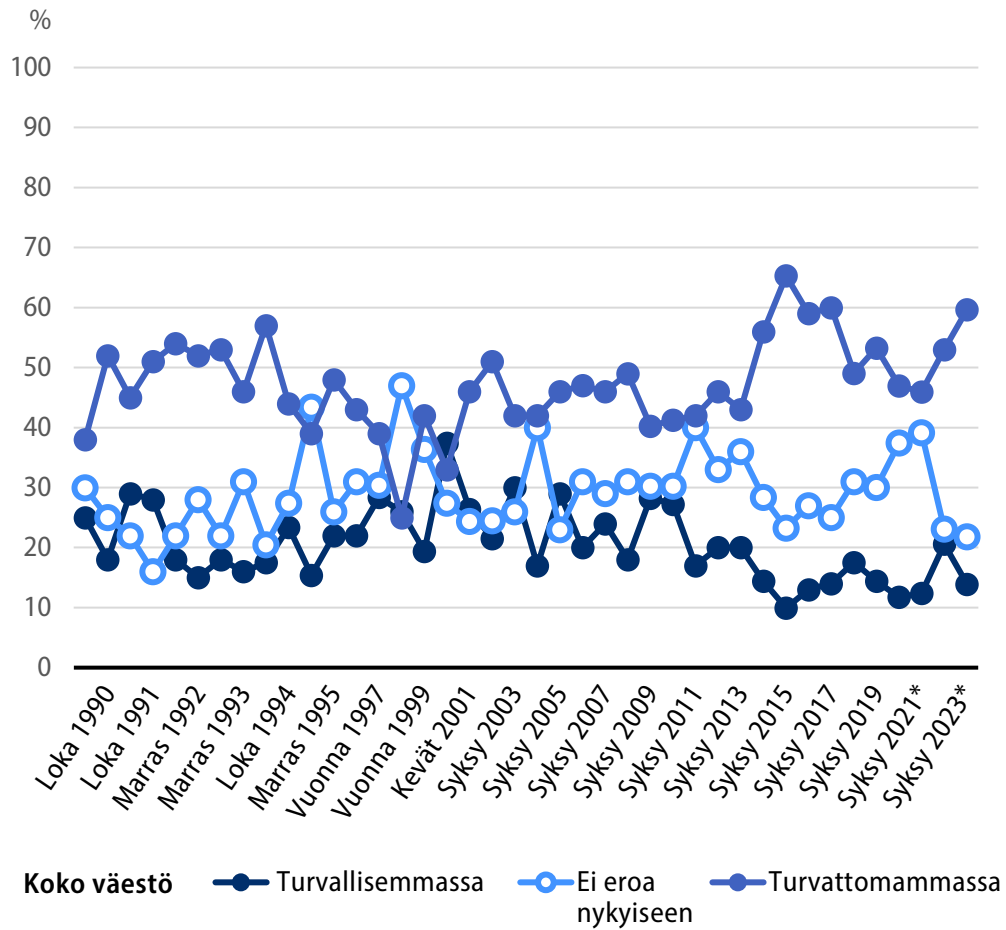
Turvallisempaa tulevaisuuden näkee 14 prosenttia (21 % v. 2022), miehistä 17 (27 %) ja naisista 10 prosenttia (15 %).

Kantaansa ei osaa sanoa viisi prosenttia (3 %), naisista viisi (4 %) ja miehistä neljä prosenttia (3 %).

MTS on esittänyt tämän kysymyksen vuodesta 1990 lähtien ja vain kaksi kertaa aiemmin tulevaisuuden on kokenut turvattommaksi 60 prosenttia (vuonna 2017) tai enemmän, 65 prosenttia vuonna 2015. (kuviot 11 ja 12)

Kuvio 12A. Turvallisempi vai turvattomampi tulevaisuus 1990–2023

”Jos ajattelette nykyistä maailmantilaa kokonaisuutena, niin uskotteko Suomen ja suomalaisten elävän seuraavien viiden vuoden aikana turvallisemmassa vai turvattomammassa maailmassa kuin nykyään?”

*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

Vahva tuki Euroopan unionin ja Naton väliselle yhteistyölle

Euroopan unioni ja Nato tekevät käytännön läheistä yhteistyötä turvallisuusuhkien torjumiseksi ja turvallisuuden parantamiseksi. Miten suhtaudutte tähän yhteistyöhön?

Erittäin tai melko myönteisesti tähän yhteistyöhön suhtautuu yhdeksän kymmenestä, 87 prosenttia (87 % v. 2022), miehistä 89 (89 %) ja naisista 85 prosenttia (86 %). Keskustan kannattajista myönteisesti suhtautuu 96 prosenttia (96 %), vihreiden 95 (95 %), kokoomuksen 92 (99 %), SDP:n 90 (96 %), perussuomalaisten 88 (80 %) ja vasemmistoliiton kannattajista 73 prosenttia (61 %).

Kielteisesti tähän yhteistyöhön suhtautuu kahdeksan prosenttia (8 % v. 2022), miehistä kahdeksan (7 %) ja naisista kuusi prosenttia (9 %). (kuvio 13)

Yli puolet kokee luottamuksen Euroopan unionin tulevaisuuteen pysyvän ennallaan

Yli puolet, 54 prosenttia, (48 % v. 2022) kokee luottamuksen Euroopan unionin tulevaisuuteen pysyvän ennallaan, naisista 60 (52 %) ja miehistä 49 prosenttia (44 %). Alle 25-vuotiaista tätä mieltä on 70 prosenttia (44 %), yli 50-vuotiaista 57 (50 %), 35 – 49-vuotiaista 49 (48 %) ja 25 – 34-vuotiaista 41 prosenttia (45 %).

Kolmannes, 33 prosenttia, (33 % v. 2022) puolestaan kokee, että luottamus Euroopan unionin tulevaisuuteen on heikentynyt, miehistä 39 (33 %) ja naisista 27 prosenttia (32 %). 25 – 34-vuotiaista näin ajattelee 40 prosenttia (39 %), 35 – 49-vuotiaista 39 (32 %), yli 50-vuotiaista 32 (33 %) ja alle 25-vuotiaista 18 prosenttia (24 %).

Yksi kymmenestä, 11 prosenttia, (17 % v. 2022) katsoo luottamuksen Euroopan unionin tulevaisuuteen vahvistuneen, miehistä 12 (21 %) ja naisista kymmenen prosenttia (13 %).

Kantaansa ei osaa sanoa kaksi prosenttia (3 % v. 2022). (kuvio 14)

Pohjoismaisen puolustusyhteistyön ja Nato-jäsenyyden koetaan eniten lisäävän Suomen turvallisuutta

Kysymyksessä on mukana nyt kahdeksan eri tekijää tai ilmiötä, joita arvioidaan sen mukaan lisäävätkö vai vähentävätkö Suomen turvallisuutta. Kysymys on esitetty vuodesta 2004 lähtien. Tänä vuonna lisättiin tänä vuonna yksi uusi tekijä: Diplomatia ja konfliktien ehkäisy. Suomen Nato-jäsenyys, syksystä 2022, on aiemmin ollut muodossa, Suomen mahdollinen Nato-jäsenyys.

EU- ja ETA-maiden ulkopuolisten maiden omistuksen lisääntyminen Suomen talouselämässä on uusi kohta, aiempi muotoilu ollut: ulkomaisen omistuksen lisääntyminen Suomen talouselämässä.

Tulokset Suomen turvallisuutta lisäävän tekijän mukaan:

Suomen osallistuminen Pohjoismaiseen puolustusyhteistyöhön, lisää turvallisuutta, 91 prosenttia, (89 % v. 2022), vähentää turvallisuutta, yksi prosentti (1 %), ei vaikutusta, viisi prosenttia (7 %).

Suomen Nato-jäsenyys, lisää turvallisuutta, 87 prosenttia (80 % v. 2022), vähentää turvallisuutta, kuusi prosenttia (8 %), ei vaikutusta, neljä prosenttia (5 %).

Diplomatia ja konfliktien ehkäisy (uusi kohta), lisää turvallisuutta 81 prosenttia, vähentää turvallisuutta kaksi prosenttia, ei vaikutusta 12 prosenttia.

Suomen osallistuminen EU:n puolustusyhteistyön kehittämiseen, lisää turvallisuutta, 79 prosenttia (77 % v. 2022), vähentää turvallisuutta kaksi prosenttia (4 %), ei vaikutusta, 12 prosenttia (14 %).

Suomen jäsenyys EU:ssa, lisää turvallisuutta, 72 prosenttia (72 % v. 2002), vähentää turvallisuutta, neljä prosenttia (6 %), ei vaikutusta, 21 prosenttia (18 %).

Suomalaisten osallistuminen kansainvälisiin kriisinhallintatehtäviin, lisää turvallisuutta, 57 prosenttia (61 % v. 2002), vähentää turvallisuutta, viisi prosenttia (6 %), ei vaikutusta, 29 prosenttia (26 %).

Suomen kansainvälisen taloudellisen kanssakäymisen lisääntyminen, lisää turvallisuutta, 56 prosenttia (53 % v. 2022), vähentää turvallisuutta, kuusi prosenttia (8 %), ei vaikutusta, 29 prosenttia (28 %).

EU- ja ETA-maiden ulkopuolisten maiden omistuksen lisääntyminen Suomen talouselämässä (uusi kohta), lisää turvallisuutta kymmenen prosenttia, vähentää turvallisuutta, 55 prosenttia, ei vaikutusta, 20 prosenttia. (kuviot 15, 16, 17, 18 ja 19)

Puolustuspolitiikan hoito saa edelleen vahvan luottamuksen

Puolustuspolitiikkaa pitää hyvin hoidettuna 83 prosenttia (85 % v. 2022), miehistä 83 (87 % v. 2022) ja naisista 81 prosenttia (81 %). Yli 50-vuotiaista tätä mieltä on 90 prosenttia (90 %), 35 – 49-vuotiaista 81 (81 %), alle 25-vuotiaista 75 (78 %) ja 25–34-vuotiaista 68 prosenttia (76 %).

Kokoomuksen kannattajista puolustuspolitiikkaa pitää hyvin hoidettuna 97 prosenttia (92 % v. 2022), vihreiden 91 (95 %), keskustan 88 (89 %), SDP:n 86 (94 %), perussuomalaisten 75 (76 %) ja vasemmistoliiton kannattajista 64 prosenttia (74 %).

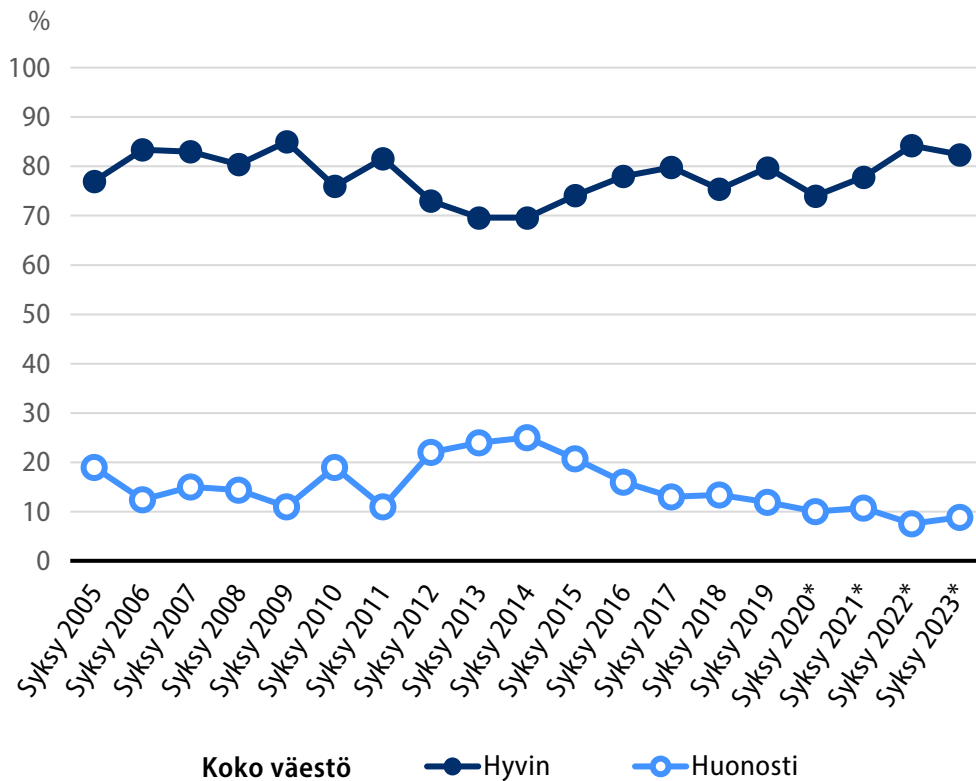
Puolustuspolitiikkaa pitää huonosti hoidettuna kahdeksan prosenttia (7 % v. 2022), miehistä 10 (9 %) ja naisista kahdeksan (7 %). 35 – 49-vuotiaista tällä kannalla on 14 prosenttia (9 %), 25 – 34-vuotiaista 12 (11 %) sekä alle 25-vuotiaista ja yli 50-vuotiaista kuusi prosenttia (7 % ja 5 %).

Perussuomalaisten ja vasemmistoliiton kannattajista puolustuspolitiikkaa pitää huonosti hoidettuna 15 prosenttia (16 % ja 7 % v. 2022), keskustan seitsemän (3 %), SDP:n neljä (3 %), kokoomuksen kaksi (6 %) ja vihreiden kannattajista yksi prosentti (0 %).

Kantaansa ei osaa sanoa yhdeksän prosenttia (8 % v. 2022), naisista 11 (12 %) ja miehistä seitsemän prosenttia (4 %). (kuviot 20 ja 21)

Kuvio 21A. Suomen puolustuspolitiikan hoito 2005–2023

”Miten hyvin tai huonosti Suomen puolustuspolitiikkaa on mielestänne viime vuosina hoidettu?”

*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

Luottamus Puolustusvoimien kykyyn puolustaa Suomea jatkuu erittäin vahvana

”Luotatteko Puolustusvoimien kykyyn puolustaa Suomea erilaisia sotilaallisia uhkia vastaan?”

Tämä kysymys esitettiin nyt neljännen kerran. Yhdeksän kymmenestä, 89 prosenttia, (89 % v. 2022) luottaa erittäin tai melko paljon Puolustusvoimien kykyyn puolustaa Suomea erilaisia sotilaallisia uhkia vastaan, miehistä 91 (93 %) ja naisista 87 prosenttia (86 %).

Erittäin tai melko vähän Puolustusvoimien kykyyn puolustaa Suomea sotilaallisia uhkia vastaan luottaa yhdeksän prosenttia (8 % v. 2022), naisista kymmenen (11 %) ja miehistä kahdeksan prosenttia (6 %). (kuvio 22)

Enemmistö tukee puolustusmäärärahojen korottamista

Puolustusmäärärahojen korottamista tukee 59 prosenttia (58 % v. 2022), miehistä 67 (64 %) ja naisista 52 prosenttia (54 %). Yli 50-vuotiaista tätä mieltä on 72 prosenttia (68 %), 35 – 49-vuotiaista 63 (58 %), 25 – 34-vuotiaista 38 (52 %) ja alle 25-vuotiaista 36 prosenttia (35 %).

Keskustan ja perussuomalaisten kannattajista korottamista tukee 81 prosenttia (77 % ja 70 %), kokoomuksen 76 (74 %), SDP:n 56 (67 %), vihreiden 31 (43 %) ja vasemmistoliiton kannattajista 19 prosenttia (27 %).

Vajaa kolmannes, 30 prosenttia, (27 % v. 2022) pitäisi puolustusmäärärahat nykytasolla, naisista 33 (28 %) ja miehistä 27 prosenttia (27 %). 25 – 34-vuotiaista näin ajattelee 46 prosenttia (36 %), alle 25-vuotiaista 42 (27 %), 35 – 49-vuotiaista 27 (30 %) ja yli 50-vuotiaista 22 prosenttia (23 %).

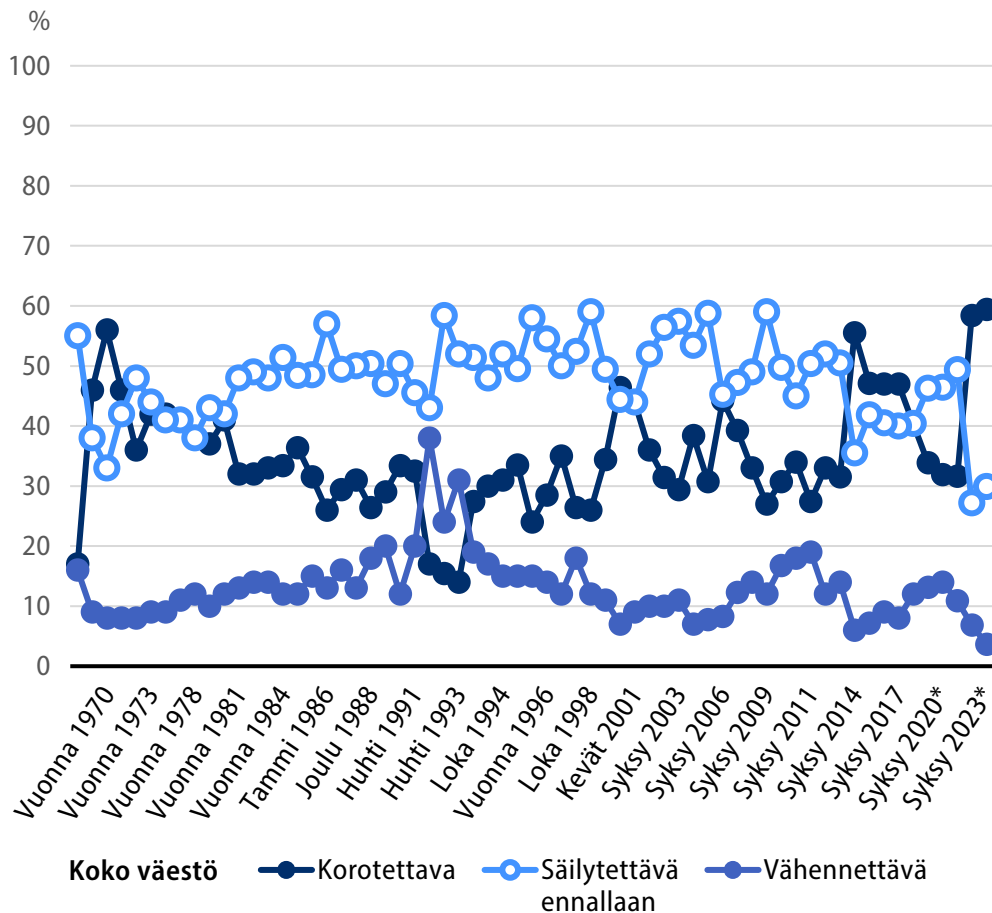
Vasemmistoliiton kannattajista nykytason kannalla on 53 prosenttia (30 % v. 2022), vihreiden 40 (42 %), SDP:n 30 (23 %), kokoomuksen 22 (21 %), perussuomalaisten 18 (23 %) ja keskustan kannattajista 14 prosenttia (18 %).

Puolustusmäärärahojen vähentämisen kannalla on neljä prosenttia (7 % v. 2022), naisista viisi (8 %) ja miehistä kolme prosenttia (6 %). Vasemmistoliiton kannattajista vähentämistä tukee 18 prosenttia (33 % v. 2022), vihreiden 12 (9 %) ja SDP:n viisi prosenttia (6 %). Kokoomuksen, perussuomalaisten ja keskustan kannattajista ei kukaan tue puolustusmäärärahojen pienentämistä (2 %, 3 % ja 2 %).

Kantaansa ei osaa sanoa seitsemän prosenttia (7 % v. 2022), naisista 10 (10 %) ja miehistä neljä prosenttia (4 %). (kuviot 23 ja 24)

Kuvio 24A. Puolustusmäärärahat 1964–2023

”Mikä on mielipiteenne puolustusvoimille myönnettävistä varoista?”

*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

Suomen sotilaalliseen yhteistyöhön suhtaudutaan hyvin myönteisesti

”Suomi tekee sotilaallista yhteistyötä ja -toimintaa mm. Ruotsin, muiden Pohjoismaiden, Yhdysvaltojen ja Iso-Britannian kanssa, sekä Euroopan unionissa ja Naton jäsenenä, miten suhtaudutte tähän yhteistyöhön?”

Tähän kysymykseen lisättiin tänä vuonna uusi kohta, sotilaallinen yhteistyö Ison-Britannian kanssa, lisäksi aiempi muotoilu Naton kanssa muutettiin muotoon Nato-liittolaisena.

Tulokset myönteisen suhtautumisen mukaan:

- Kaikkien Pohjoismaiden kanssa, suhtautuu myönteisesti 97 prosenttia (96 % v. 2022)
- Ruotsin kanssa, suhtautuu myönteisesti, 96 prosenttia (96 % v. 2022)
- Euroopan unionissa, suhtautuu myönteisesti, 91 prosenttia (90 % v.2022)
- Nato-liittolaisena, suhtautuu myönteisesti, 90 prosenttia (Naton kanssa 86 % v. 2022)
- Ison-Britannian kanssa, suhtautuu myönteisesti, 88 prosenttia
- Yhdysvaltojen kanssa, suhtautuu myönteisesti, 84 prosenttia (81 % v. 2002)

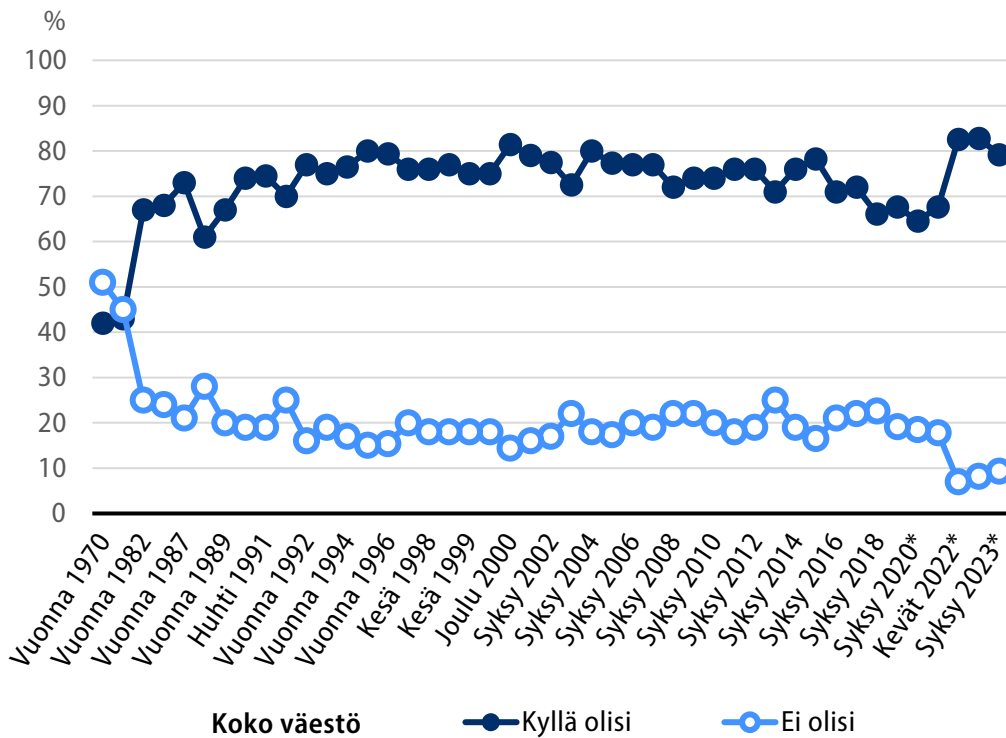
(kuviot 25–31)

Maanpuolustustahto edelleen vahva

Jos Suomeen hyökätään, niin olisiko suomalaisten puolustauduttava aseellisesti kaikissa tilanteissa, vaikka tulos näyttäisi epävarmalta?

Kuvio 33A. Maanpuolustustahto 1970–2023

”Jos Suomeen hyökätään, niin olisiko suomalaisten mielestänne puolustauduttava aseellisesti kaikissa tilanteissa, vaikka tulos näyttäisi epävarmalta?”

*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

Myönteisesti tähän kysymykseen vastaa 79 prosenttia (83 % v. 2022), miehistä 86 (89 %) ja naisista 73 prosenttia (78 %). Yli 50-vuotiaista myönteisen vastauksen antaa 85 prosenttia (88 %), 35 – 49-vuotiaista 83 (82 %), 25 – 34-vuotiaista 72 (74 %) ja alle 25-vuotiaista 61 prosenttia (76 %).

Keskustan kannattajista myönteisesti vastaa 94 prosenttia (94 % v. 2022), kokoomuksen 92 (93 %), perussuomalaisten 90 (91 %), SDP:n 77 (85 %), vihreiden 53 (75 %) ja vasemmistoliiton kannattajista 45 prosenttia (54 %).

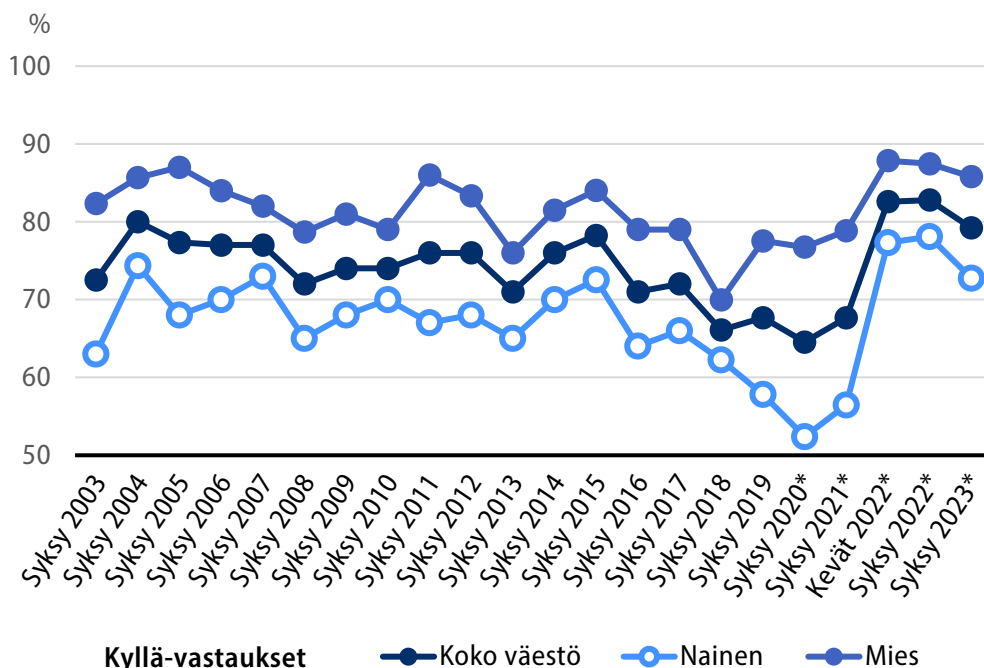

Kielteisesti kysymykseen vastaa yhdeksän prosenttia (8 % v. 2022), naisista 10 (10 %) ja miehistä kahdeksan prosenttia (6 %). Alle 25-vuotiaista kielteisesti suhtautuu 20 prosenttia (17 %), 25 – 34-vuotiaista 14 (10 %), yli 50-vuotiaista seitsemän (6 %) ja 35 – 49-vuotiaista viisi prosenttia (6 %).

Vihreiden ja vasemmistoliiton kannattajista kielteisen vastauksen antaa 28 prosenttia (12 % ja 30 %), SDP:n kahdeksan (8 %), kokoomuksen ja perussuomalaisten viisi (3 % ja 6 %) ja keskustan kannattajista kolme prosenttia (1 %).

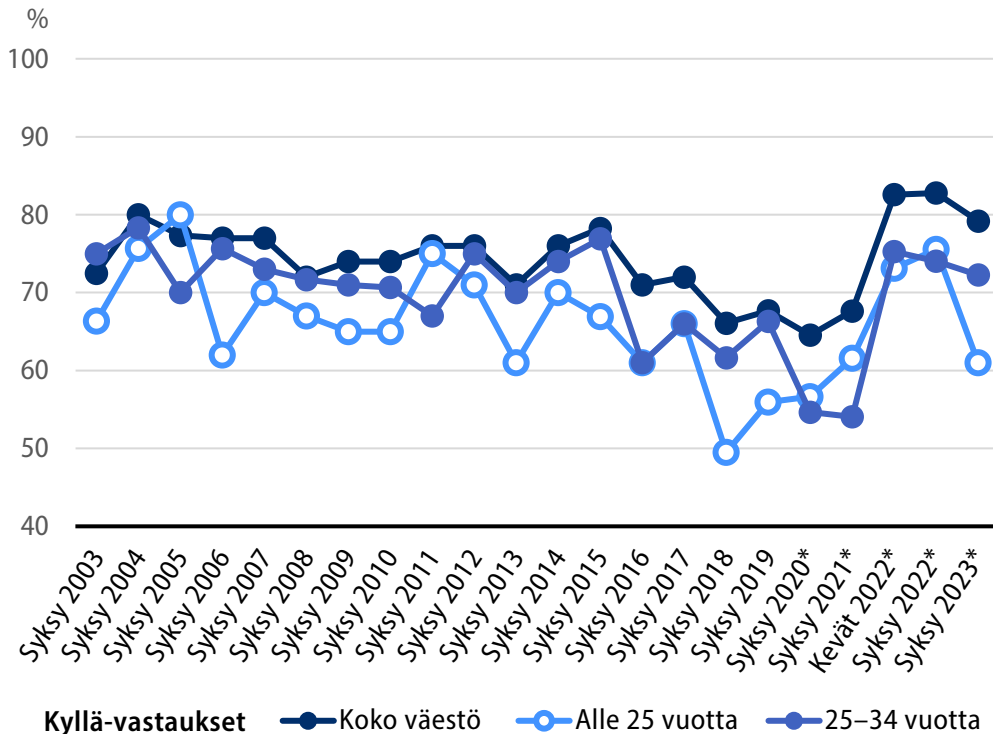
Kantaansa ei osaa sanoa 11 prosenttia (9 % v. 2022), naisista 17 (12 %) ja miehistä kuusi prosenttia (6 %). (kuviot 32 ja 33)

Kuvio 33B. Maanpuolustustahto, koko väestö, naiset ja miehet, kyllä-vastaukset "Jos Suomeen hyökätään, niin olisiko suomalaisten mielestänne puolustauduttava aseellisesti kaikissa tilanteissa, vaikka tulos näyttäisi epävarmalta?"

*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

Kuvio 33C. Maanpuolustustahto, koko väestö, alle 25-vuotiaat, 25 – 34-vuotiaat, kyllä-vastaukset
 ”Jos Suomeen hyökätään, niin olisiko suomalaisten mielestänne puolustauduttava aseellisesti kaikissa tilanteissa, vaikka tulos näyttäisi epävarmalta?”

*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

Henkilökohtainen maanpuolustustahto vakaalla pohjalla

Jos Suomeen hyökätään, olisitko itse valmis osallistumaan maanpuolustuksen eri tehtäviin kykyjesi ja taitojesi mukaan?

Kysymykseen vastaa myönteisesti 83 prosenttia (82 % v. 2022), miehistä 87 (89 %) ja naisista 79 prosenttia (75 %). 34–49-vuotiaista myönteisesti vastaa 87 prosenttia (86 %), yli 50-vuotiaista ja 25 – 34-vuotiaista 84 prosenttia (81 % ja 82 %) ja alle 25-vuotiaista 69 prosenttia (78 %).

Kokoomuksen kannattajista myönteisesti vastaa 95 prosenttia (88 %), perussuomalaisten ja keskustan 89 (87 % ja 84 %), vihreiden 82 (89 %), SDP:n 77 (82 %) ja vasemmistoliiton kannattajista 74 prosenttia (64 %).

Kysymykseen vastaa kielteisesti kahdeksan prosenttia (10 % v. 2022), naisista yhdeksän (14 %) ja miehistä seitsemän prosenttia (5 %).

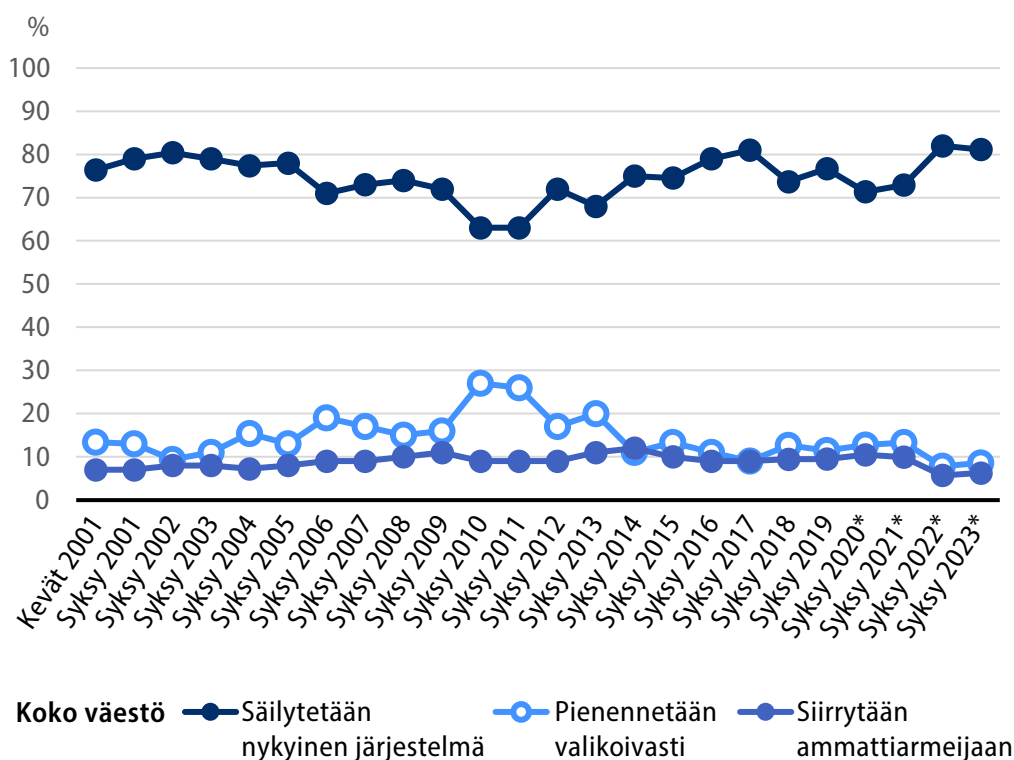
Kantaansa ei osaa sanoa yhdeksän prosenttia (8 %), naisista 13 (11 %) ja miehistä kuusi prosenttia (6 % v. 2022). (kuviot 34 ja 35)

Nykyinen asevelvollisuusmalli saa vahvan tuen

Tässä kysymyksessä vaihtoehtoina ovat nykyinen, miehiä koskeva, yleinen asevelvollisuus, sotilaallisen koulutuksen pienentäminen valikoivasti ja ammattiarmeijaan siirtyminen. Tämä kysymys on esitetty vuodesta 2001 lähtien. Nykyisen mallin kannatus on vaihdellut 63–82 prosentin välillä. Valikoivaan asevelvollisuu-teen siirtymistä on tuettu kahdeksan–27 prosentin välillä. Ammattiarmeijaan perustuva malli on saanut kuuden–12 prosentin tuen.

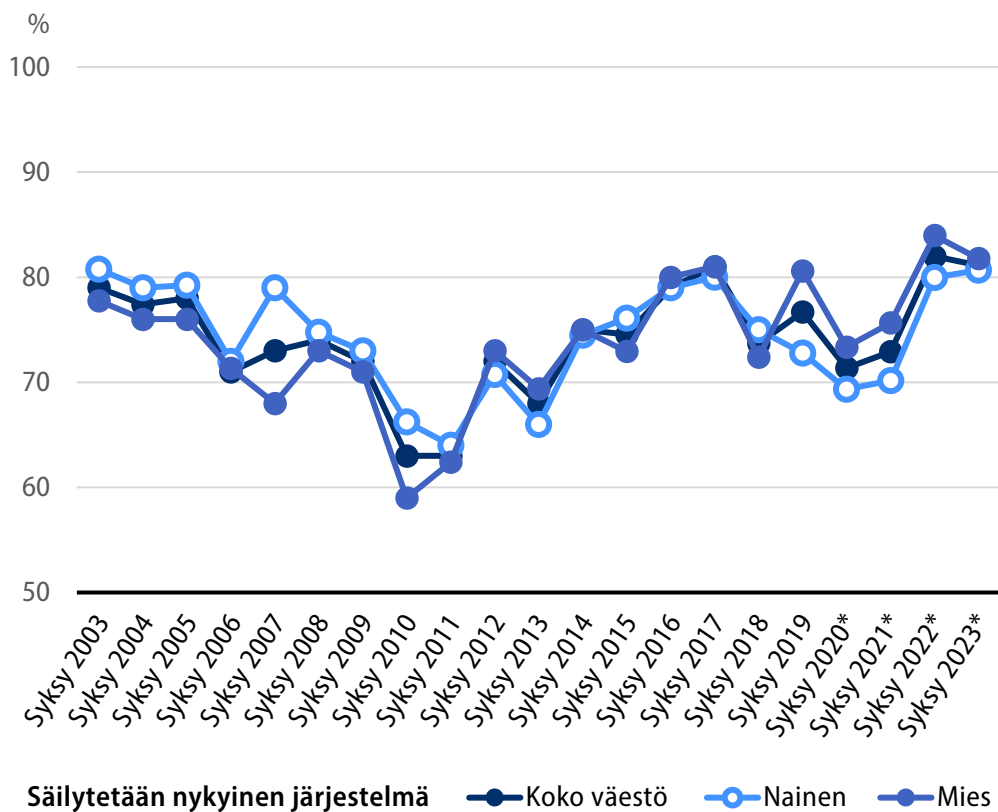
Kuvio 37A. Yleinen asevelvollisuus 2001–2023

”Suomessa on käytössä miesten yleiseen asevelvollisuuteen perustuva puolustusjärjestelmä, jossa mahdollisimman suuri osa ikäluokasta saa sotilaallisen koulutuksen ja joka tuottaa suuren reservin. Pitäisikö nykyinen järjestelmä säilyttää vai siirtyä valikoivaan varusmiespalvelukseen, jolloin vain osa ikäluokasta saa sotilaallisen koulutuksen, vai siirtyä kokonaan ammattiarmeijaan?”

*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

Kuvio 37B. Yleinen asevelvollisuus 2003–2023 koko väestö, naiset, miehet
 ”Suomessa on käytössä miesten yleiseen asevelvollisuuteen perustuva puolustusjärjestelmä, jossa mahdollisimman suuri osa ikäluokasta saa sotilaallisen koulutuksen ja joka tuottaa suuren reservin. Pitäisikö nykyinen järjestelmä säilyttää vai siirtyä valikoivaan varusmiespalvelukseen, jolloin vain osa ikäluokasta saa sotilaallisen koulutuksen, vai siirtyä kokonaan ammattiarmeijaan?”

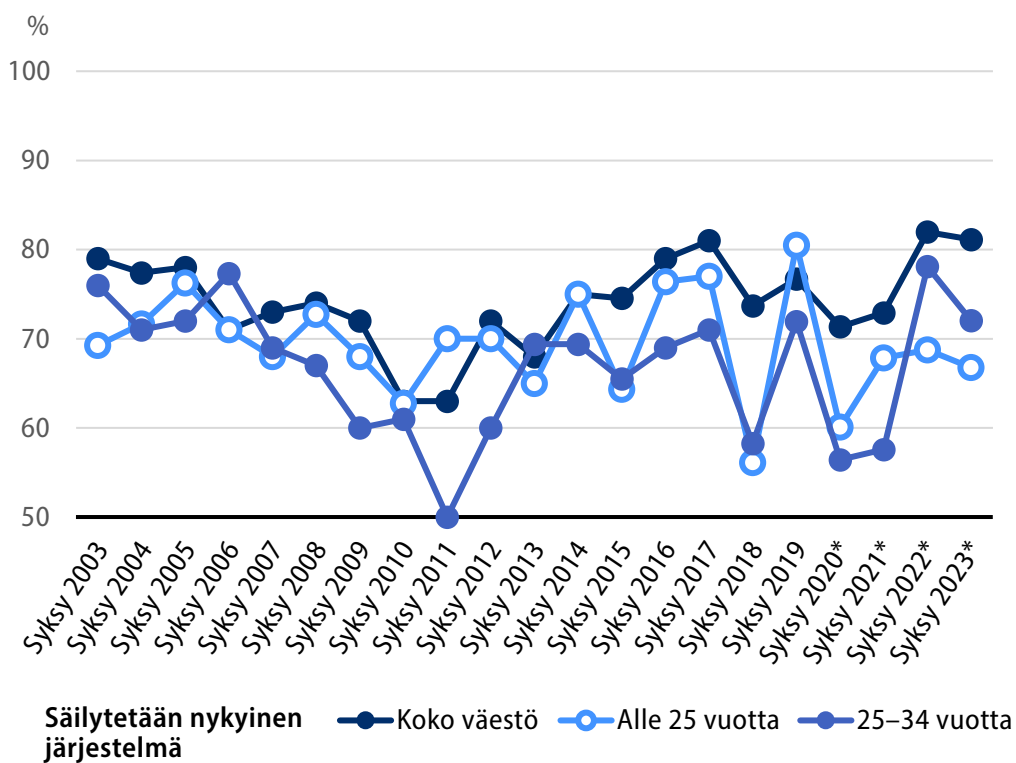

*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

Kuvio 37C. Yleinen asevelvollisuus 2003–2023, koko väestä alle 25-vuotiaat,

25–34-vuotiaat

”Suomessa on käytössä miesten yleiseen asevelvollisuuteen perustuva puolustusjärjestelmä, jossa mahdollisimman suuri osa ikäluokasta saa sotilaallisen koulutuksen ja joka tuottaa suuren reservin. Pitäisikö nykyinen järjestelmä säilyttää vai siirtyä valikoivaan varusmiespalvelukseen, jolloin vain osa ikäluokasta saa sotilaallisen koulutuksen, vai siirtyä kokonaan ammattiarmeijaan?”

*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

Neljä viidestä, 81 prosenttia (82 % v. 2022) tukee nykyistä asevelvollisuusmallia, miehistä 82 (84 %) ja naisista 81 prosenttia (80 %). Yli 50-vuotiaista tällä kannalla on 91 prosenttia (89 %), 35 – 49-vuotiaista 77 (80 %), 25 – 34-vuotiaista 72 (78 %) ja alle 25-vuotiaista 67 prosenttia (69 %).

Keskustan kannattajista nykymallia tukee 93 prosenttia (93 %), perussuomalaisten 88 (90 %), kokoomuksen ja SDP:n 86 (90 % ja 83 %), vihreiden 61 (72 %) ja vasemmistoliiton kannattajista 48 prosenttia (48 %).

Sotilaallisen koulutuksen saavien määrän pienentämistä valikoiden tukee yhdeksän prosenttia (8 % v. 2022), miehistä 10 (8 %) ja naisista seitsemän prosenttia (8 %). Alle 25-vuotiaista tätä tukee 15 prosenttia (11 %), 25–34-vuotiaista ja 35–49-vuotiaista 11 (9 % ja 12 %) ja yli 50-vuotiaista viisi prosenttia (4 %).

Vihreiden kannattajista valikoivaa mallia puoltaa 23 prosenttia (13 % v. 2022), vasemmistoliiton 20 (21 %), perussuomalaisten kahdeksan (4 %), kokoomuksen ja SDP:n kuusi (7 % ja 8 %) ja keskustan kannattajista yksi prosentti (1 %).

Ammattiarmeijaan siirtymisen kannalla on kuusi prosenttia (6 % v. 2022), sekä miehistä (5 %), että naisista (6 %). Alle 25-vuotiaista ammattiarmeijaa kannattaa 14 prosenttia (16 %), 25 – 34-vuotiaista kahdeksan (4 %), 35–49-vuotiaista kuusi (6 %) ja yli 50-vuotiaista kolme prosenttia (3 %).

Vasemmistoliiton kannattajista ammattiarmeijaa tukee 24 prosenttia (22 % v. 2022), vihreiden 11 (4 %), SDP:n kuusi (4 %), kokoomuksen ja keskustan neljä (1 % ja 4 %) ja perussuomalaisten kannattajista kaksi prosenttia (3 %),

Kantaansa ei osaa sanoa neljä prosenttia (5 % v. 2022), naisista kuusi (6 %) ja miehistä kaksi prosenttia (3 %). (kuviot 36 ja 37)

Asevelvollisuusmalli koetaan parhaaksi Suomelle

Pitäisikö Suomen puolustusjärjestelmän mielestänne perustua:

Nykyisenkaltaiseen, miehiä koskevaan asevelvollisuuteen ja naisten vapaaehtoiseen asepalvelukseen, sekä miehiä että naisia koskevaan yleiseen asepalvelukseen, sekä miehiä että naisia koskevaan vapaaehtoiseen asepalvelukseen, vai ammattiarmeijaan?

Nykymalli

Nykyistä mallia tukee puolet, 53 prosenttia (53 % v. 2022), naisista 55 (53 %) ja miehistä 51 prosenttia (54 %). Yli 50-vuotiaista nykymallia kannattaa 62 prosenttia (65 %), 35 – 49-vuotiaista 50 (46 %), alle 25-vuotiaista 42 (36 %) ja 25 – 34-vuotiaista 39 prosenttia (48 %).

Keskustan kannattajista nykymallia tukee 77 prosenttia (69 % v. 2022), SDP:n 58 (54 %), perussuomalaisten 54 (60 %), kokoomuksen 49 (63 %), vihreiden 32 (32 %) ja vasemmistoliiton kannattajista 28 prosenttia (24 %)

Sekä miehiä että naisia koskeva asevelvollisuus

Sekä miehiä että naisia koskevaa asevelvollisuusmallia kannattaa 30 prosenttia (31 % v. 2022), miehistä 34 (35 %) ja naisista 26 prosenttia (26 %). 25 – 34-vuotiaista tätä mallia tukee 35 prosenttia (33 %), yli 50-vuotiaista 31 (26 %), 35 – 49-vuotiaista 30 (38 %) ja alle 25-vuotiaista 21 prosenttia (33 %).

Kokoomuksen kannattajista tätä tukee 40 prosenttia (31 % v. 2022), perussuomalaisten 36 (30 %), vihreiden 35 (42 %), SDP:n 29 (35 %), vasemmistoliiton 24 (24 %) ja keskustan kannattajista 17 prosenttia (26 %).

Sekä miehiä että naisia koskeva vapaaehtoinen asepalvelus

Sekä miehiä että naisia koskevaa vapaaehtoista asepalvelusta tukee 10 prosenttia (10 % v. 2022), naisista 11 (13 %) ja miehistä yhdeksän prosenttia (7 %). Alle 25-vuotiaista vapaaehtoista mallia tukee 25 prosenttia (23 % v. 2022), 25 – 34-vuotiaista 15 (13 %), 35 – 49-vuotiaista 11 (9 %) ja yli 50-vuotiaista neljä prosenttia (5 %).

Vasemmistoliiton kannattajista tätä mallia tukee 34 prosenttia (37 % v. 2022), vihreiden 25 (17 %), SDP:n seitsemän (8 %), perussuomalaisten viisi (7 %), kokoomuksen kolme (5 %) ja keskustan kannattajista kaksi prosenttia (3 %).

Ammattiarmeija

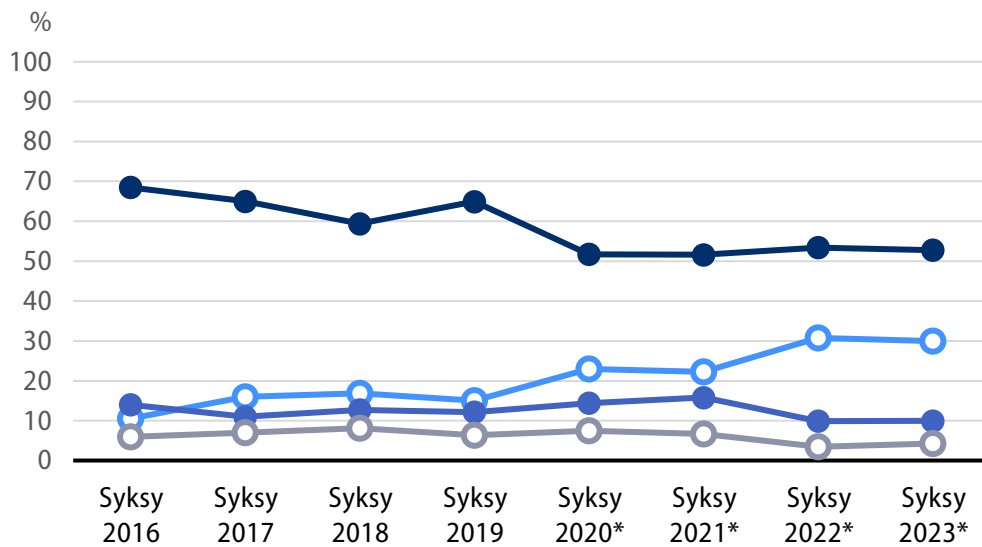
Ammattiarmeijaan siirtymistä kannattaa neljä prosenttia (3 % v. 2022), miehistä viisi (3 %) ja naisista neljä prosenttia (4 %). Alle 25-vuotiaista ja 25 – 34-vuotiaista ammattiarmeijaa tukee kuusi prosenttia (5 % ja 4 %), 35 – 49-vuotiaista viisi (4 %) ja yli 50-vuotiaista kolme prosenttia (2 %).

Vasemmistoliiton kannattajista ammattiarmeijaa tukee 14 prosenttia (12 % v. 2022), vihreiden viisi (3 %), kokoomuksen, perussuomalaisten ja SDP:n neljä (1 %, 2 % ja 3 %) ja keskustan kannattajista yksi prosentti (3 %). (kuvio 38)

Kuvio 38A. Suomen Puolustusjärjestelmä 2016–2023

”Pitäisikö Suomen puolustusjärjestelmän mielestänne perustua...”

- Koko väestö**
- Nykyisenkaltaiseen miehiä koskevaan yleiseen asevelvollisuuteen ja naisten vapaaehtoiseen asepalvelukseen
  - Sekä miehiä että naisia koskevaan yleiseen asevelvollisuuteen
  - Sekä miehiä että naisia koskevaan vapaaehtoiseen asepalvelukseen
  - Ammattiarmeijaan

*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

Kaikkia koskevaan kansalaispalvelukseen suhtaudutaan myönteisesti

MTS on kysynyt nyt kahdeksan kertaa suhtautumisesta sekä miehiä että naisia koskevaan yleiseen kansalaispalvelukseen, jonka voisi suorittaa joko asepalveluksena tai siviilipalveluna.

Myönteisesti tähän suhtautuu 61 prosenttia (59 % v. 2022), miehistä 61 (60 %) ja naisista 60 prosenttia (58 %). Alle 25-vuotiaista myönteisesti suhtautuu 67 prosenttia (75 %), 25 – 34-vuotiaista 63 (57 %), yli 50-vuotiaista 60 (54 %) ja 35 – 49-vuotiaista 57 prosenttia (59 %).

Vasemmistoliiton kannattajista myönteisesti suhtautuu 71 prosenttia (60 % v. 2022), vihreiden 65 (75 %), kokoomuksen 61 (62 %), SDP:n 60 (62 %), keskustan 59 (52 %) ja perussuomalaisten kannattajista 58 prosenttia (53 %).

Kielteisesti suhtautuu 23 prosenttia (25 % v. 2022), miehistä 23 (24 %) ja naisista 22 (25 %). yli 50-vuotiaista kielteisesti suhtautuu 25 prosenttia (27 %), 35 – 49-vuotiaista 24 (21 %), alle 25-vuotiaista 19 (19 %) ja 25 – 34-vuotiaista 17 prosenttia (28 %).

Perussuomalaisten kannattajista kielteisesti suhtautuu 27 prosenttia (29 %), SDP:n 26 (16 %), keskustan 22 (28 %), vasemmistoliiton 21 (27 %), kokoomuksen 19 (27 %) ja vihreiden kannattajista 11 prosenttia (14 %).

Kantaansa ei osaa sanoa 17 prosenttia (17 % v. 2022), naisista 18 (17 %) ja miehistä 15 prosenttia (16 %). (kuvio 39)

Ukrainan auttamista tuetaan – enemmistö haluaa lisää pakotteita Venäjälle

MTS kysyi nyt toista kertaa Ukrainan auttamisesta.

Venäjän aloittaman hyökkäyssodan vuoksi Euroopan unioni ja sen jäsenmaat, Suomi mukaan lukien, ovat auttaneet Ukrainaa sekä taloudellisesti että aseellisesti ja asettamalla pakotteita Venäjälle.

Onko Suomen ja Euroopan unionin mielestänne jatkettava Ukrainan auttamista

- A) Taloudellisesti
- B) Aseellisesti
- C) Asettamalla pakotteita

Nykyisellä tasolla, nykyistä enemmän, nykyistä vähemmän

Taloudellinen tuki

Euroopan unionin ja Suomen tulisi avustaa Ukrainaa taloudellisesti nykytasolla, tätä mieltä on yli puolet, 58 prosenttia (52 % v. 2022), naisista 62 (62 %) ja miehistä 53 prosenttia (42 %).

Nykyistä enemmän taloudellista tukea antaisi vajaa kolmannes, 29 prosenttia (38 % v. 2022), miehistä 37 (49 %) ja naisista 22 prosenttia (26 %).

Nykyistä vähemmän taloudellista tukea Ukrainalle kannattaa yhdeksän prosenttia (7 % v. 2022).

Aseellinen apu

Aseellista apua Ukrainalle tulisi antaa nykyisellä tasolla, näin ajattelee puolet, 52 prosenttia (42 % v. 2022), naisista 59 (53 %) ja miehistä 45 prosenttia (30 %).

Nykyistä enemmän aseellista apua Ukrainalle tukee reilu kolmannes, 36 prosenttia (46 % v. 2022), miehistä 45 (60 %) ja naisista 26 prosenttia (31 %).

Nykyistä vähäisempää aseapua Ukrainalle tukee kahdeksan prosenttia (7 % v. 2022), sekä miehistä että naisista (5 % ja 8 %).

Pakotteet

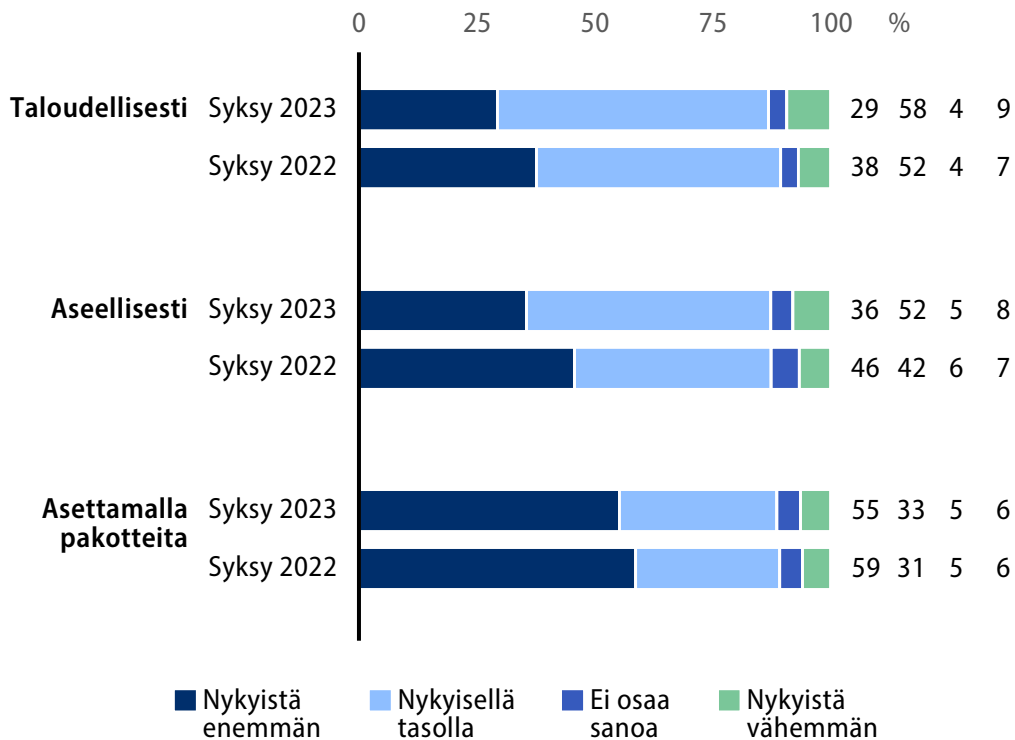
Euroopan unionin asettamien pakotteiden lisäämistä haluaisi yli puolet, 55 prosenttia (59 % v. 2022), miehistä 57 (66 %) ja naisista 53 prosenttia (52 %).

Pakotteiden jatkamista nykytasolla tukee kolmannes, 33 prosenttia (31 % v. 2022), naisista 36 (38 %) ja miehistä 31 prosenttia (24 %).

Pakotteiden vähentämistä tukee kuusi prosenttia (6 % v. 2022), miehistä kahdeksan (8 %) ja naisista viisi prosenttia (4 %). (kuviot 40, 41 ja 42)

Kuvio 40A. Ukrainan auttaminen 2022–2023

”Venäjän aloittaman hyökkäyssodan vuoksi Euroopan unioni ja sen jäsenmaat, Suomi mukaan lukien, ovat auttaneet Ukrainaa sekä taloudellisesti että aseellisesti ja asettamalla pakotteita Venäjälle. Onko Suomen ja Euroopan unionin mielestänne jatkettava Ukrainan auttamista?”

Kehitys Venäjällä ja Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa suurimmat huolenaiheet

Tässä kysymyksessä on tänä vuonna 22 erilaista ilmiötä ja tekijää, joita arvioidaan sen mukaan, miten ne aiheuttavat huolta tulevaisuudessa. Uutena tekijänä tänä vuonna on: Yhteiskunnallinen vastakkainasettelu.

Tulokset erittäin tai melko paljon huolta aiheuttavien tekijöiden mukaan:

- Kehitys Venäjällä, 90 prosenttia (85 % v. 2022)
- Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa, 88 prosenttia (84 % v. 2022)
- Maailman pakolaistilanne, 84 prosenttia (75 % v. 2022)
- Hintojen nousu, eli inflaatio, 82 prosenttia (82 % v. 2022)
- Järjestäytynyt rikollisuus, 82 prosenttia (66 % v. 2022)

- Itämeren alueen turvallisuus, 81 prosenttia (70 % v. 2022)
- Energian saatavuus, 80 prosenttia (85 % v. 2022)
- Joukkotuhoojien leviäminen, 79 prosenttia (71 % v. 2022)
- Poliittiset ääriliikkeet, 78 prosenttia (69 % v. 2022)
- Kansainvälinen terrorismi, 78 prosenttia (63 % v. 2022)
- Tietoverkkoihin kohdistuvat uhat, eli kyberuhat, 78 prosenttia (69 % v. 2022)
- Sodan uhka, 73 prosenttia (66 % v. 2022)
- Suomeen kohdistuva informaatiovaikuttaminen, 71 prosenttia (58 % v. 2022)*
- Asevalvontasopimusten purkautuminen, 70 prosenttia (60 % v. 2022)
- Ilmastonmuutos, 69 prosenttia (66 % v. 2022)
- Yhteiskunnallinen vastakkainasettelu, 69 prosenttia, uusi kohta 2023
- Tilanne Lähi-idässä, 69 prosenttia (47 % v. 2022)
- Erilaiset tartuntataudit, epidemiat, 68 prosenttia (59 % v. 2022)
- Kehitys Yhdysvalloissa, 64 prosenttia (53 %)
- Yhteiskunnallinen eriarvoisuus Suomessa, 63 prosenttia (65 % v. 2022)
- Rasismi, 61 prosenttia (58 % v. 2022)
- Tilanne Afganistanissa, 47 prosenttia (40 %)

(kuviot 43–48)

*2022 Suomeen kohdistuva systemaattinen disinformaatio, vuosina 2018–2021 Suomeen kohdistuva valtiollinen valeutisointi

Aseelliseen hyökkäykseen koetaan varaudutun hyvin, kriittisen infran suojaamisen heikommin

Tämä kysymys on esitetty vuodesta 2007 lähtien. Suurin osa uhkakuvista on ollut mukana koko ajan, vuonna 2021 lisättiin hybridiuhat (eri keinojen yhdistäminen) ja tänä syksynä lisättiin kohta: Kriittisen infrastruktuurin (esim. tietoliikennekaapelit, kaasuputket) suojaaminen. Tänäkin vuonna katsotaan, että parhaiten on varauduttu aseellisen hyökkäyksen torjuntaan, heikoiten kriittisen infrastruktuurin suojaamiseen.

Tulokset hyvin varautumisen mukaan:

- Aseellinen hyökkäys, hyvin 86 % (86 % v. 2022), huonosti 8 % (7 %)
- Suuronnettomuudet, hyvin 80 % (82 % v. 2022), huonosti 11 % (9 %)
- Erilaiset tartuntataudit, epidemiat, hyvin 75 % (78 % v. 2022), huonosti 21 % (20 %)
- Erilaiset ympäristöuhkat (tulvat, öljyonnettomuudet, vaarallisten aineiden kuljetukset), hyvin 72 % (74 % v. 2022), huonosti 15 % (15 %)
- Energian saatavuus, hyvin 70 % (53 % v. 2022), huonosti 25 % (43 %)
- Ilmastonmuutos, hyvin 59 % (62 % v. 2022), huonosti 31 % (31 %)
- Terrorismi, hyvin 57 % (62 % v. 2022), huonosti 34 % (28 %)
- Tietoverkkoihin kohdistuvat hyökkäykset eli kyberhyökkäykset, hyvin 57 % (61 % v. 2022), huonosti 31 % (29 %)
- Ulkomainen poliittinen painostus, hyvin 55 % (53 % v. 2022), huonosti 32 % (34 %)
- Hybridiuhkat (eri keinojen yhdistäminen), hyvin 54 % (55 % v. 2022), huonosti 33 % (27 %)
- Kansainvälinen rikollisuus, hyvin 43 % (51 % v. 2022), huonosti 49 % (40 %)
- Ulkomainen taloudellinen painostus, hyvin 43 % (44 % v. 2022), huonosti 41 % (43 %)
- Talouskriisi, hyvin 40 % (36 % v. 2022), huonosti 53 % (54 %)
- Kriittisen infrastruktuurin suojaaminen (esim. tietoliikennekaapelit, kaasuputket), hyvin 36 %, huonosti 49 %, uusi kohta

(kuviot 49–53)

MTS:n tutkimusjaosto

Puheenjohtaja:	Riku Keski-Rauska, FT, arkistonjohtaja,
Varapuheenjohtaja:	Timo Perälä, ylitarkastaja
Jäsenet:	Juha Hänninen, kansanedustaja Joonas Immonen, toimittaja Saara Jantunen-Paju, erityisasiantuntija, sotatieteiden tohtori Johanna Kelhu, poliittinen asiantuntija, VTM Tuomas Liukko, yhteiskuntasuhdejohtaja, everstiluutnantti Hannu Peurasaari, ministerin erityisavustaja Ida-Susanna Pöllänen, asiantuntija Kari Salmi, prikaatikenraali evp Iiro Silvander, valiokunta-asiantuntija Reija Taupila, tuotantopäällikkö Markus Teir, lähetystöneuvos Marikaisa Tiilikainen, neuvotteleva virkamies Pekka Tuuri, järjestöpäällikkö
Jaostokohtaiset asiantuntijat:	Katri Pynnöniemi, apulaisprofessori, YTT Miina Kaarkoski, tutkija, VTT

MTS:n puheenjohtajisto

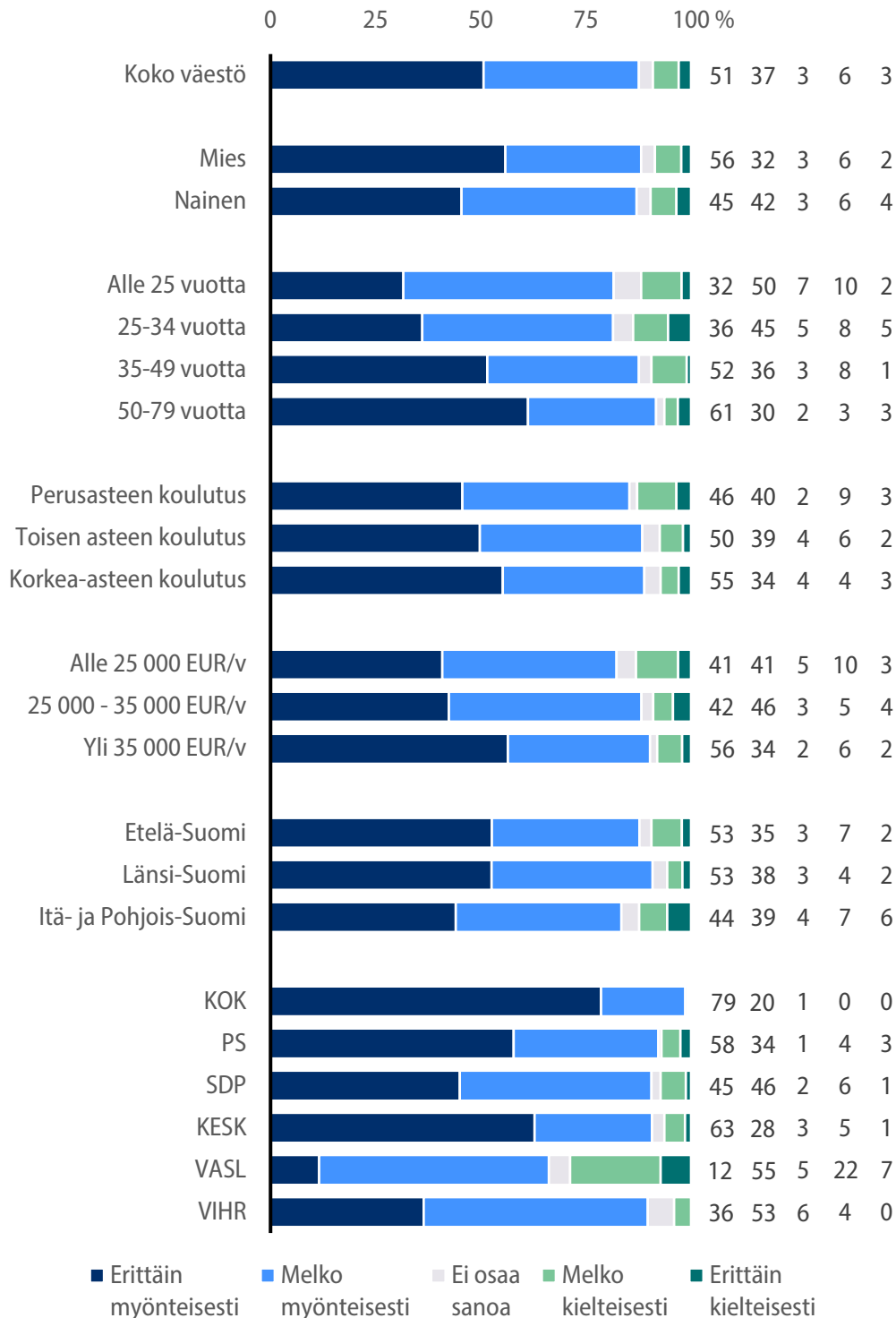
Puheenjohtaja	Jarno Limnéll, kansanedustaja, sotatieteiden tohtori
Varapuheenjohtaja	Marika Sorja, kansanedustajan avustaja
Varapuheenjohtaja	Tuula Väätäinen, kansanedustaja

MTS:n sihteeristö

Pääsihteeri	Heli Santala, YTM
Yleissihteeri	Markus Kinkku, VTM

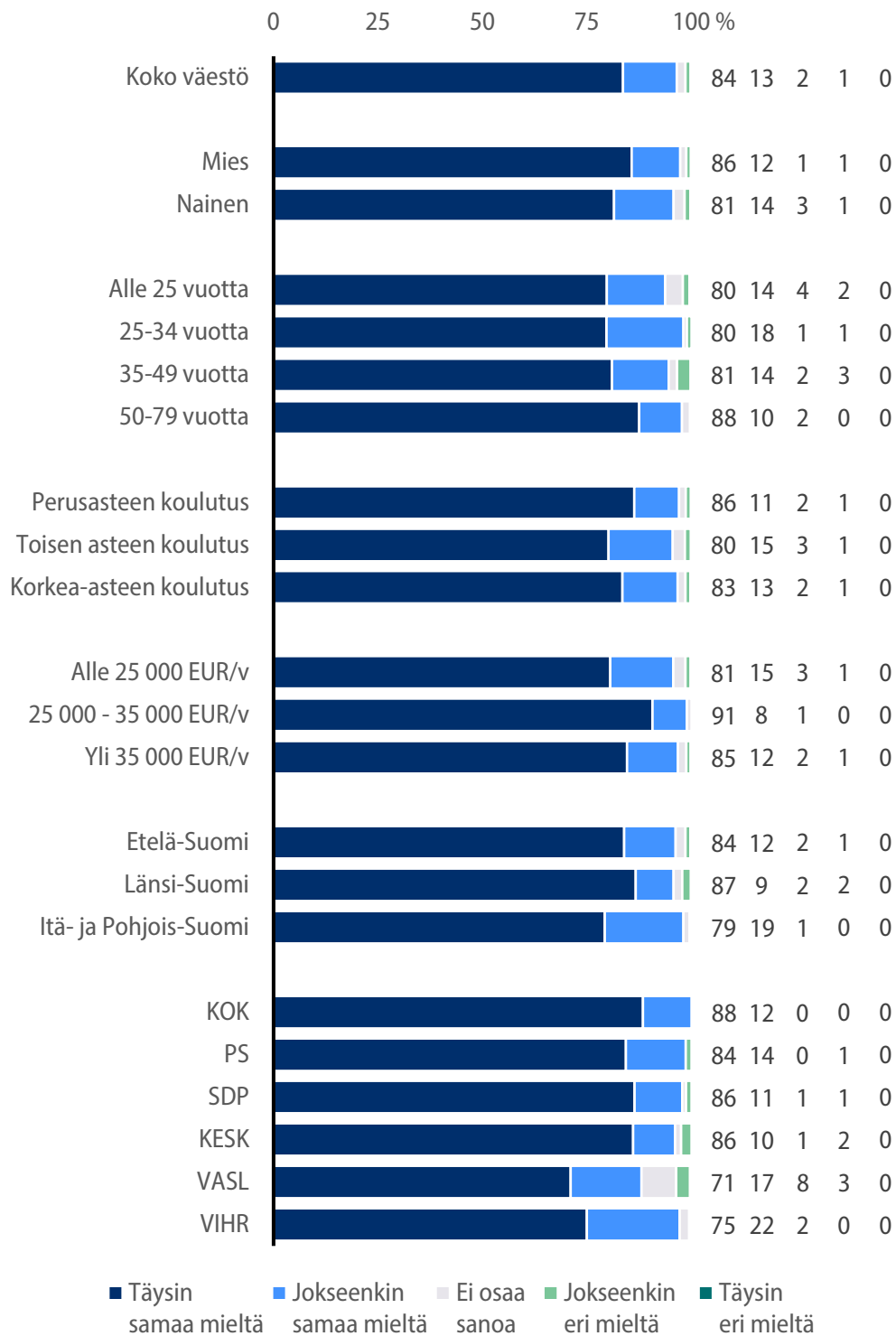
Liitekuviot

Kuvio 1. Suomen Nato-jäsenyys. "Suomi on puolustusliitto Naton jäsen, miten suhtaudut siihen?"

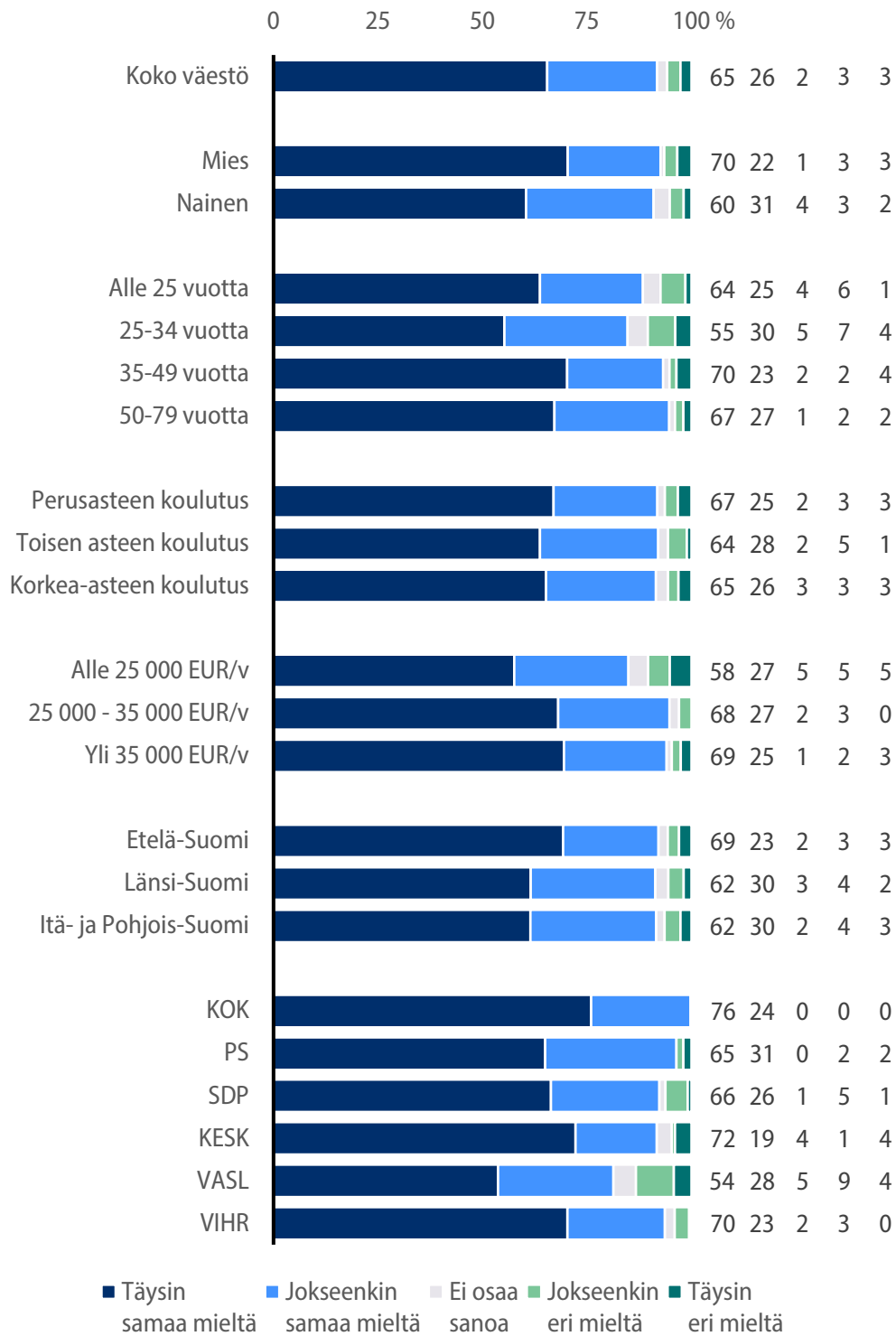

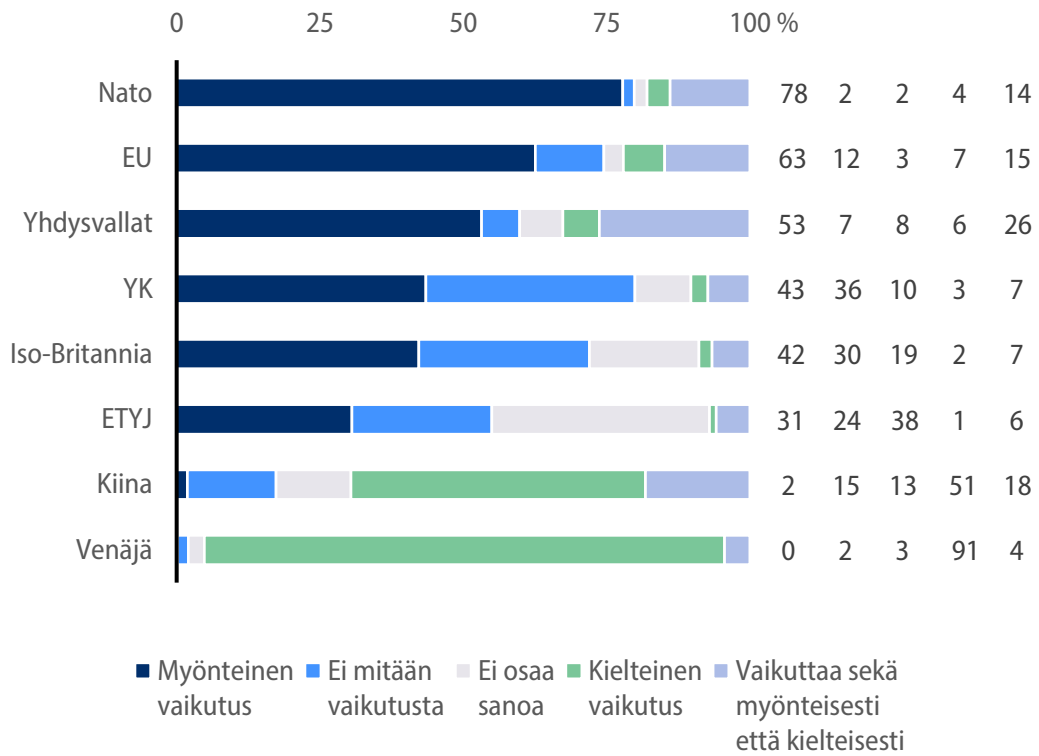
Kuvio 2. Muiden Nato-maiden tulee olla valmiita puolustamaan Suomea, mikäli Suomi joutuisi aseellisen hyökkäyksen kohteeksi. "Mitä mieltä olette seuraavista väittämistä?"

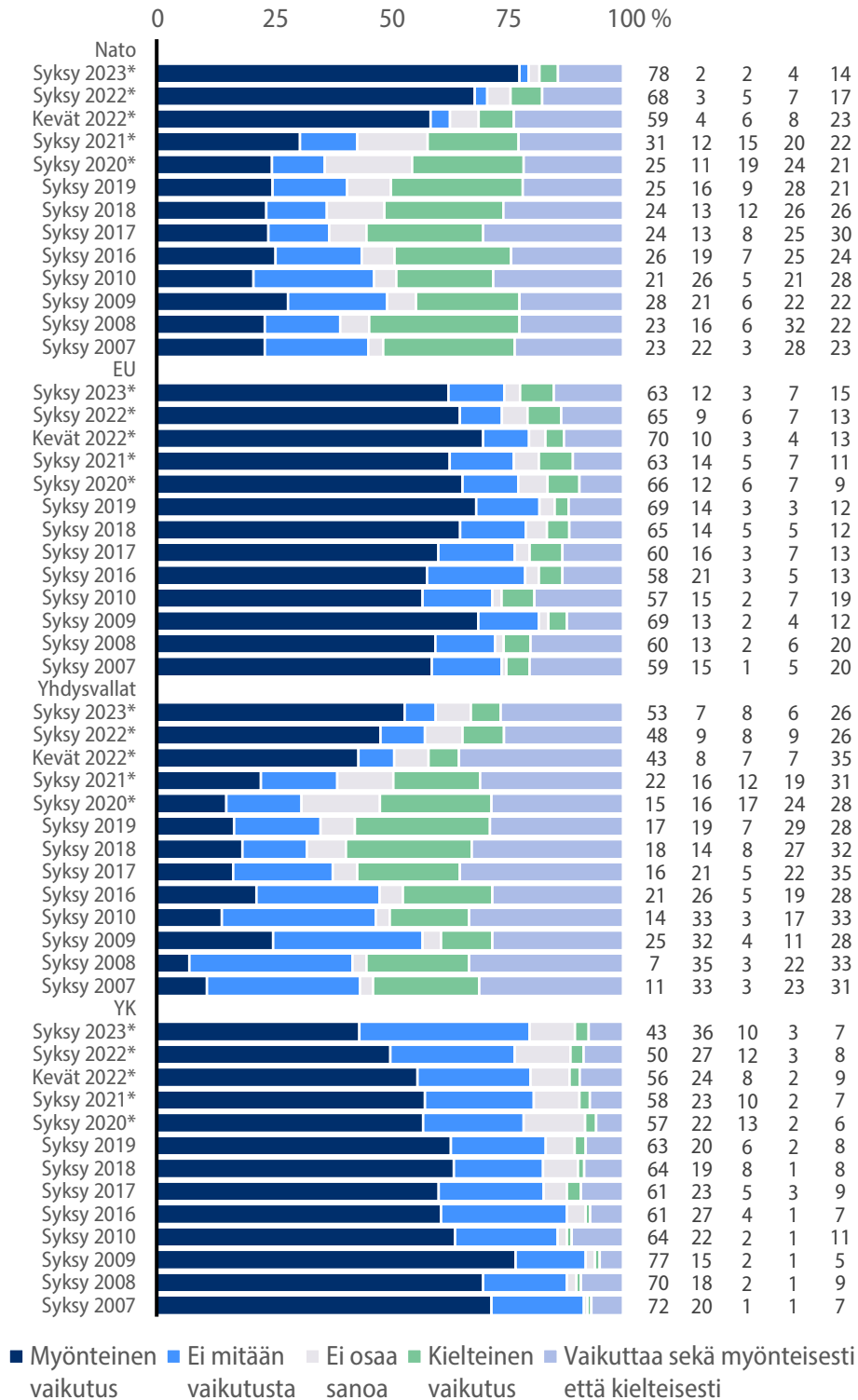
Kuvio 3. Suomen tulee olla valmis puolustamaan toista Nato-maata, mikäli se joutuisi aseellisen hyökkäyksen kohteeksi. "Mitä mieltä olette seuraavista väittämistä?"

Kuvio 4. Eri tahojen vaikutus Suomen turvallisuuteen. "Miten arvioitte seuraavien tahojen vaikutusta Suomen turvallisuuteen?"

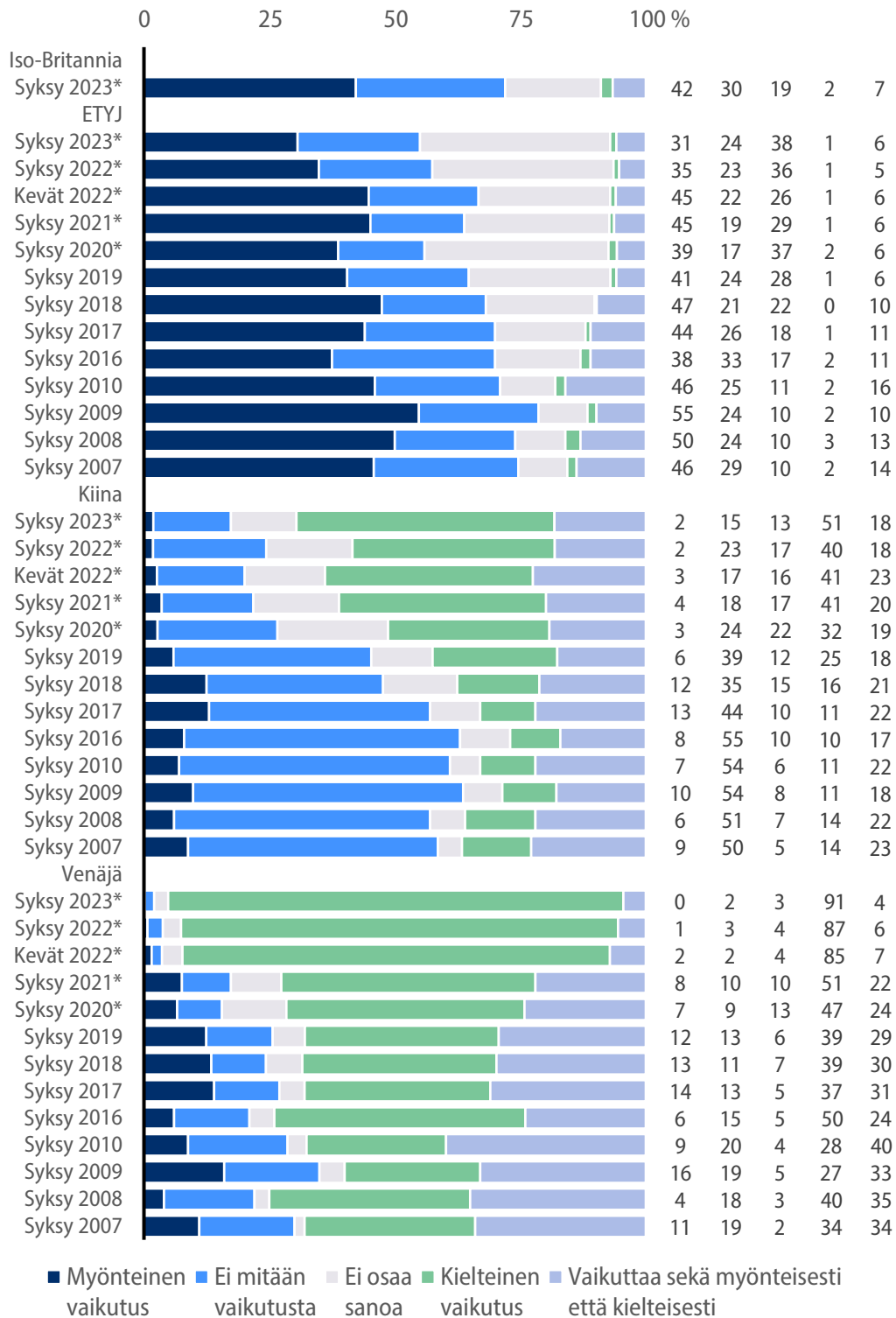

Kuvio 5. Eri tahojen vaikutus Suomen turvallisuuteen (I). ”Miten arvioitte seuraavien tahojen vaikutusta Suomen turvallisuuteen?”

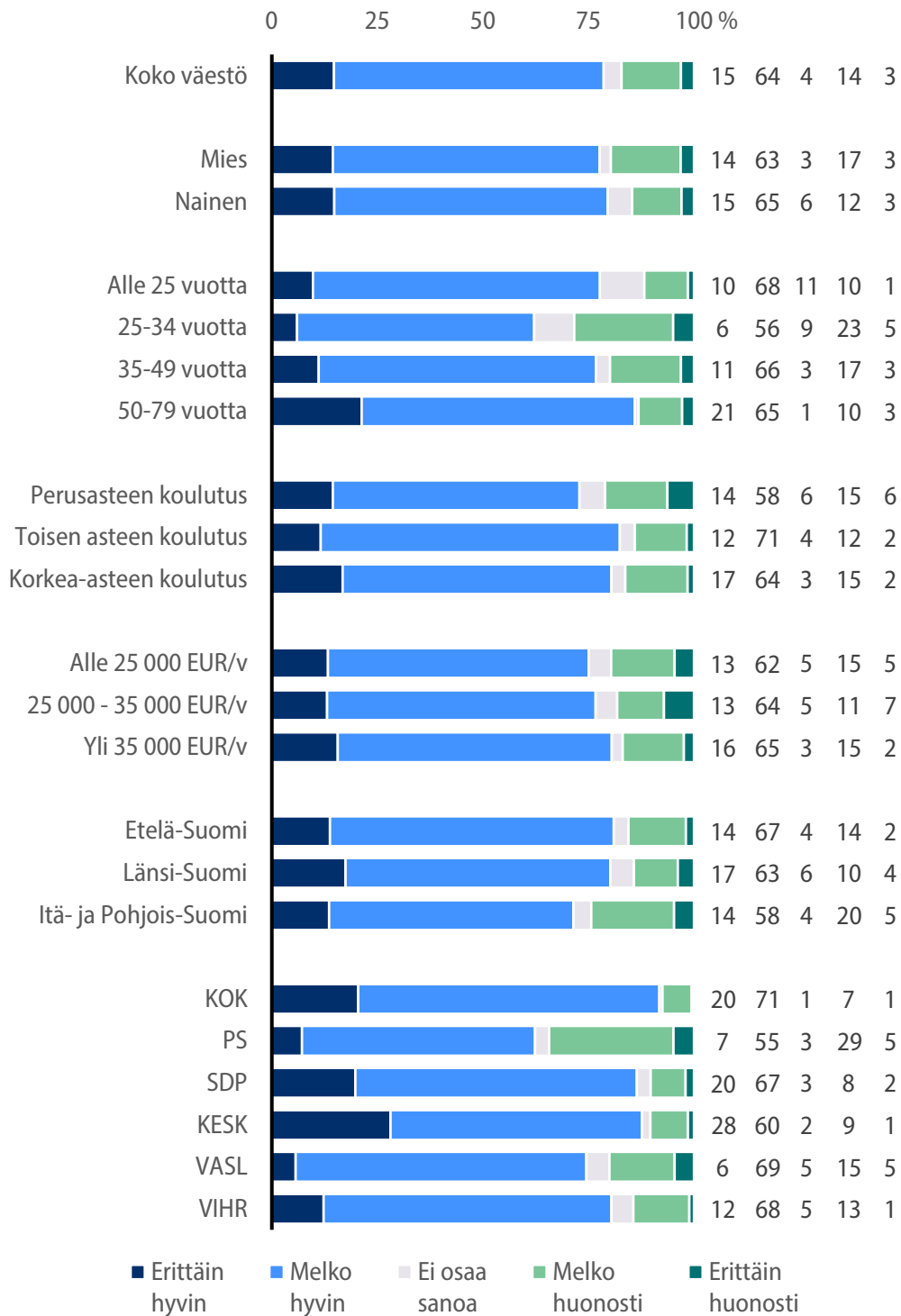
*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

Kuvio 6. Eri tahojen vaikutus Suomen turvallisuuteen (II). ”Miten arvioitte seuraavien tahojen vaikutusta Suomen turvallisuuteen?”

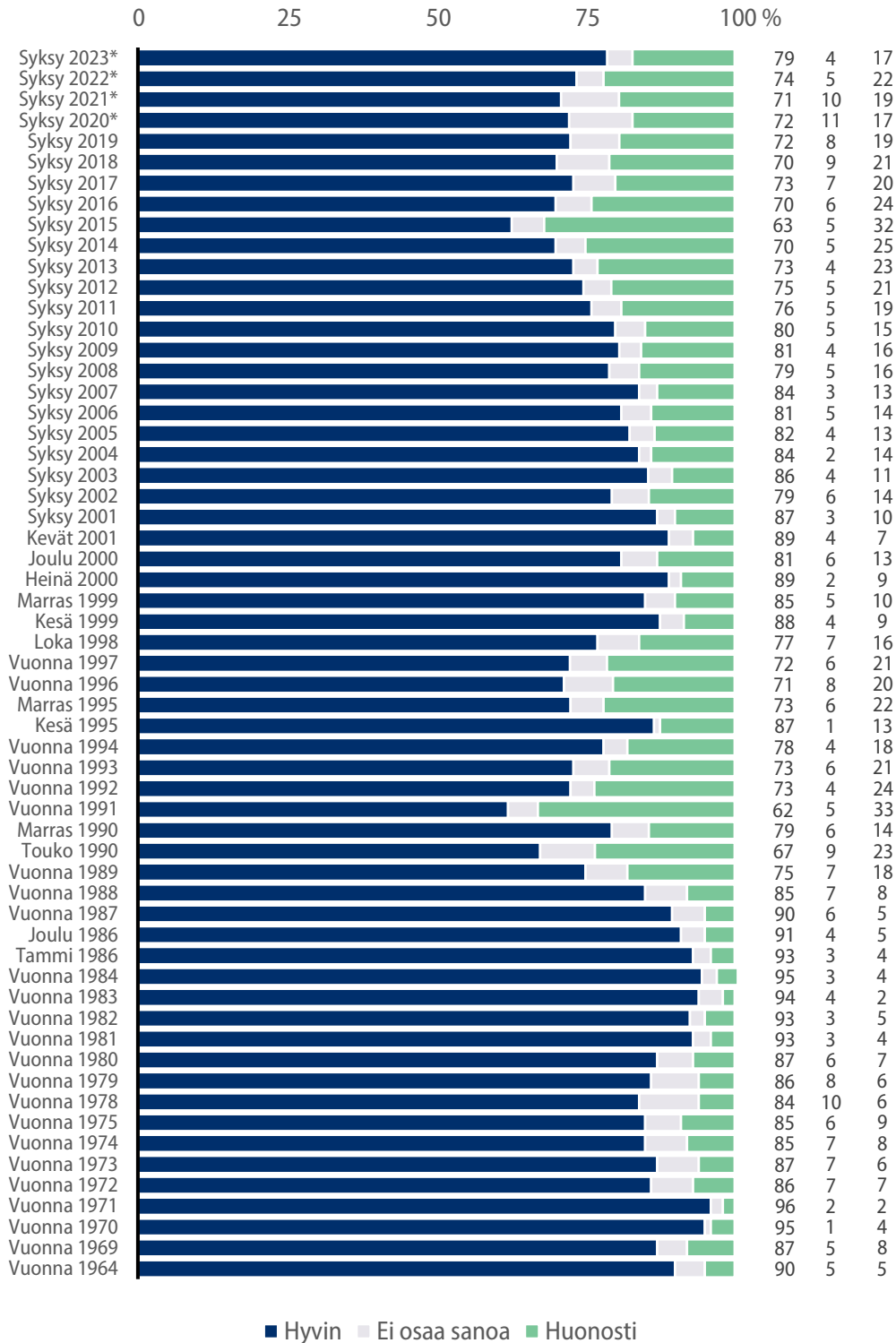

*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

Kuvio 7. Suomen ulkopoliitikan hoito. ”Miten hyvin tai huonosti Suomen ulkopoliitikkaa on mielestänne viime vuosina hoidettu?”

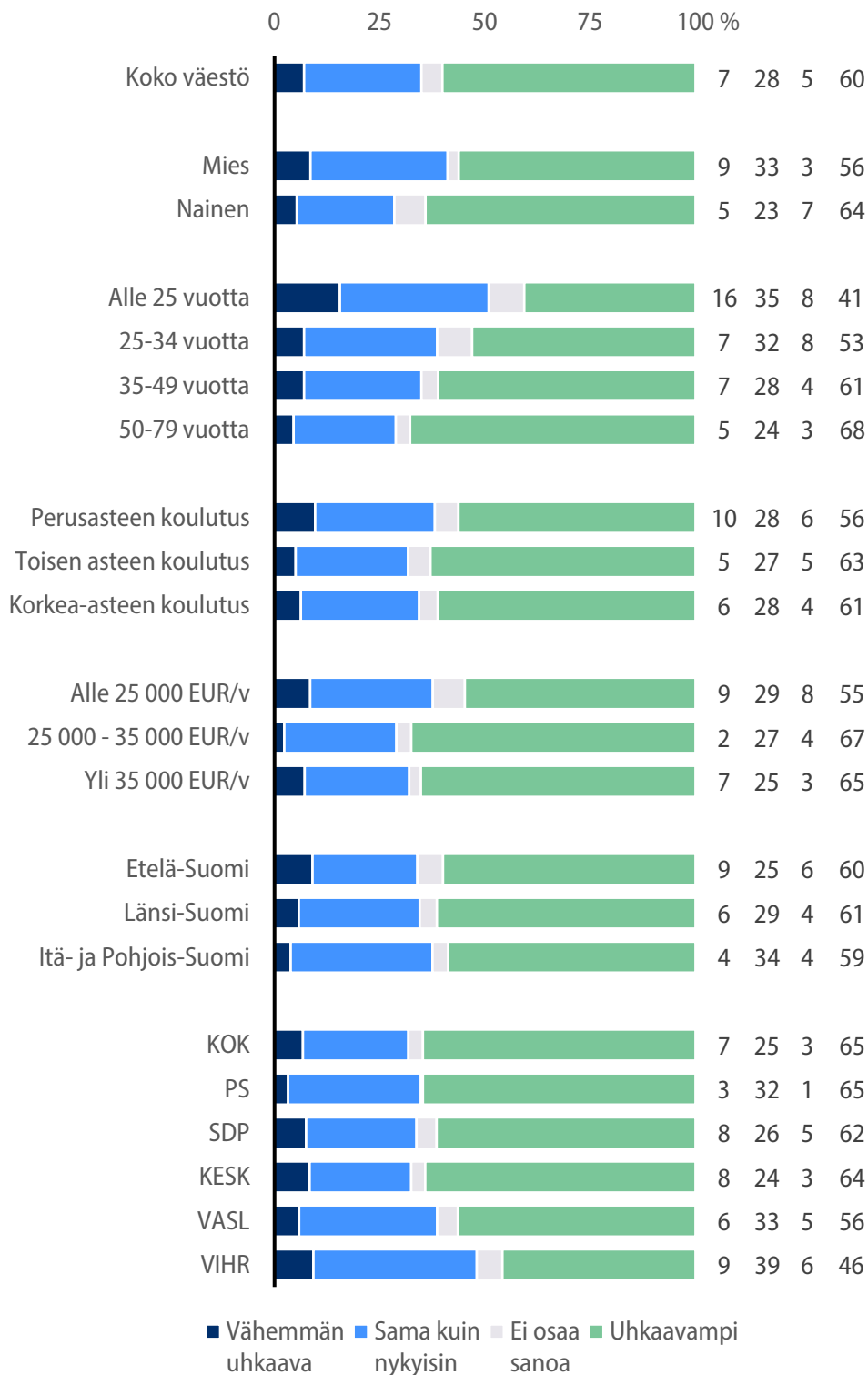

Kuvio 8. Suomen ulkopoliitikan hoito. "Miten hyvin tai huonosti Suomen ulkopoliitikkaa on mielestänne viime vuosina hoidettu?"

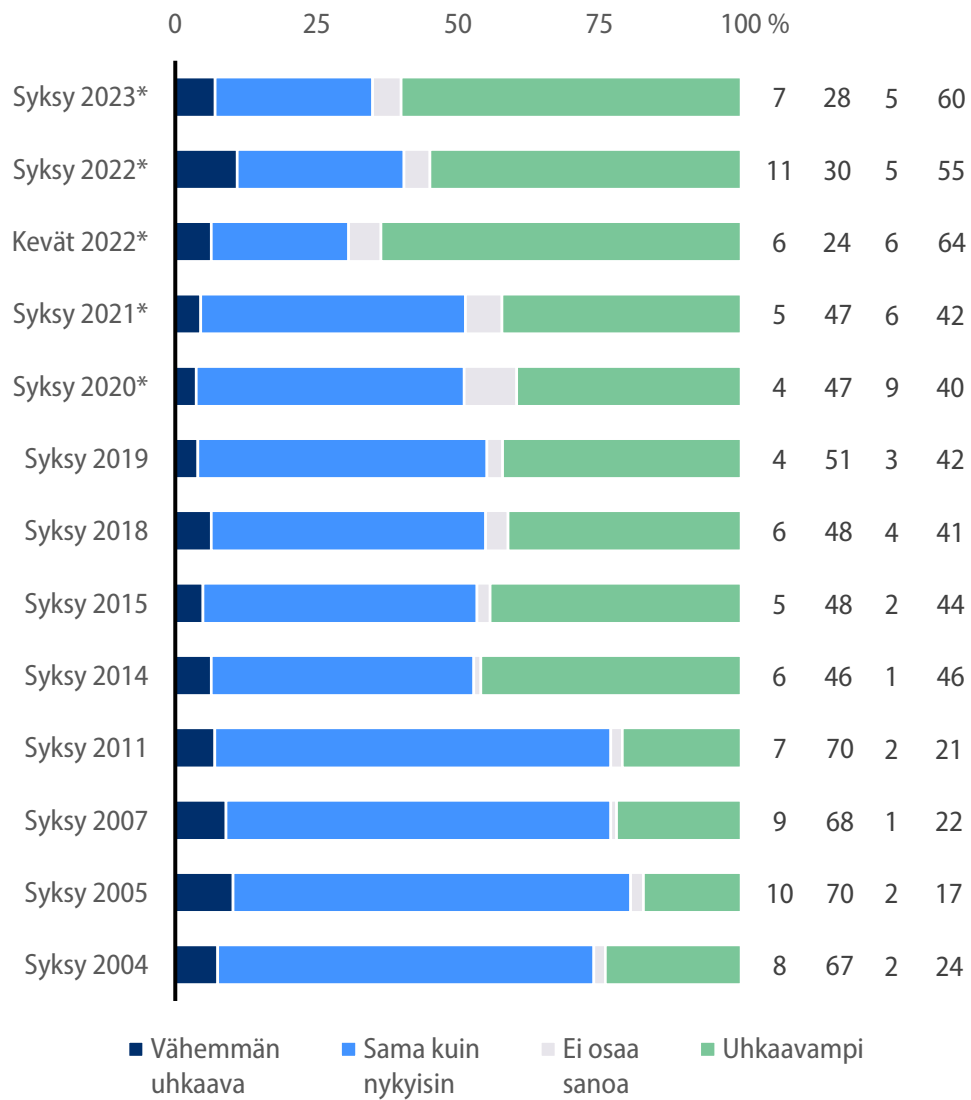
*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

Kuvio 9. Sotilaallinen tilanne Suomen lähialueilla. "Millaiseksi arvioitte sotilaallisen tilanteen Suomen lähialueilla seuraavien kymmenen vuoden aikana?"

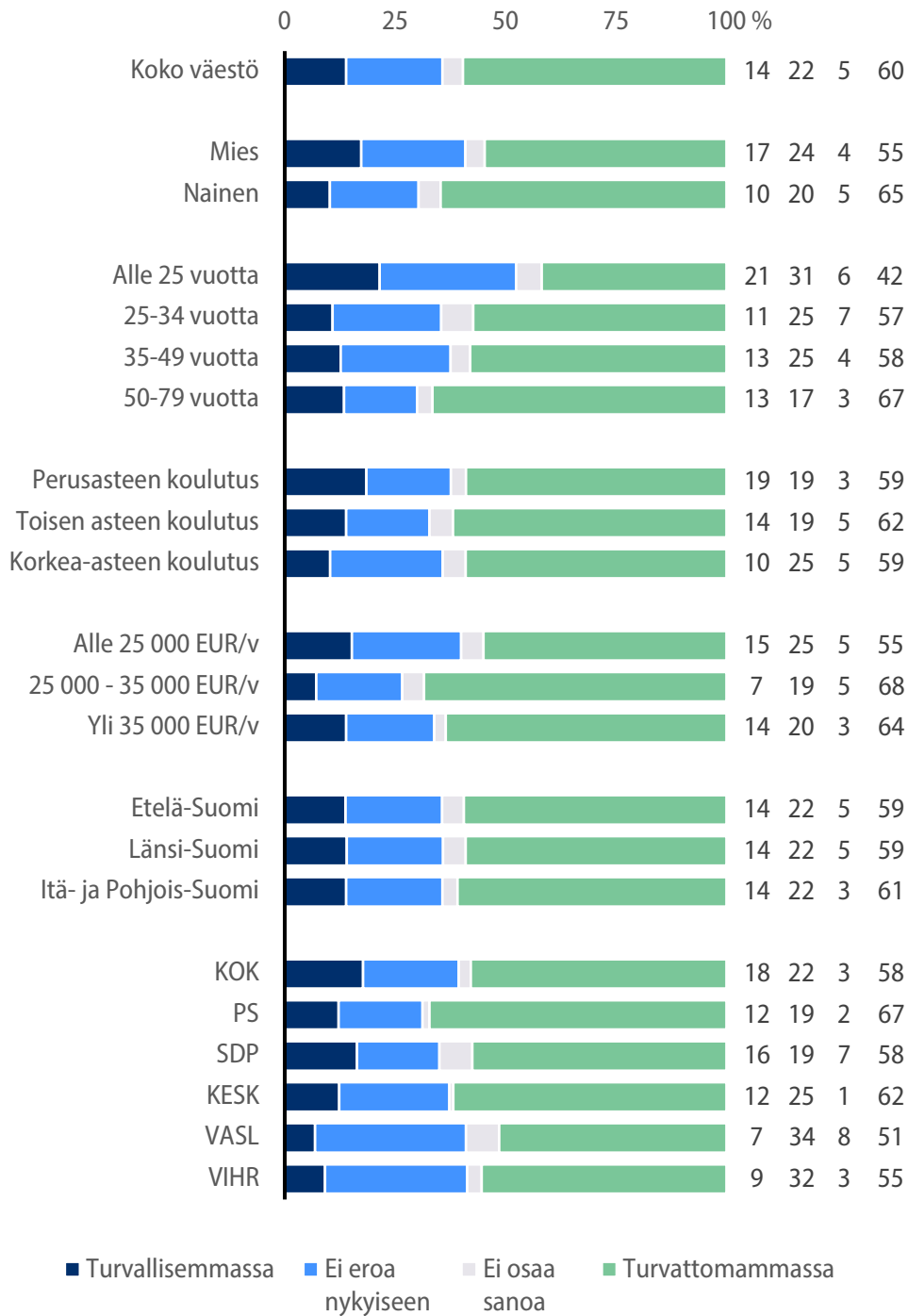

Kuvio 10. Sotilaallinen tilanne Suomen lähialueilla. ”Millaiseksi arvioitte sotilaallisen tilanteen Suomen lähialueilla seuraavien kymmenen vuoden aikana?”

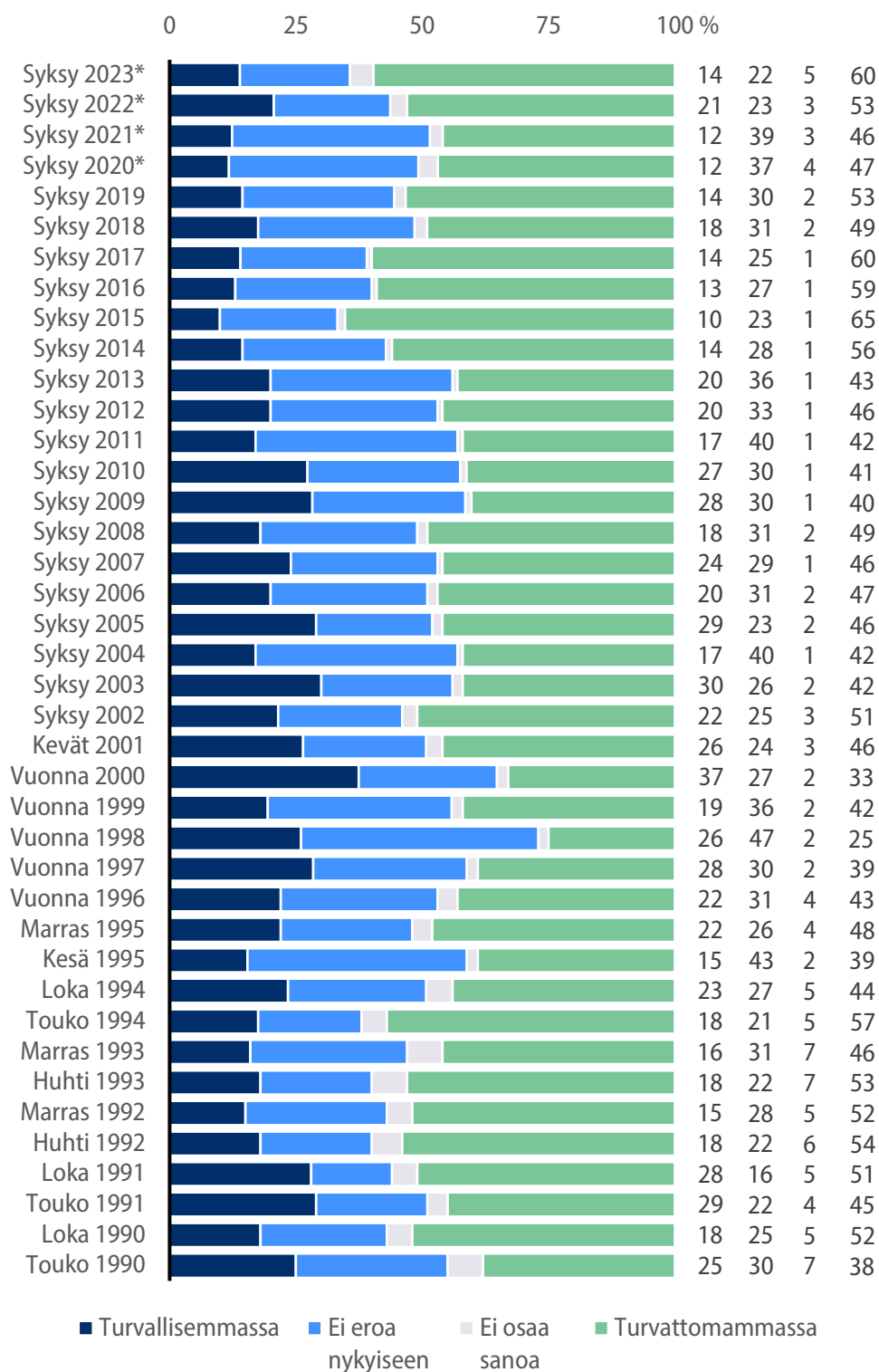

*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

Kuvio 11. Turvallisempi vai turvattomampi tulevaisuus. ”Jos ajattelette nykyistä maailmantilaa kokonaisuutena, niin uskotteko Suomen ja suomalaisten elävän seuraavien viiden vuoden aikana turvallisemmassa vai turvattomammassa maailmassa kuin nykyään?”

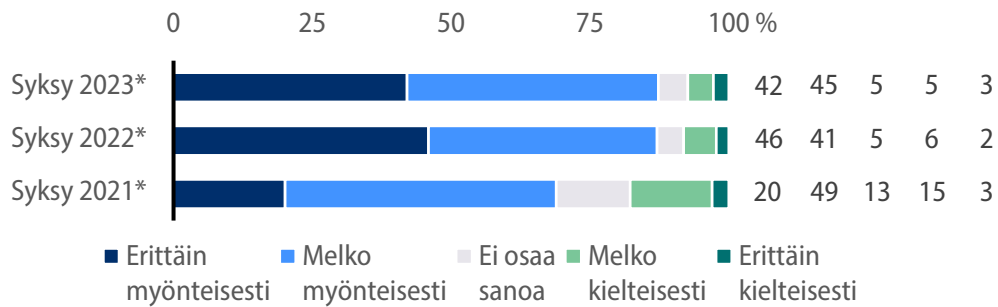

Kuvio 12. Turvallisempi vai turvattomampi tulevaisuus. ”Jos ajattelette nykyistä maailmantilaa kokonaisuutena, niin uskotteko Suomen ja suomalaisten elävän seuraavien viiden vuoden aikana turvallisemmassa vai turvattomammassa maailmassa kuin nykyään?”

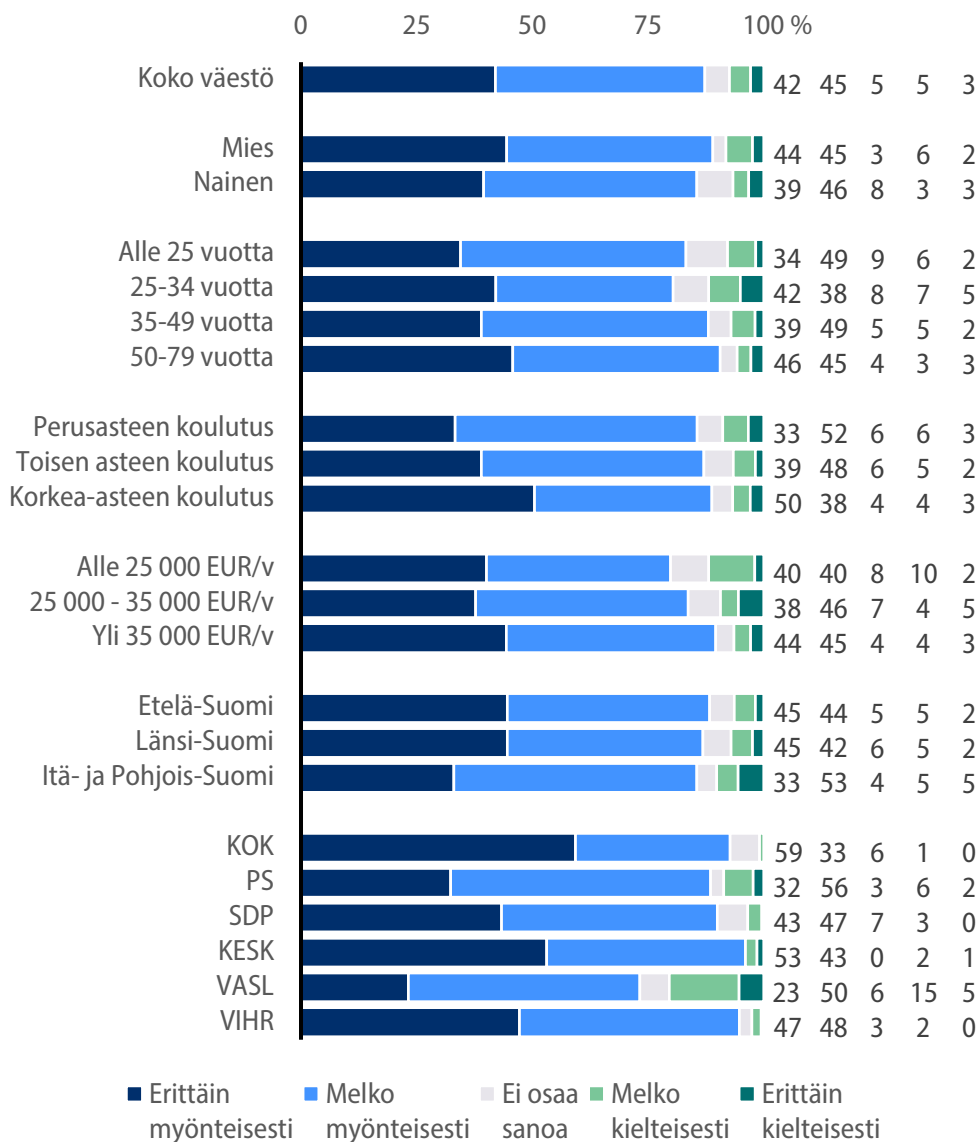

*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

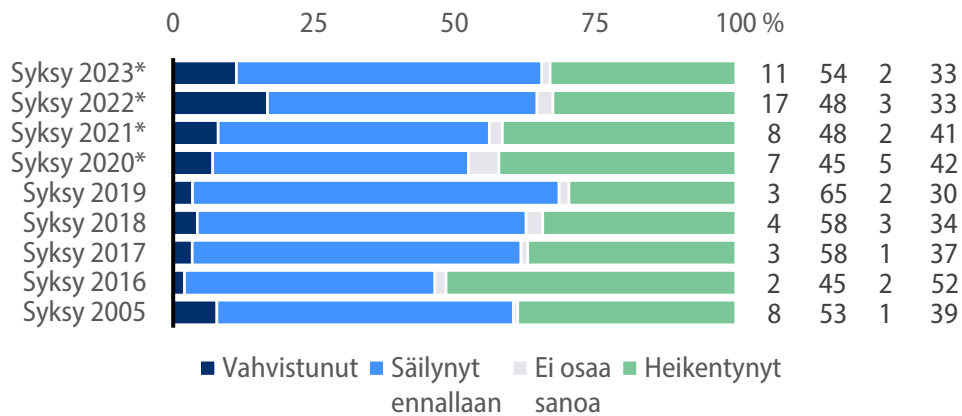
Kuvio 13. Euroopan unionin ja Naton välinen yhteistyö. "Miten suhtaudutte Euroopan unionin ja Naton yhteistyöhön Euroopan turvallisuuden lisäämiseksi?"

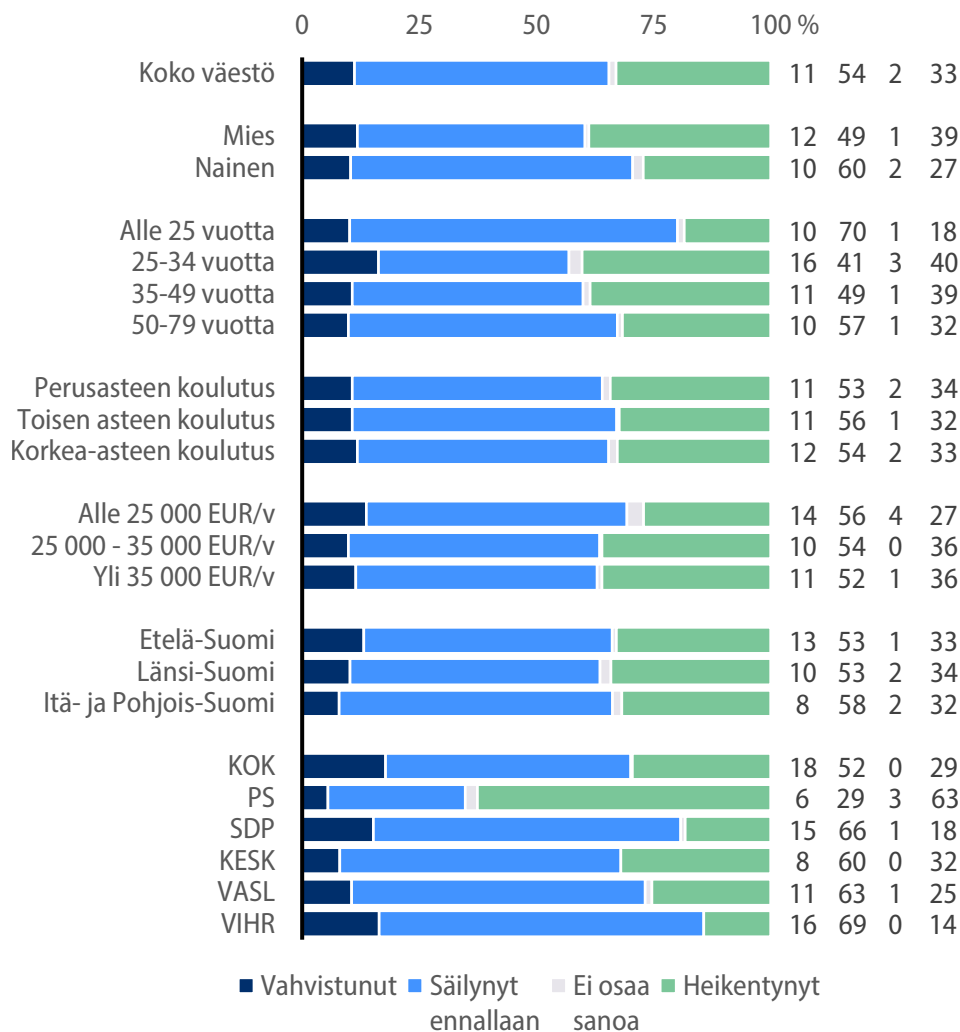
*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

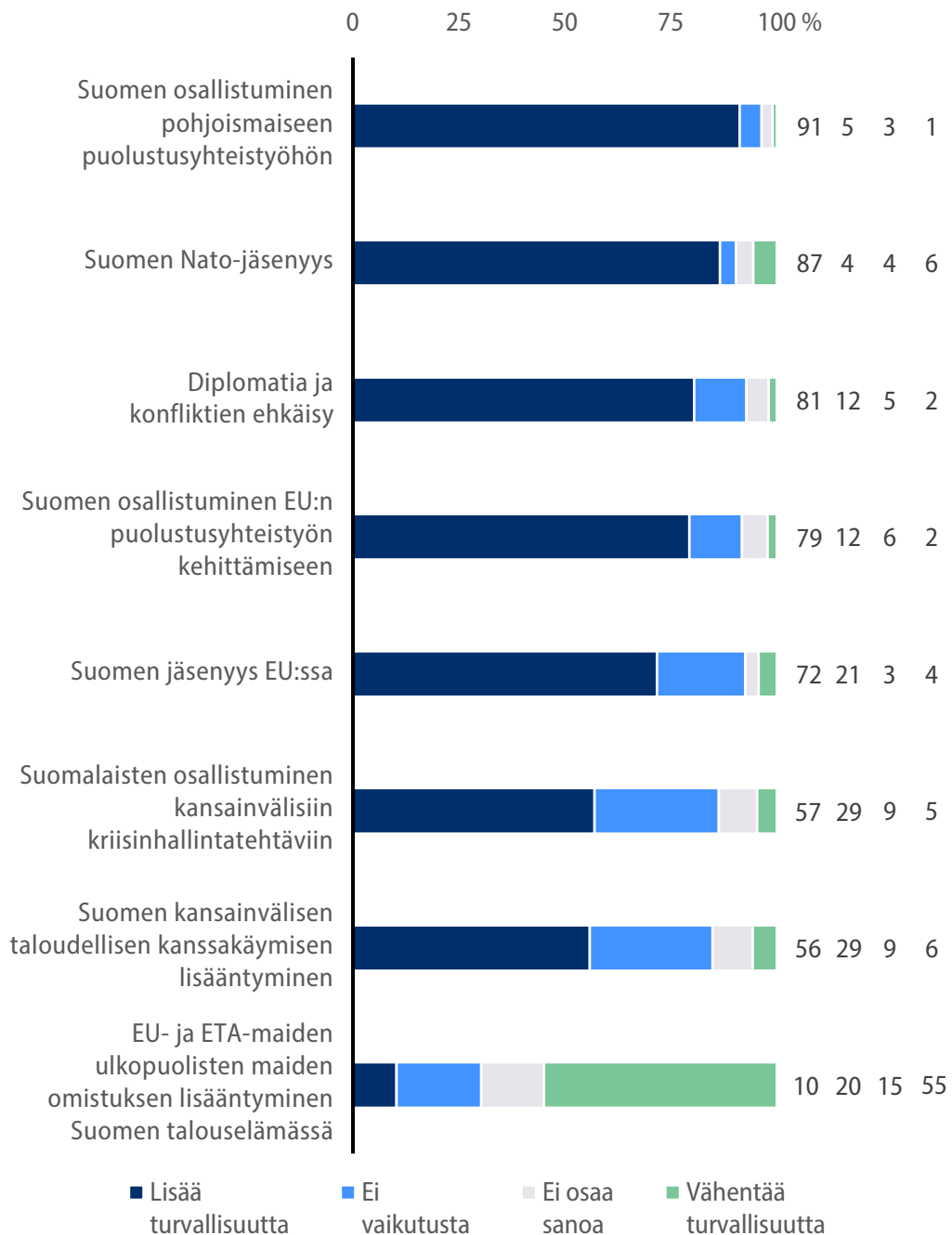
Kuvio 14. Luottamus Euroopan unionin tulevaisuuteen. "Millaista luottamusta tunnette Euroopan unionin tulevaisuuteen? Onko luottamukseenne vahvistunut, heikentynyt vai säilynyt ennallaan?"

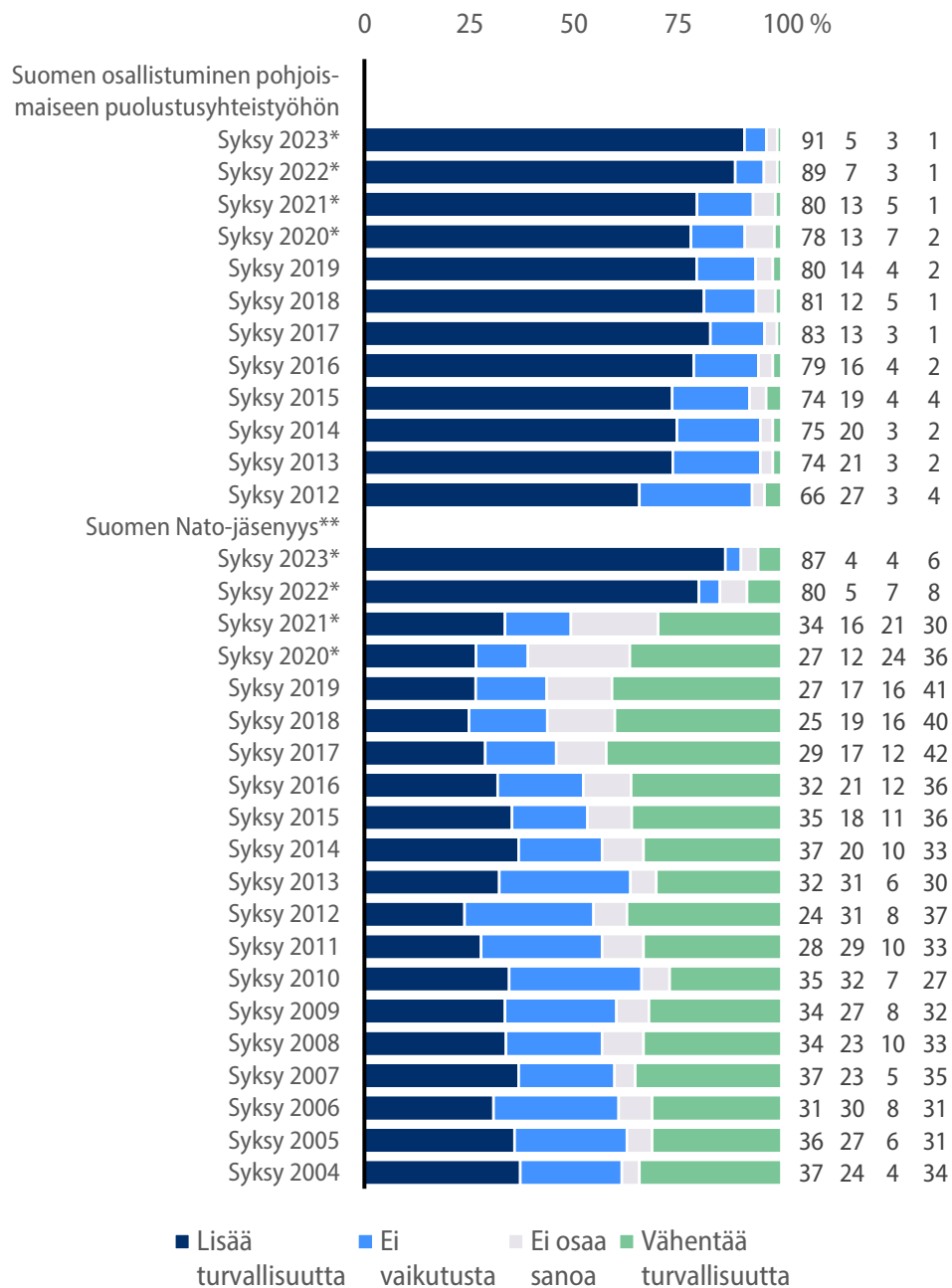
*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

Kuvio 15. Turvallisuuden vaikuttavia tekijöitä. ”Miten arvioitte seuraavassa lueteltuja ilmiöitä ja tekijöitä? Millainen vaikutus niillä on Suomen ja suomalaisten turvallisuuteen?”

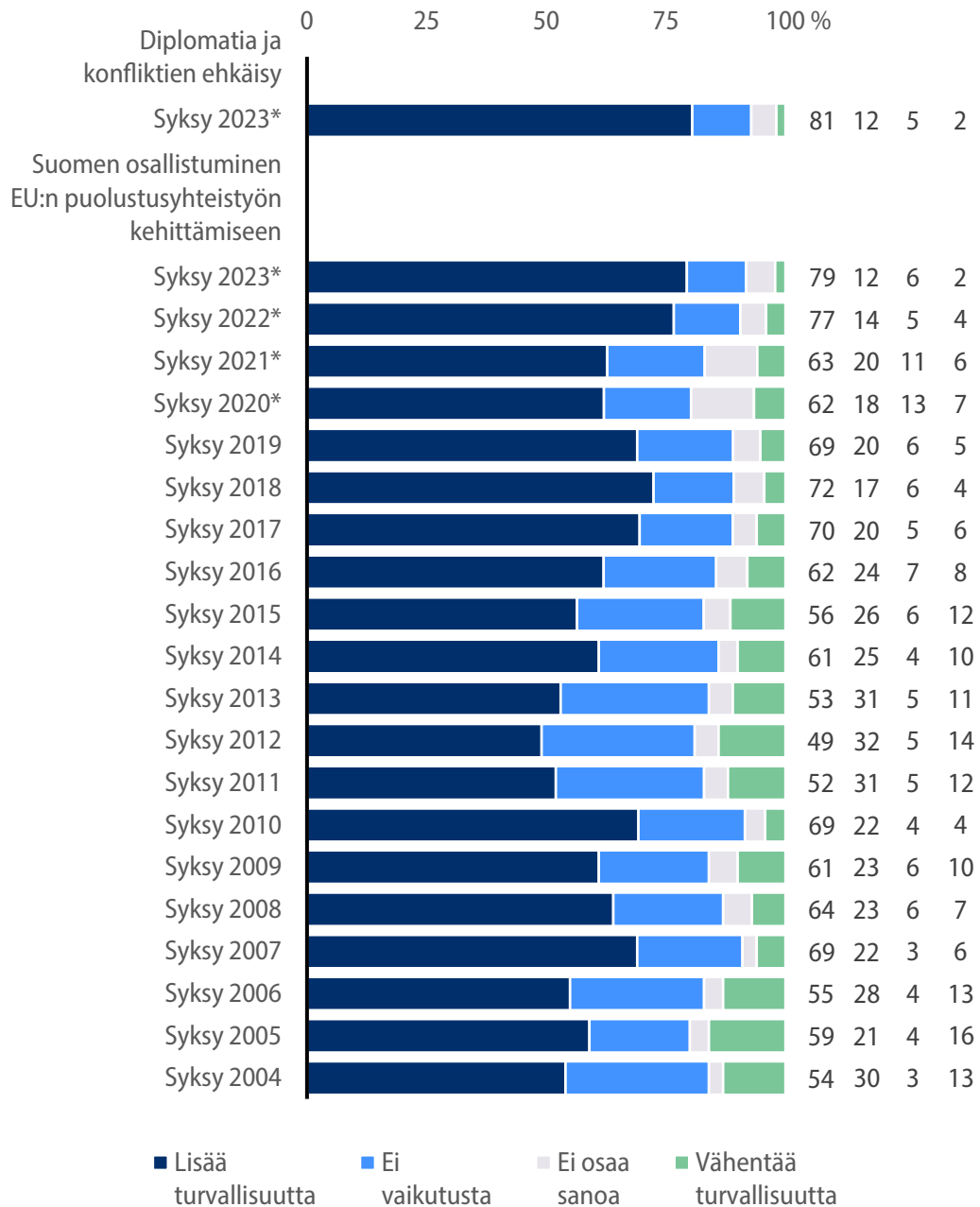
Kuvio 16. Turvallisuuden vaikuttavia tekijöitä (I). ”Miten arvioitte seuraavassa lueteltuja ilmiöitä ja tekijöitä? Millainen vaikutus niillä on Suomen ja suomalaisten turvallisuuteen?”

*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

**) v. 2004–2021 Suomen mahdollinen liittyminen Naton jäseneksi

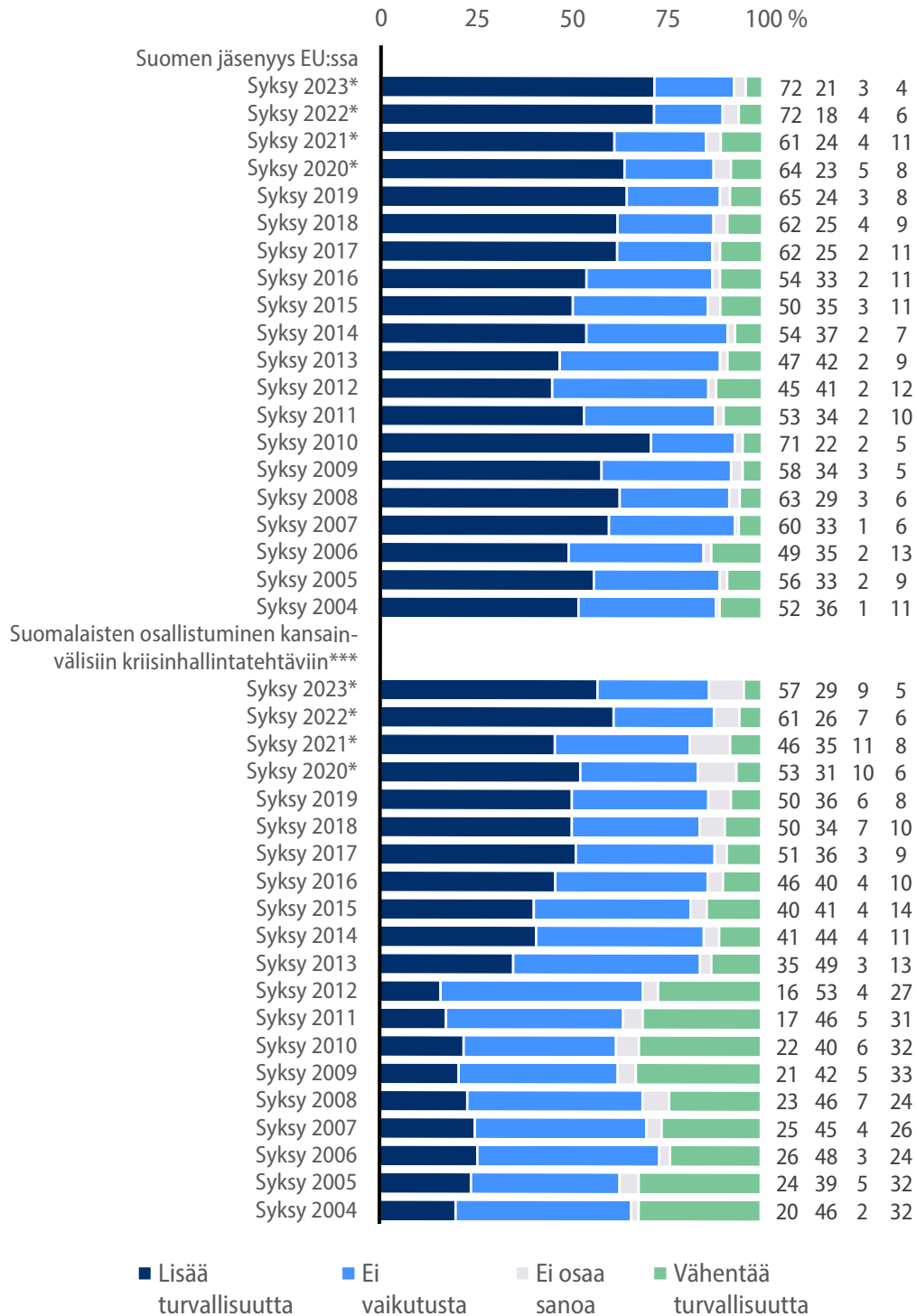
Kuvio 17. Turvallisuuden vaikuttavia tekijöitä (II). ”Miten arvioitte seuraavassa lueteltuja ilmiöitä ja tekijöitä? Millainen vaikutus niillä on Suomen ja suomalaisten turvallisuuteen?”

*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

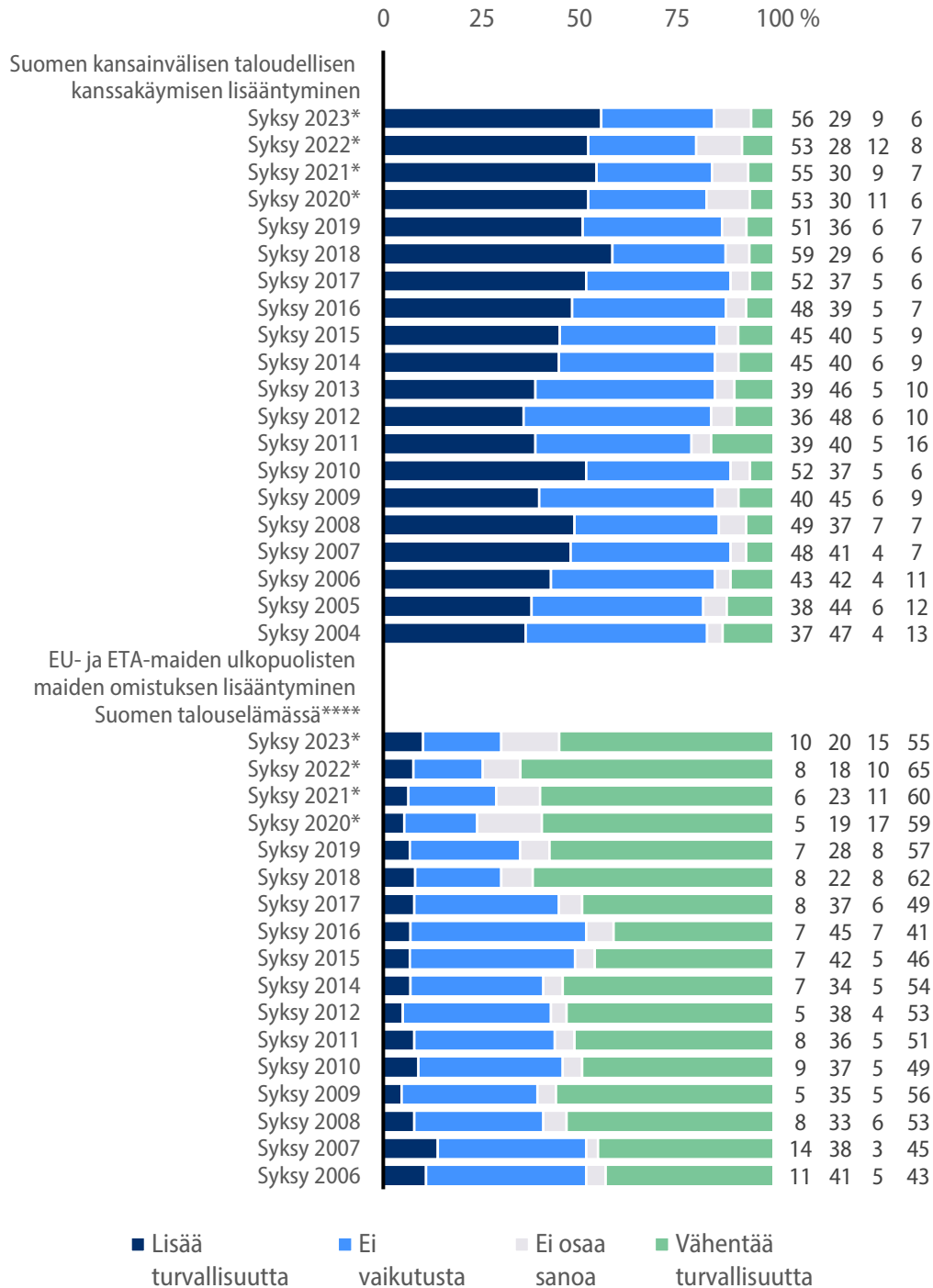
Kuvio 18. Turvallisuuden vaikuttavia tekijöitä (III). ”Miten arvioitte seuraavassa lueteltuja ilmiöitä ja tekijöitä? Millainen vaikutus niillä on Suomen ja suomalaisten turvallisuuteen?”

*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

***) v. 2004–2012 Suomalaisten osallistuminen kriisinhallintatehtäviin sotaa käyvillä alueilla

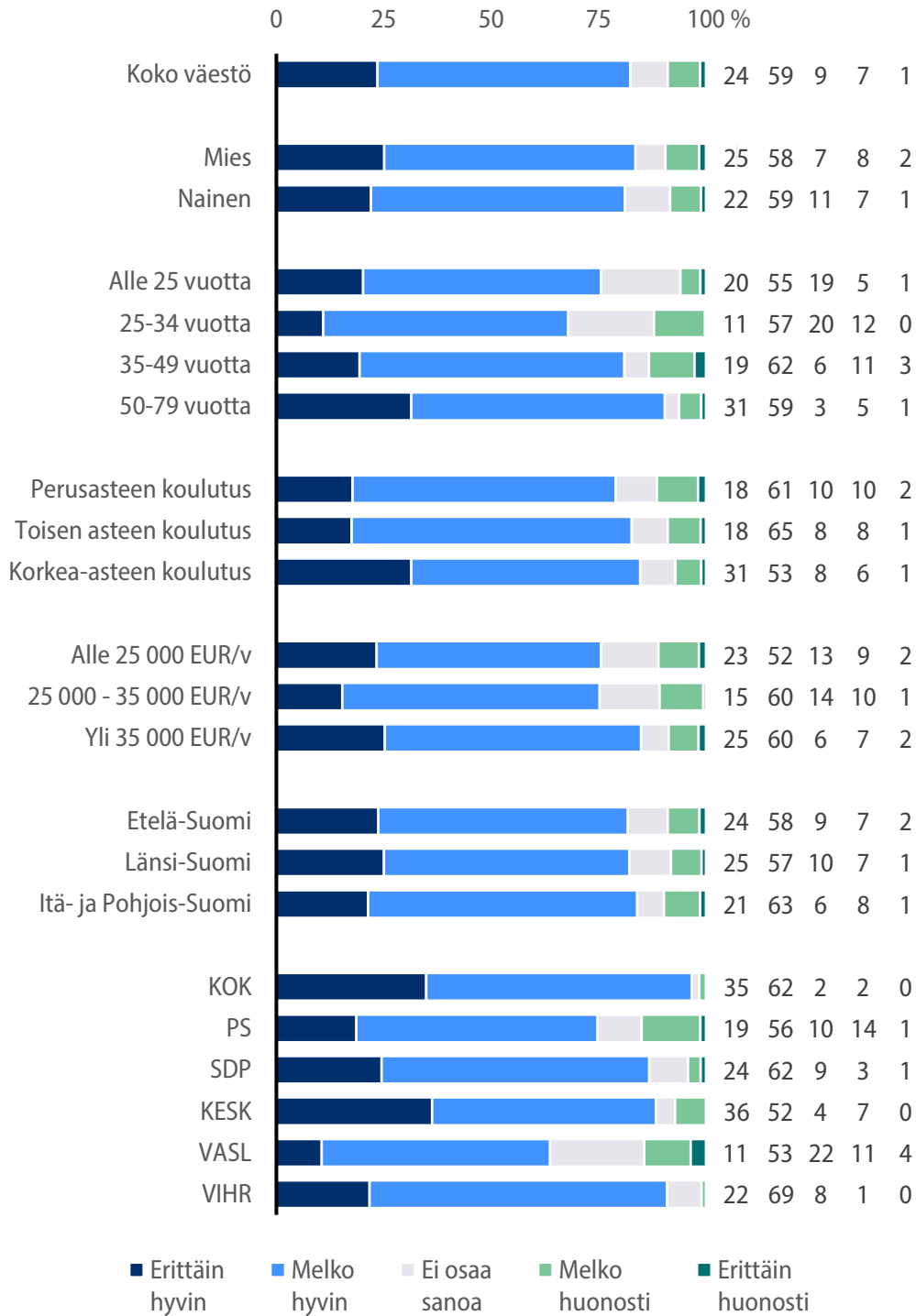
Kuvio 19. Turvallisuuden vaikuttavia tekijöitä (IV). ”Miten arvioitte seuraavassa luetteluja ilmiöitä ja tekijöitä? Millainen vaikutus niillä on Suomen ja suomalaisten turvallisuuteen?”

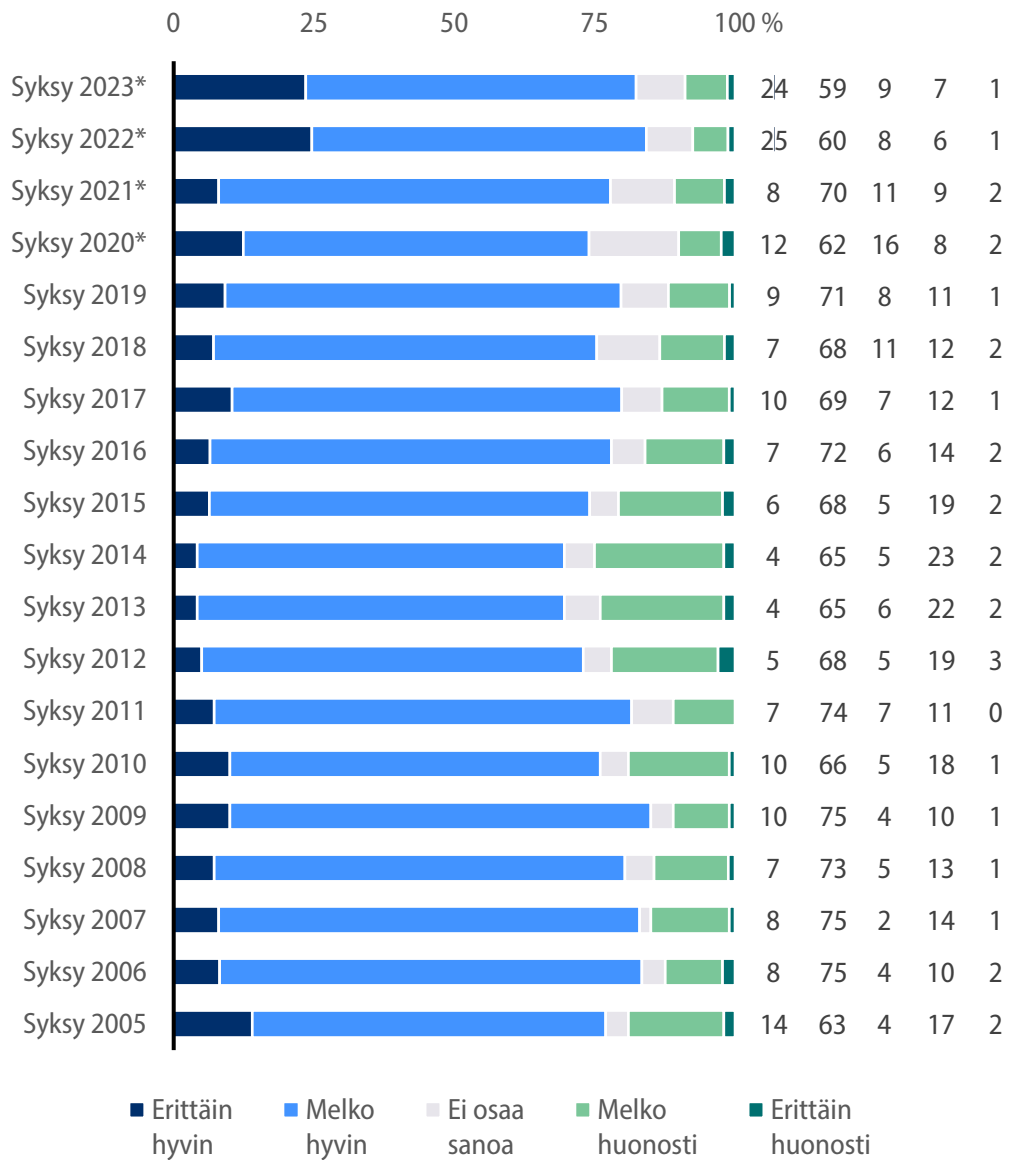
*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

****) v. 2006–2022 Ulkomaisen omistuksen lisääntyminen Suomen talouselämässä

Kuvio 20. Puolustuspolitiikan hoito. "Miten hyvin tai huonosti Suomen puolustuspolitiikkaa on mielestänne viime vuosina hoidettu?"

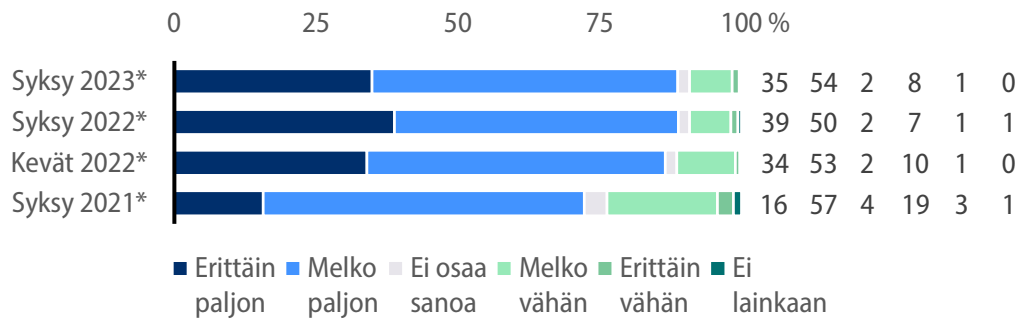

Kuvio 21. Puolustuspolitiikan hoito. ”Miten hyvin tai huonosti Suomen puolustuspolitiikkaa on mielestänne viime vuosina hoidettu?”

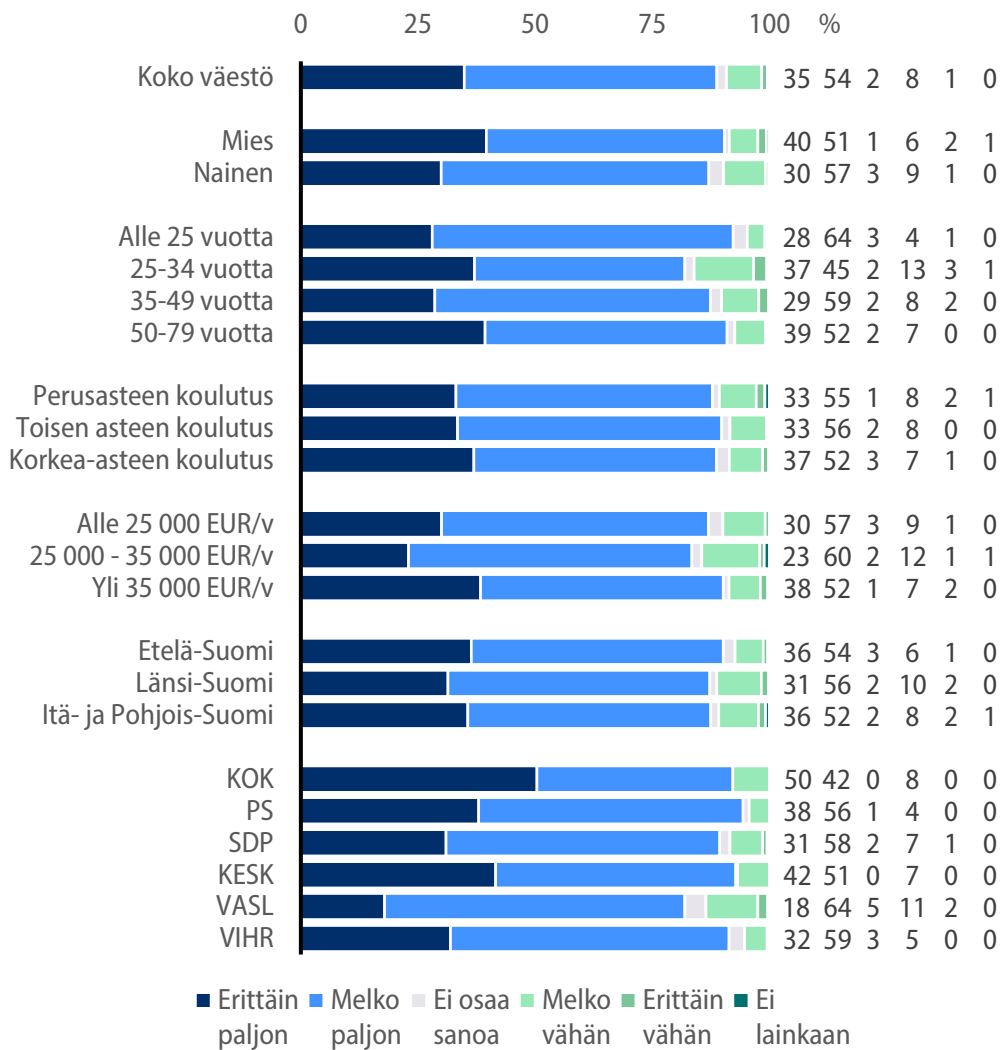

*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

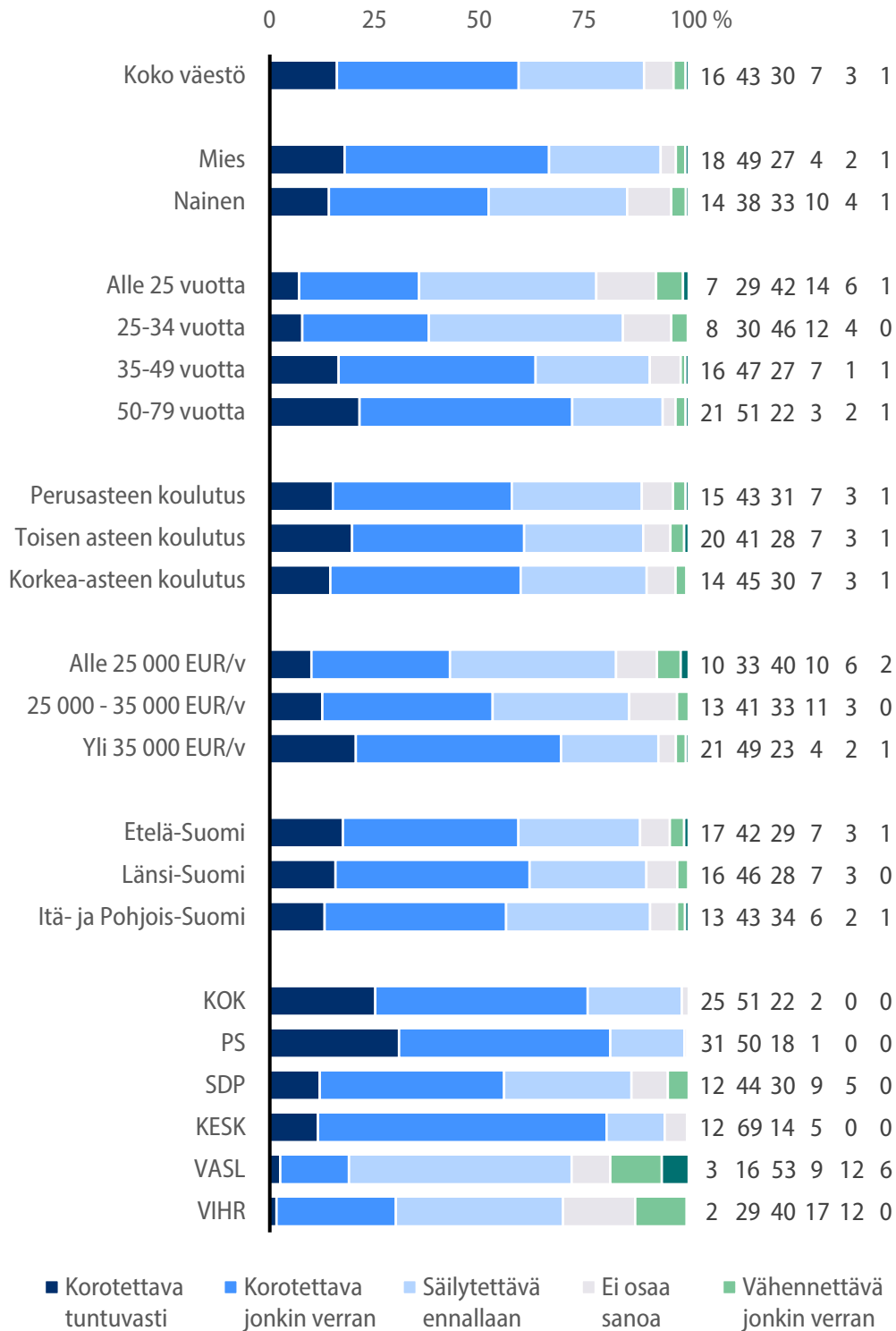
Kuvio 22. Luottamus Suomen sotilaalliseen puolustuskykyyn. "Luotatteko Puolustusvoimien kykyyn puolustaa Suomea erilaisia sotilaallisia uhkia vastaan?"

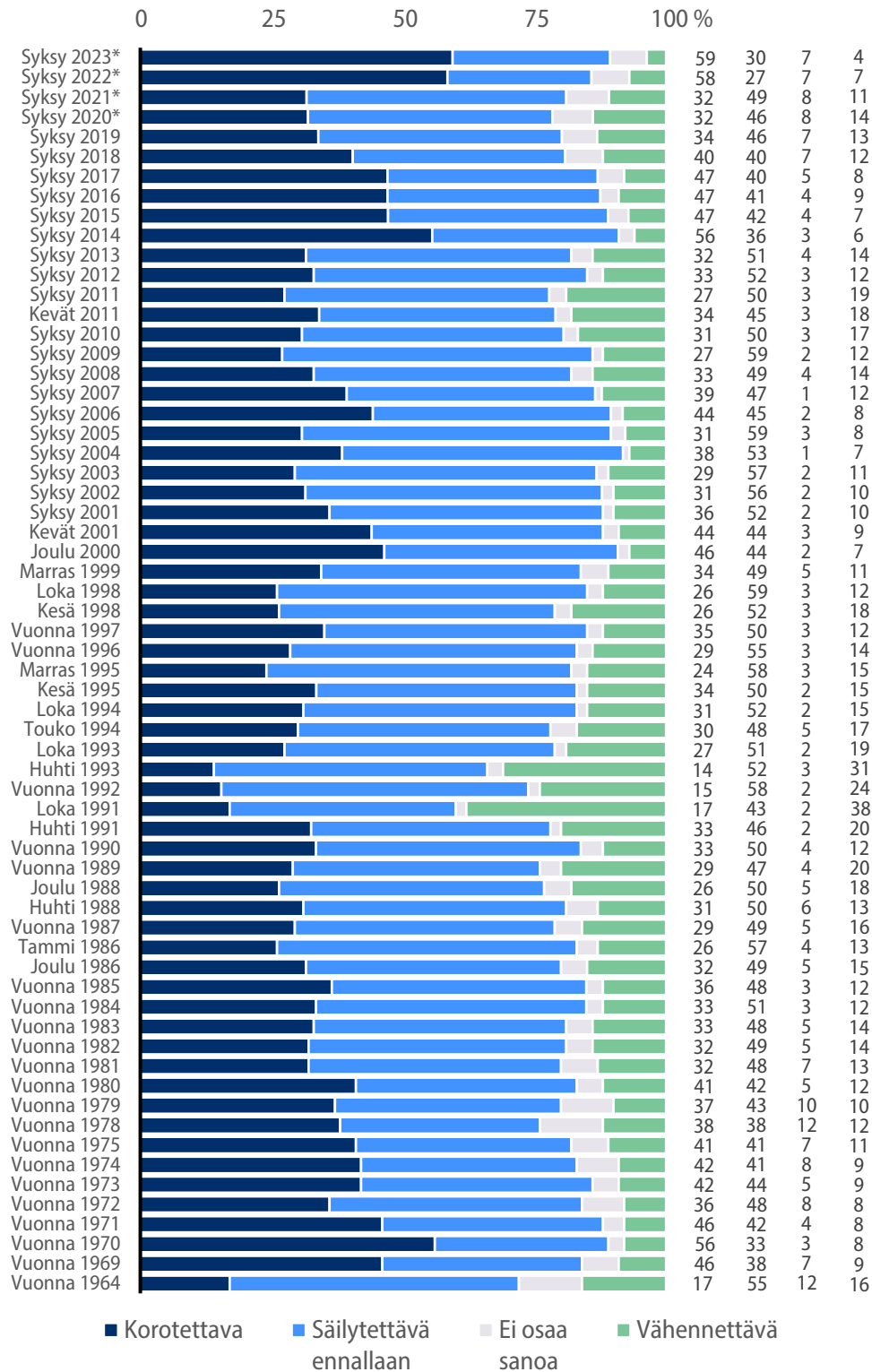
*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

Kuvio 23. Puolustusmäärärahat. ”Mikä on mielipiteenne puolustusvoimille myönnettävistä varoista?”

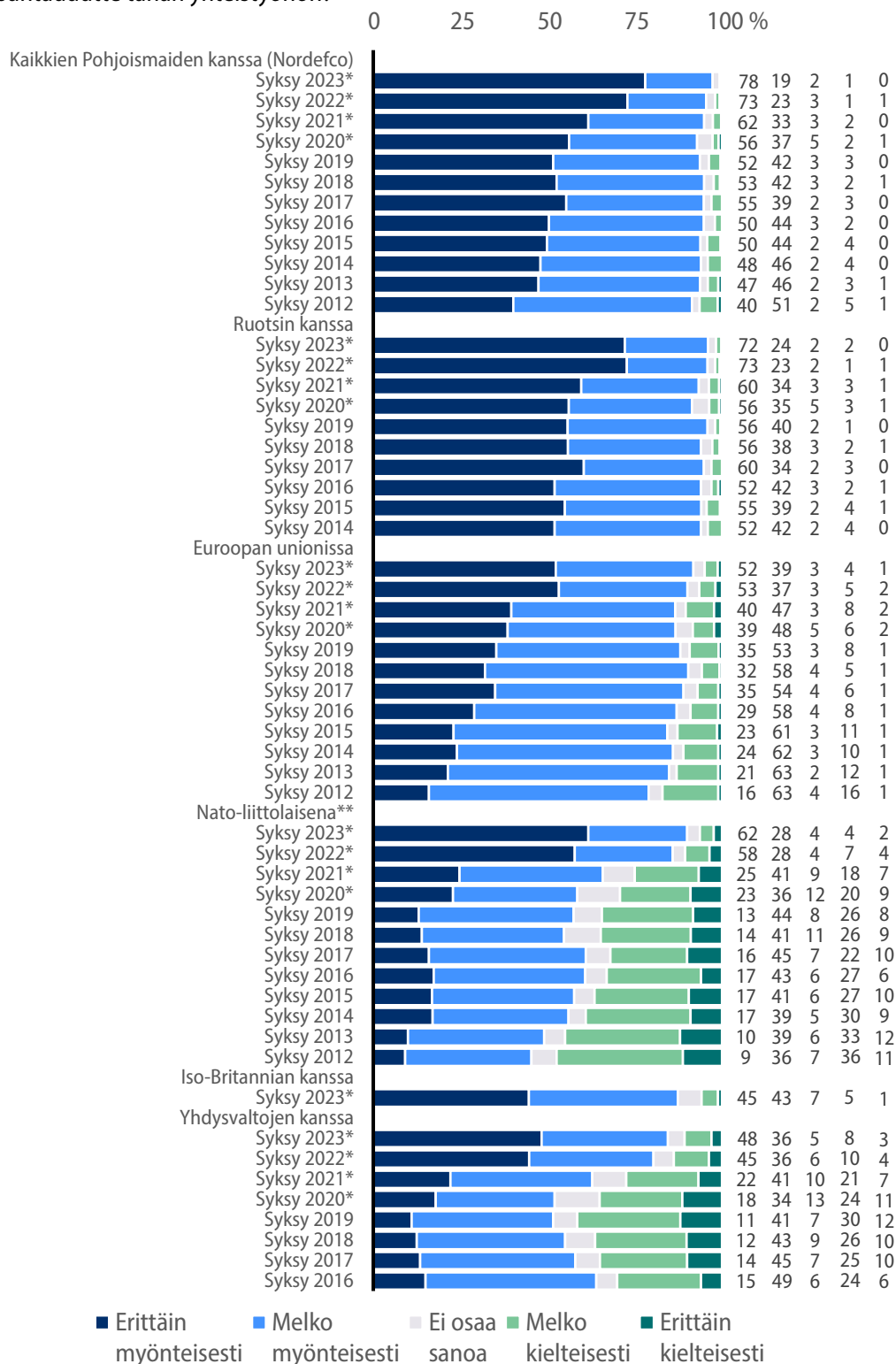

Kuvio 24. Puolustusmäärärahat. ”Mikä on mielipiteenne puolustusvoimille myönnettävistä varoista?”

*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

Kuvio 25. Sotilaallinen yhteistyö. ”Suomi tekee sotilaallista yhteistyötä Ruotsin, muiden Pohjoismaiden, Naton ja Yhdysvaltojen kanssa sekä Euroopan unionissa. Miten suhtaudutte tähän yhteistyöhön?”

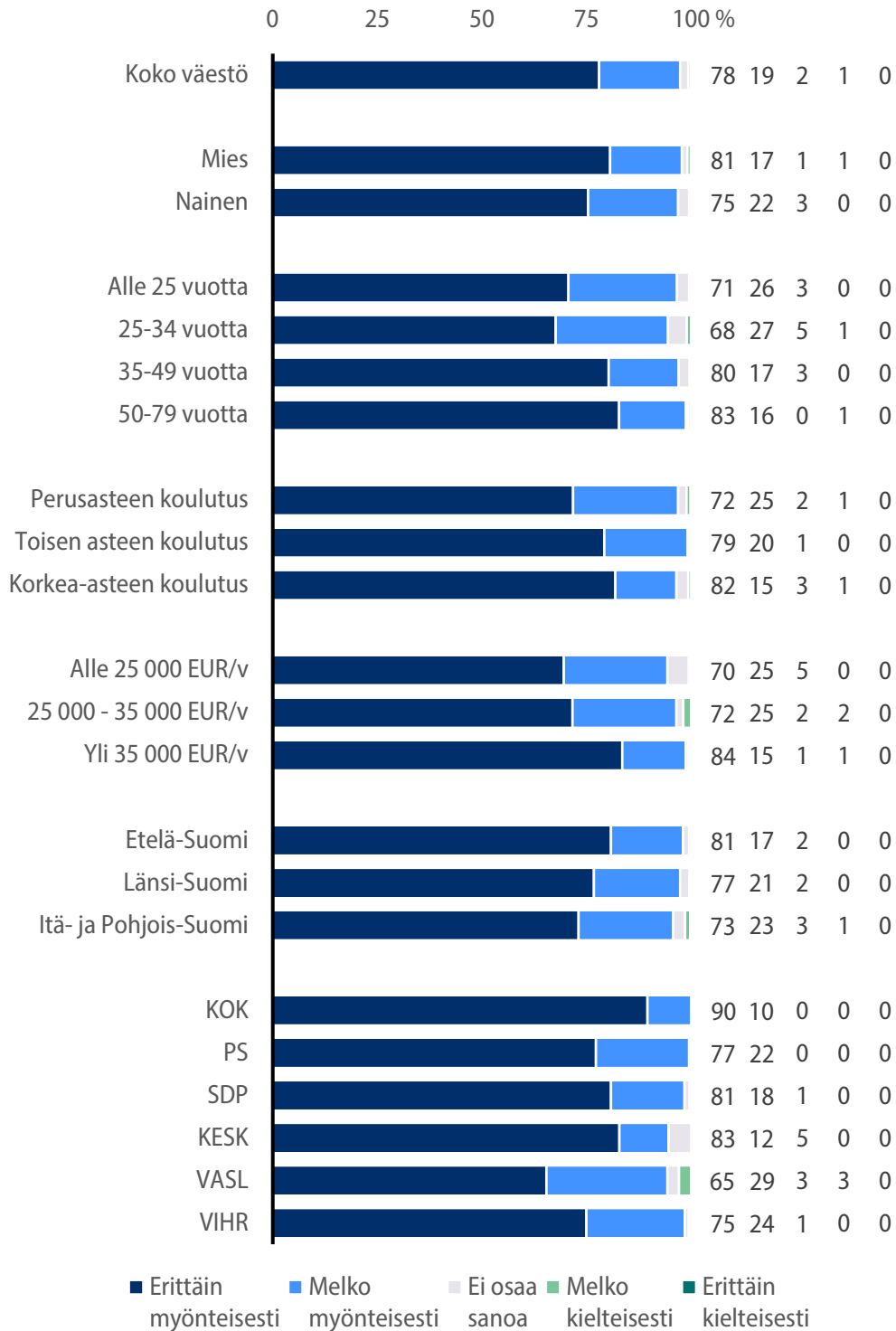

*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

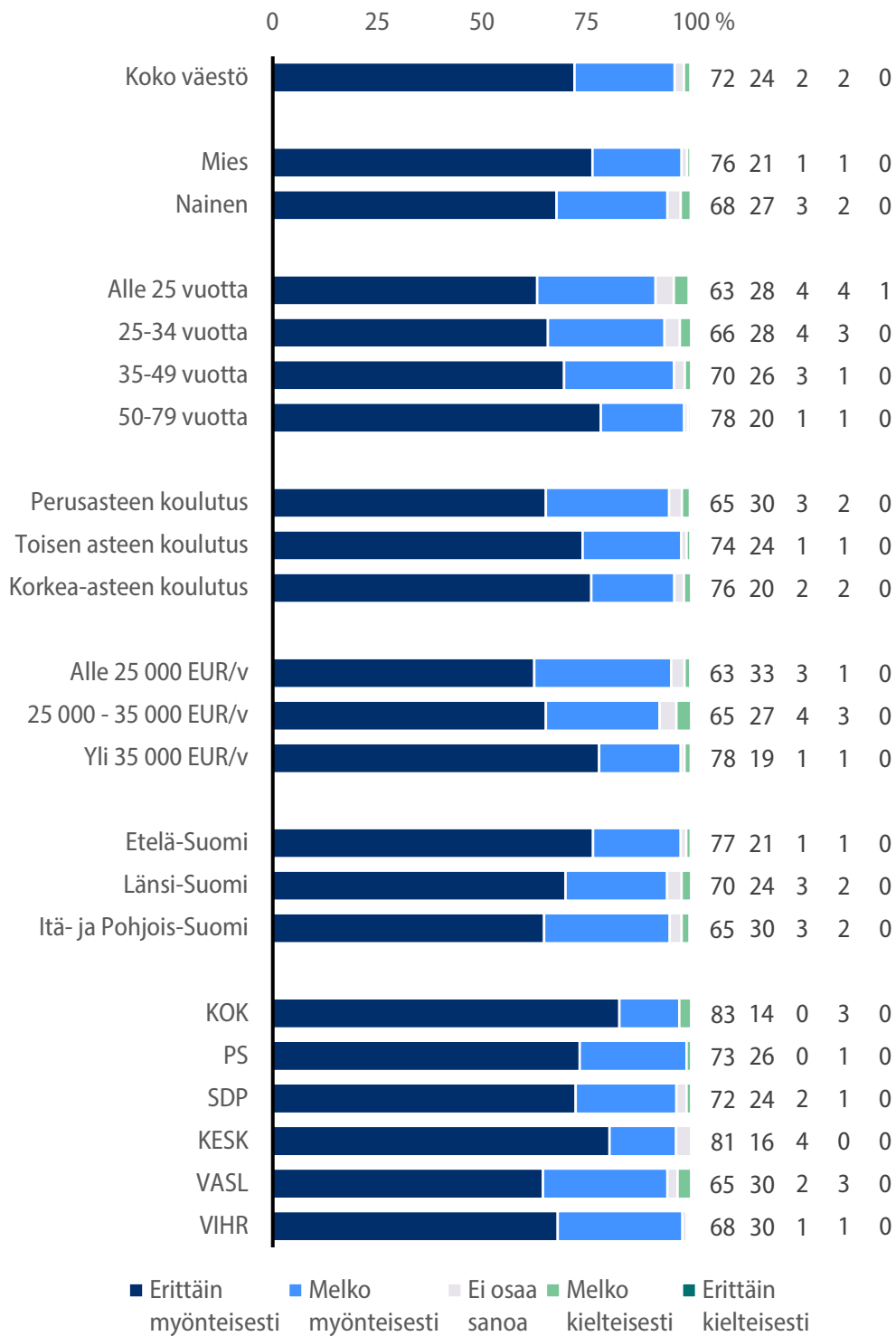
***) v. 2012–2022 Naton kanssa

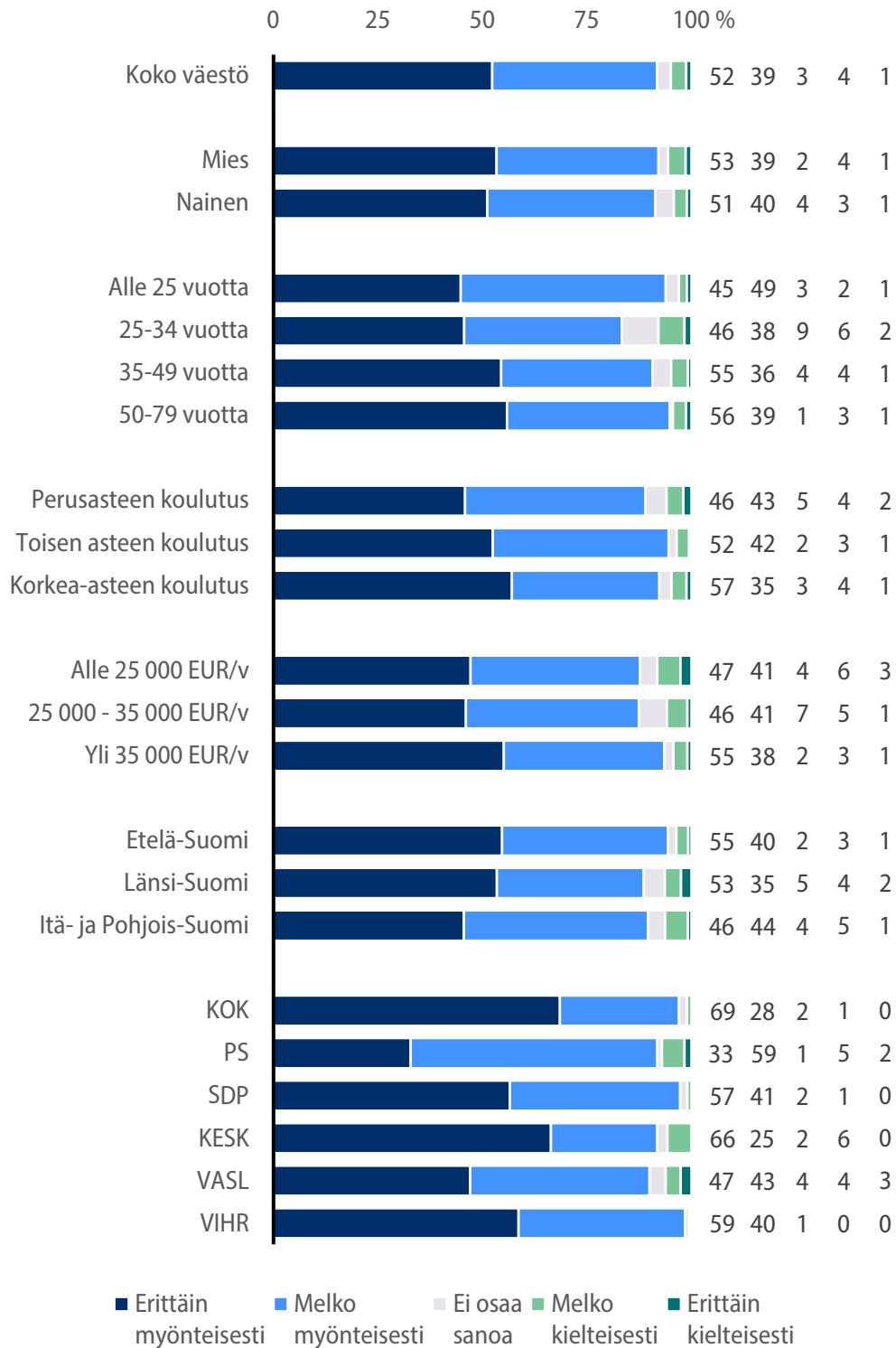
Kuvio 26. Sotilaallinen yhteistyö kaikkien Pohjoismaiden kanssa (Nordefco). ”Suomi tekee sotilaallista yhteistyötä kaikkien Pohjoismaiden kanssa. Miten suhtaudutte tähän yhteistyöhön?”

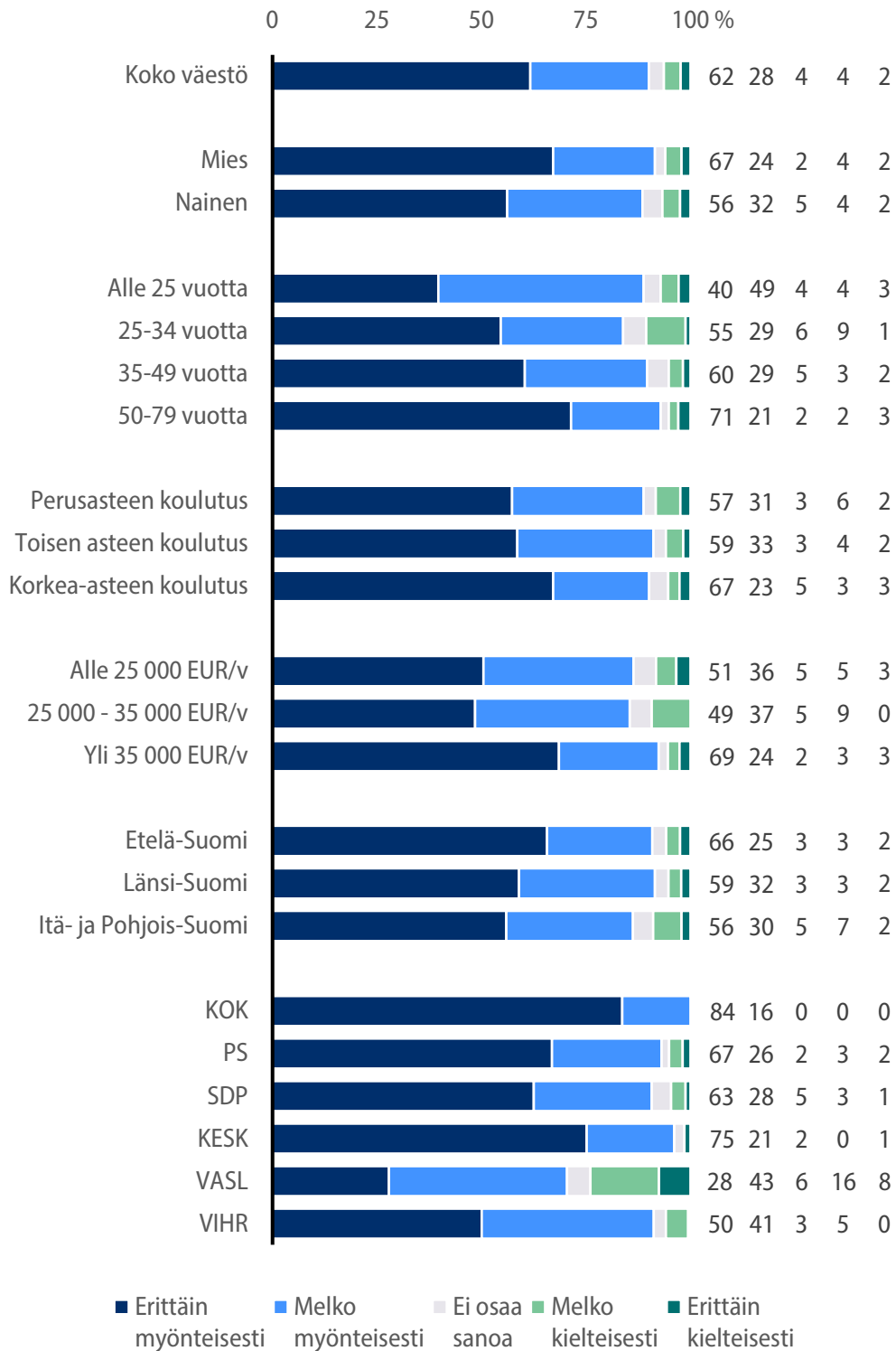
Kuvio 27. Sotilaallinen yhteistyö Ruotsin kanssa. "Suomi tekee sotilaallista yhteistyötä Ruotsin kanssa. Miten suhtaudutte tähän yhteistyöhön?"

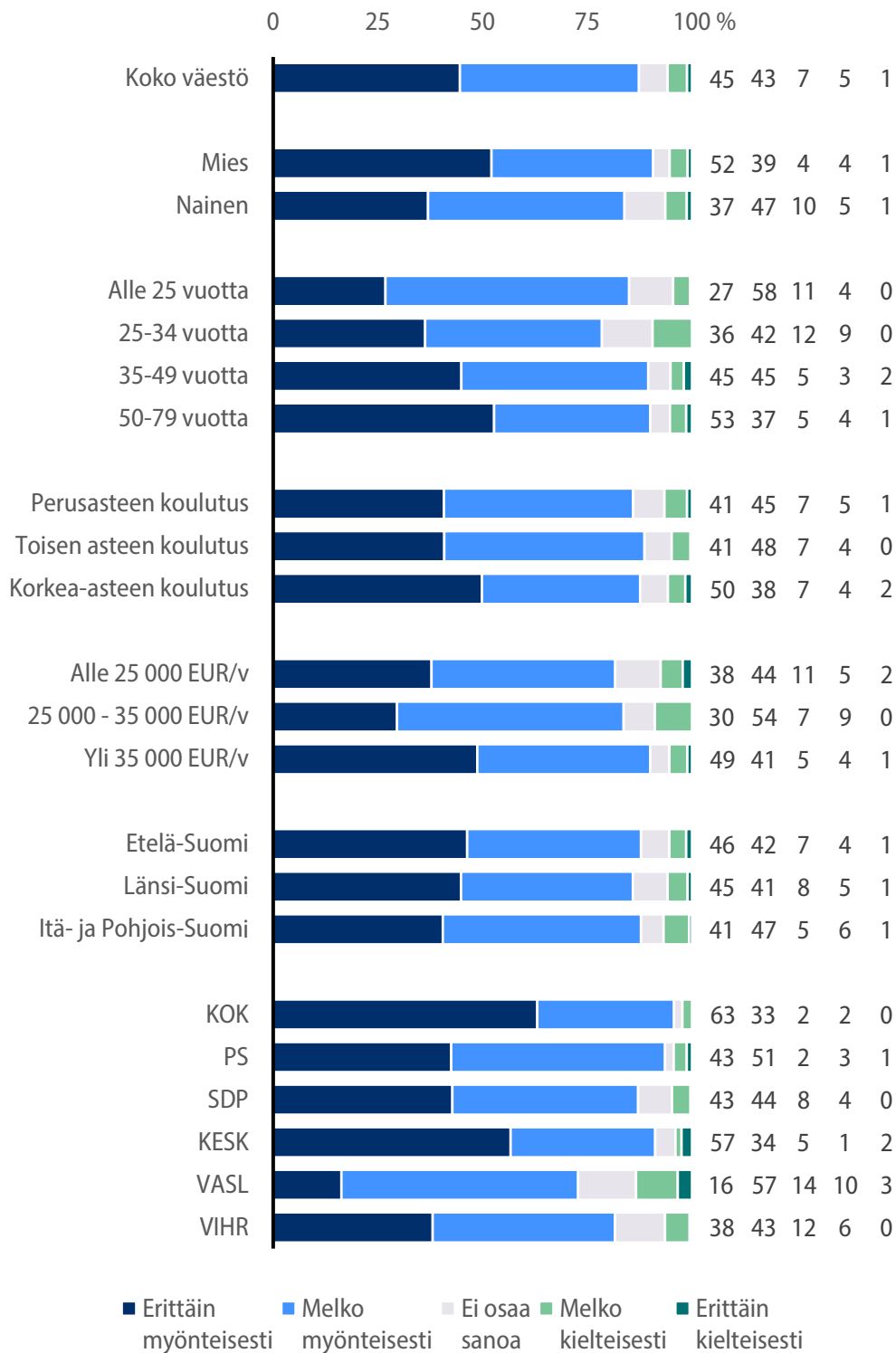
Kuvio 28. Sotilaallinen yhteistyö Euroopan unionissa. ”Suomi tekee sotilaallista yhteistyötä Euroopan unionissa. Miten suhtaudutte tähän yhteistyöhön?”

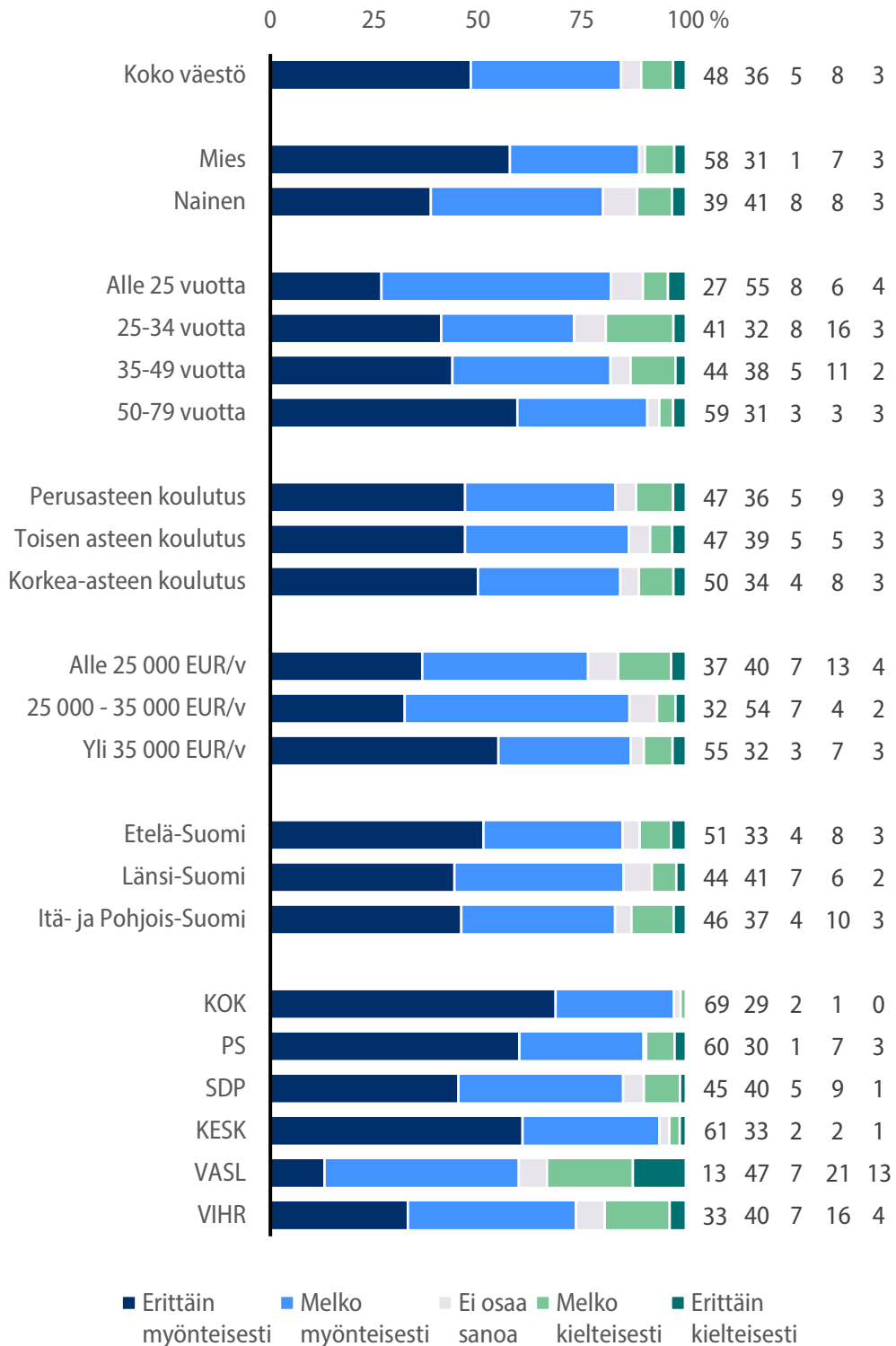
Kuvio 29. Sotilaallinen yhteistyö Nato-liittolaisena. "Suomi tekee sotilaallista yhteistyötä Naton jäsenenä. Miten suhtaudutte tähän yhteistyöhön?"

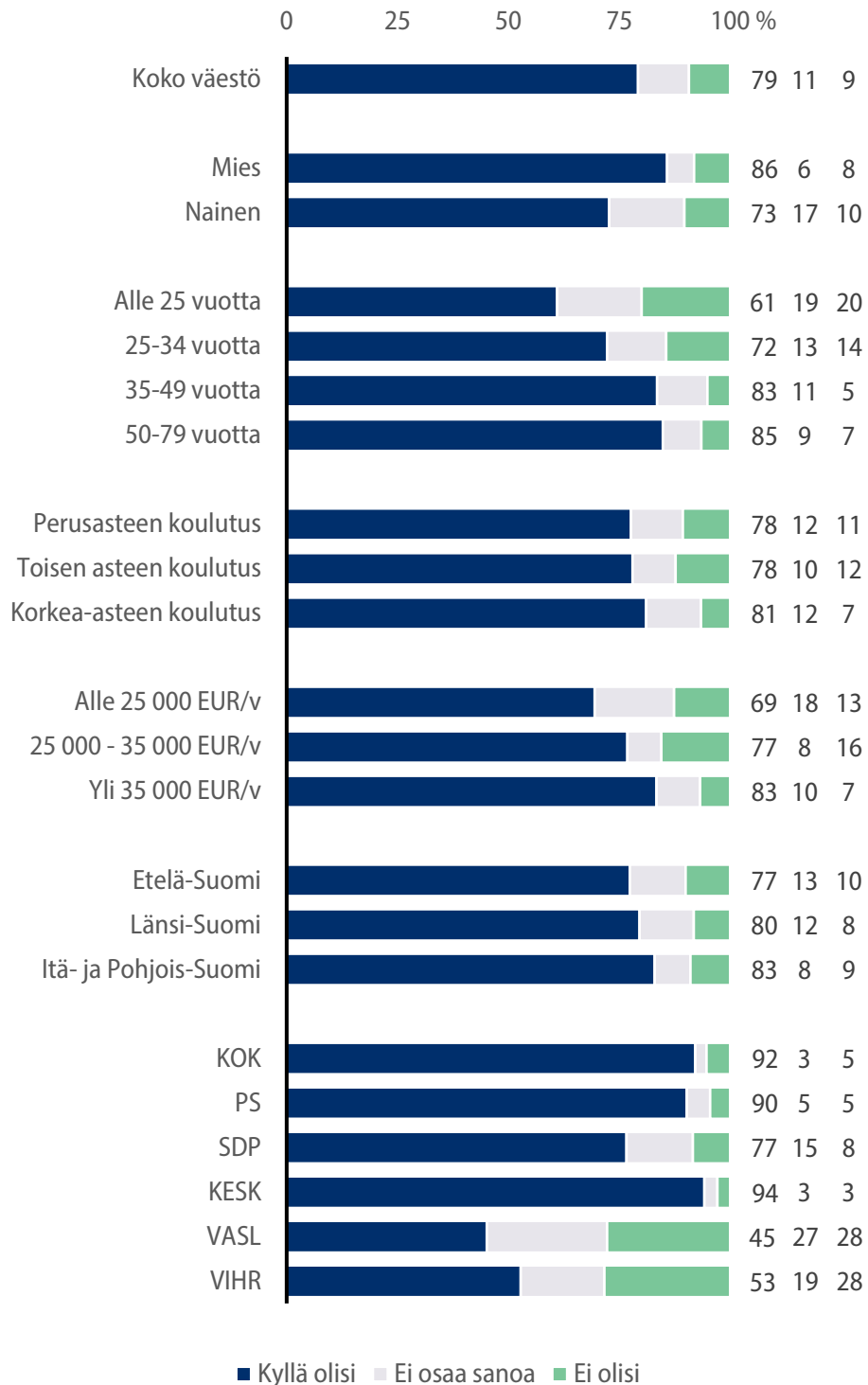
Kuvio 30. Sotilaallinen yhteistyö Iso-Britannian kanssa. ”Suomi tekee sotilaallista yhteistyötä Iso-Britannian kanssa. Miten suhtaudutte tähän yhteistyöhön?”

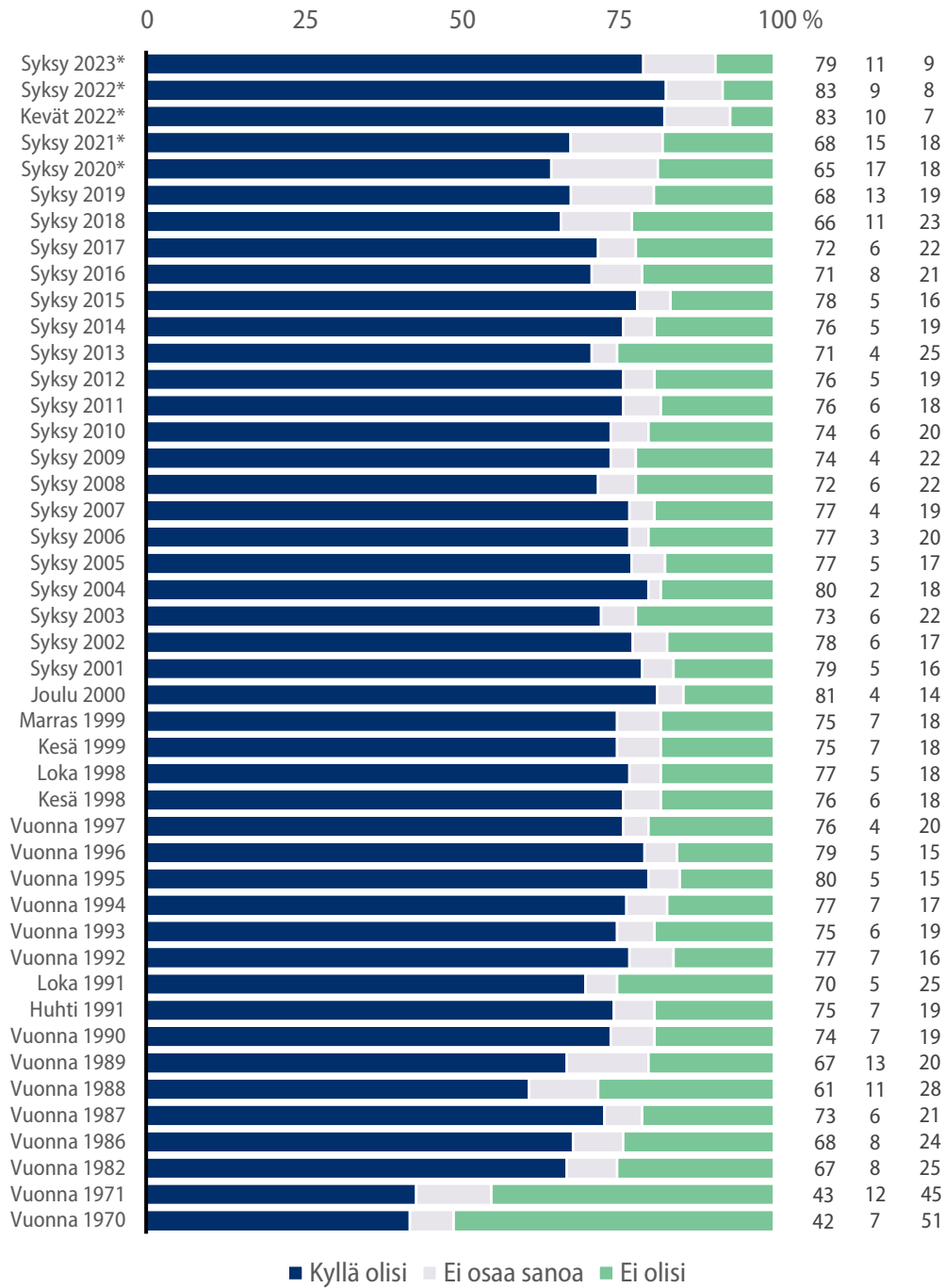
Kuvio 31. Sotilaallinen yhteistyö Yhdysvaltojen kanssa. "Suomi tekee sotilaallista yhteistyötä Yhdysvaltojen kanssa. Miten suhtaudutte tähän yhteistyöhön?"

Kuvio 32. Maanpuolustustahto. ”Jos Suomeen hyökätään, niin olisiko suomalaisten mielestänne puolustauduttava aseellisesti kaikissa tilanteissa, vaikka tulos näyttäisi epävarmalta?”

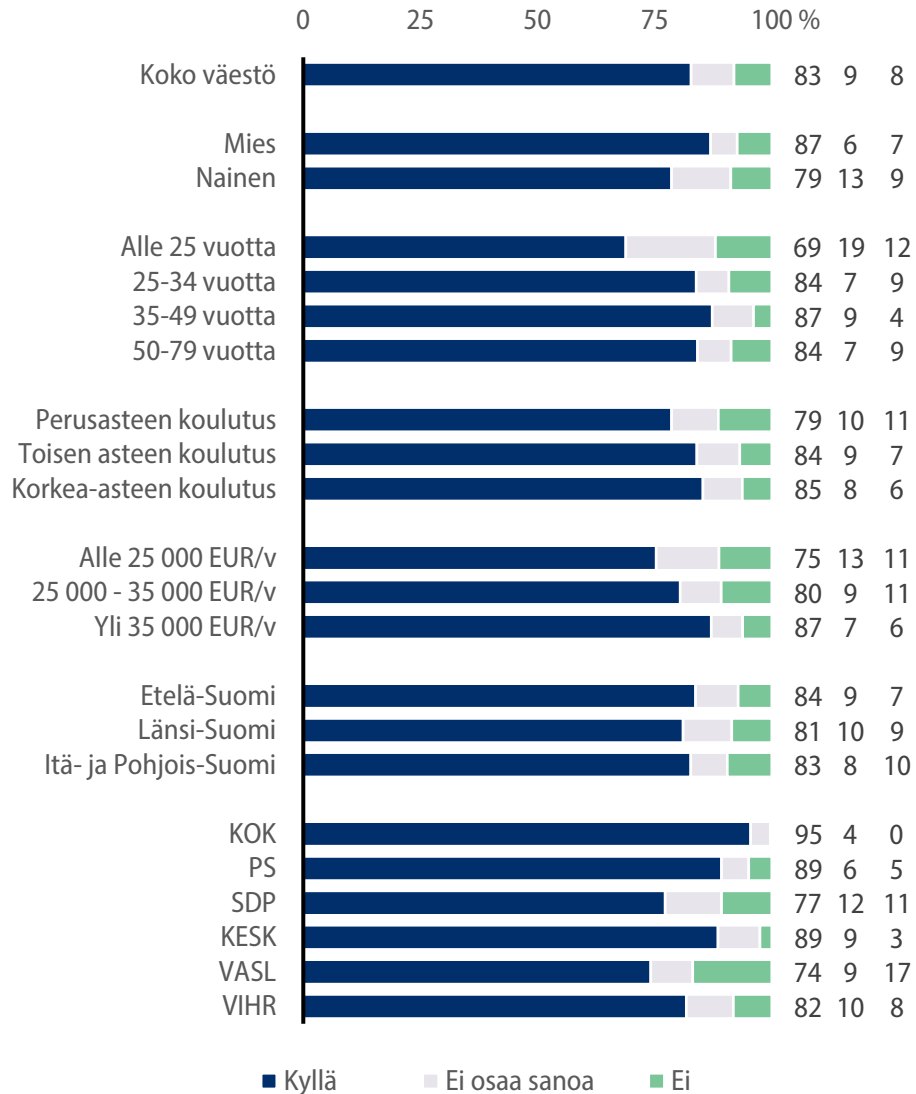
Kuvio 33. Maanpuolustustahto. ”Jos Suomeen hyökätään, niin olisiko suomalaisten mielestänne puolustauduttava aseellisesti kaikissa tilanteissa, vaikka tulos näyttäisi epävarmalta?”

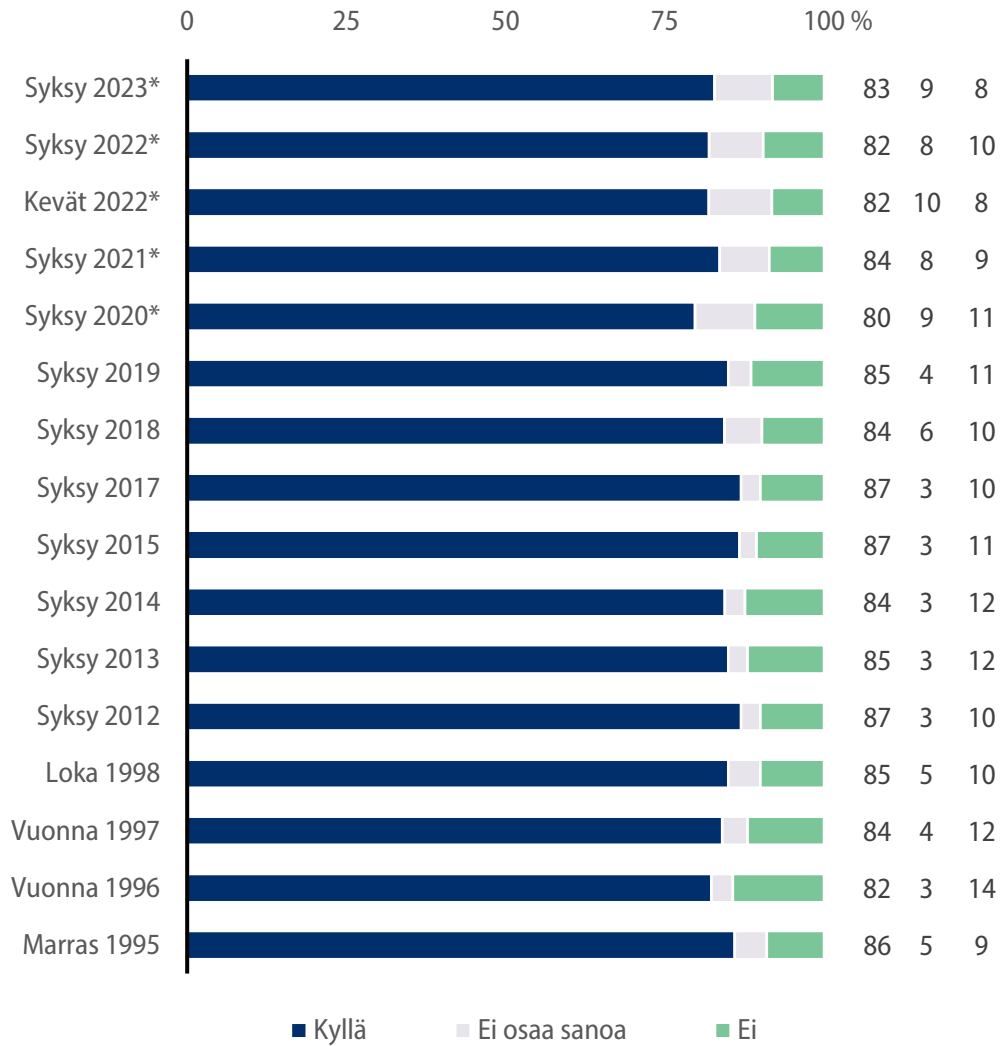
*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

Kuvio 34. Henkilökohtainen maanpuolustustahto. ”Jos Suomeen hyökätään, olisitteko itse valmis osallistumaan maanpuolustuksen eri tehtäviin kykyjenne ja taitojenne mukaan?”

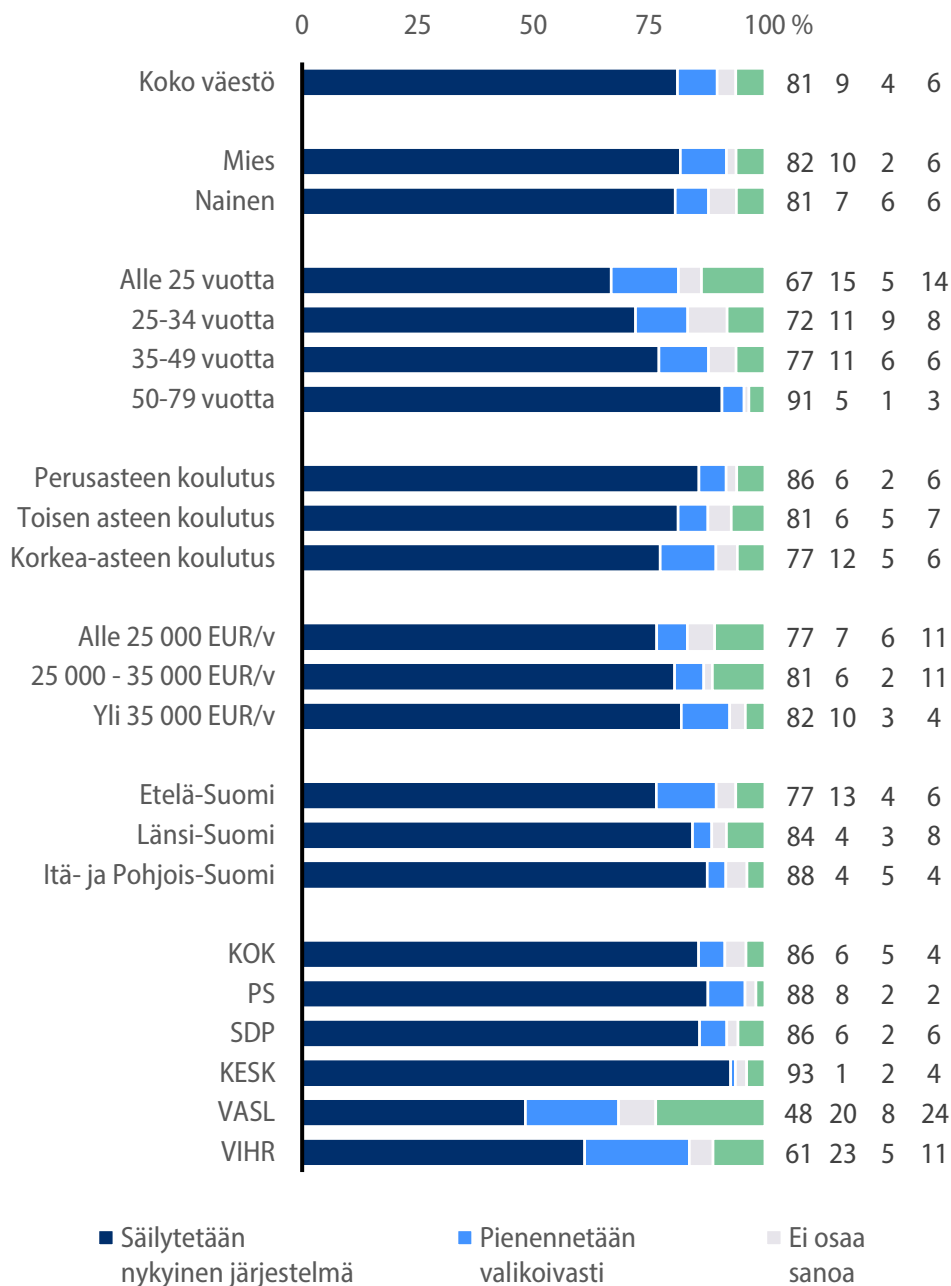

Kuvio 35. Henkilökohtainen maanpuolustustahto. ”Jos Suomeen hyökätään, olisitteko itse valmis osallistumaan maanpuolustuksen eri tehtäviin kykyjenne ja taitojenne mukaan?”

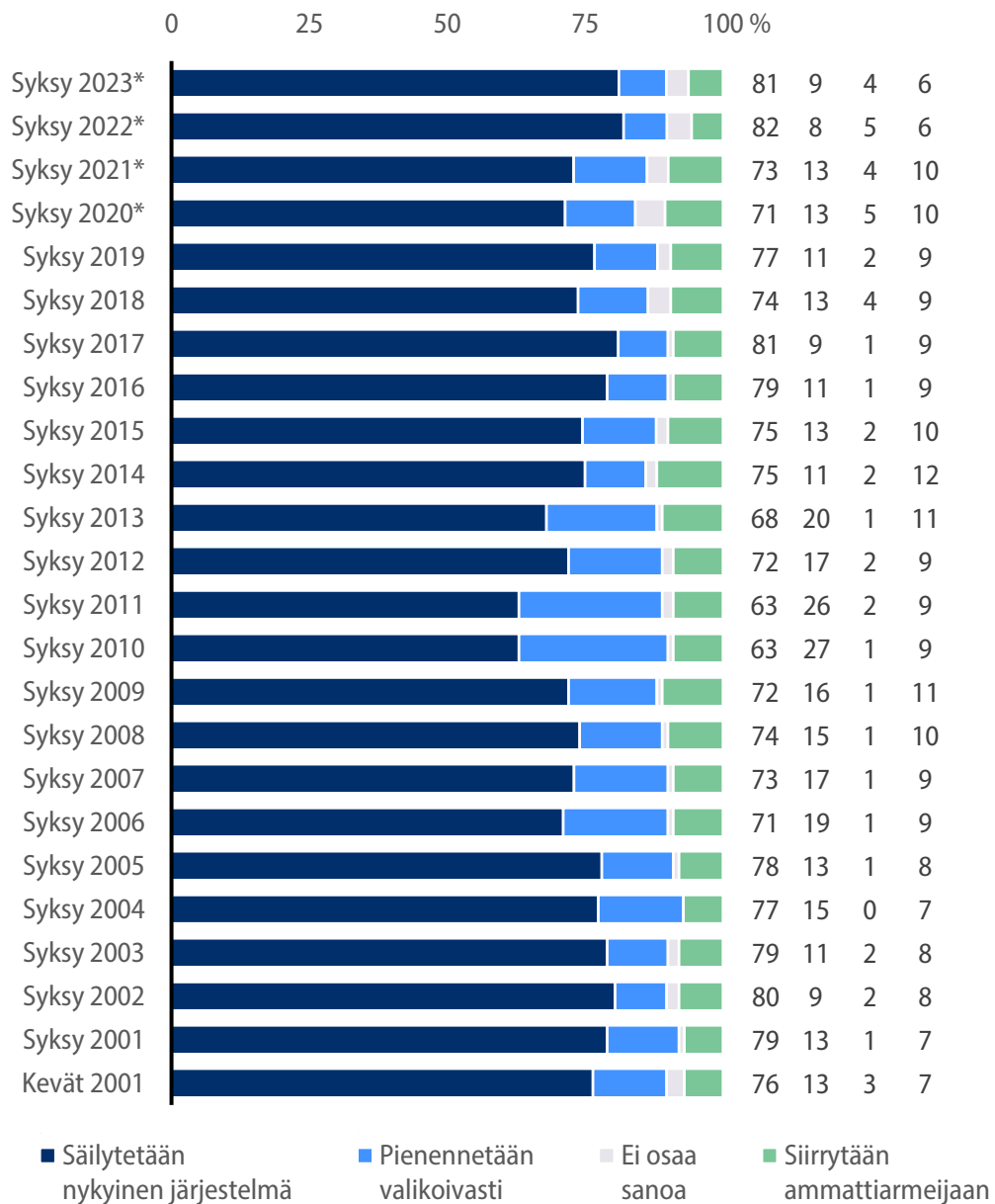

*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

Kuvio 36. Yleinen asevelvollisuus. ”Suomessa on käytössä miesten yleiseen asevelvollisuuteen perustuva puolustusjärjestelmä, jossa mahdollisimman suuri osa ikäluokasta saa sotilaallisen koulutuksen ja joka tuottaa suuren reservin. Pitäisikö nykyinen järjestelmä säilyttää vai siirtyä valikoivaan varusmiespalvelukseen, jolloin vain osa ikäluokasta saa sotilaallisen koulutuksen, vai siirtyä kokonaan ammattiarmeijaan?”

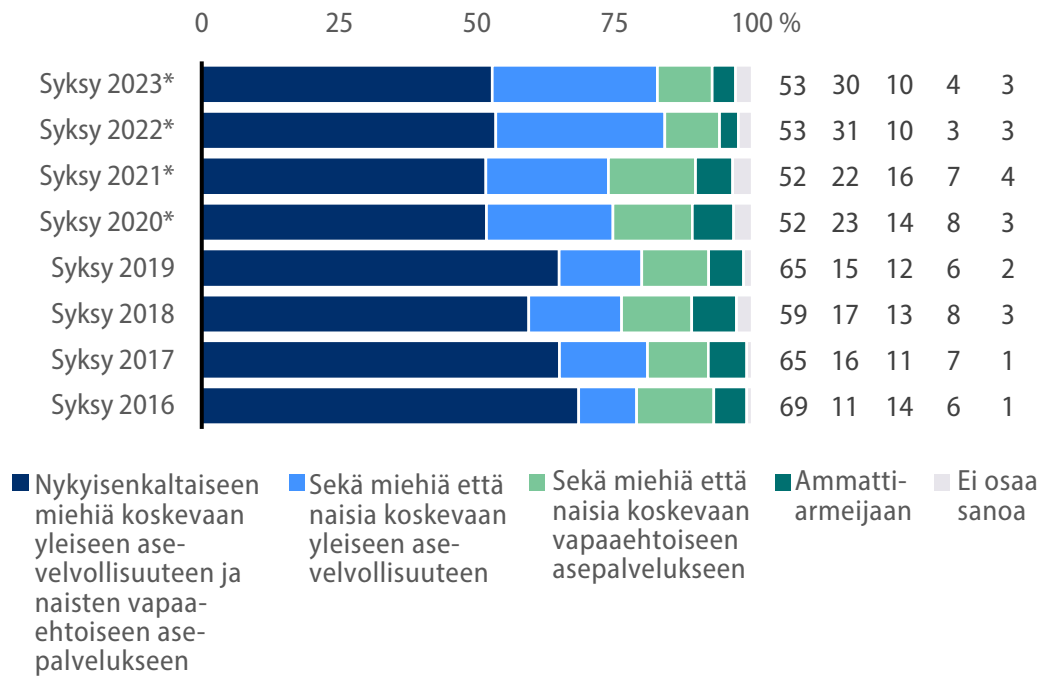

Kuvio 37. Yleinen asevelvollisuus. ”Suomessa on käytössä miesten yleiseen asevelvollisuuteen perustuva puolustusjärjestelmä, jossa mahdollisimman suuri osa ikäluokasta saa sotilaallisen koulutuksen ja joka tuottaa suuren reservin. Pitäisikö nykyinen järjestelmä säilyttää vai siirtyä valikoivaan varusmiespalvelukseen, jolloin vain osa ikäluokasta saa sotilaallisen koulutuksen, vai siirtyä kokonaan ammattiarmeijaan?”

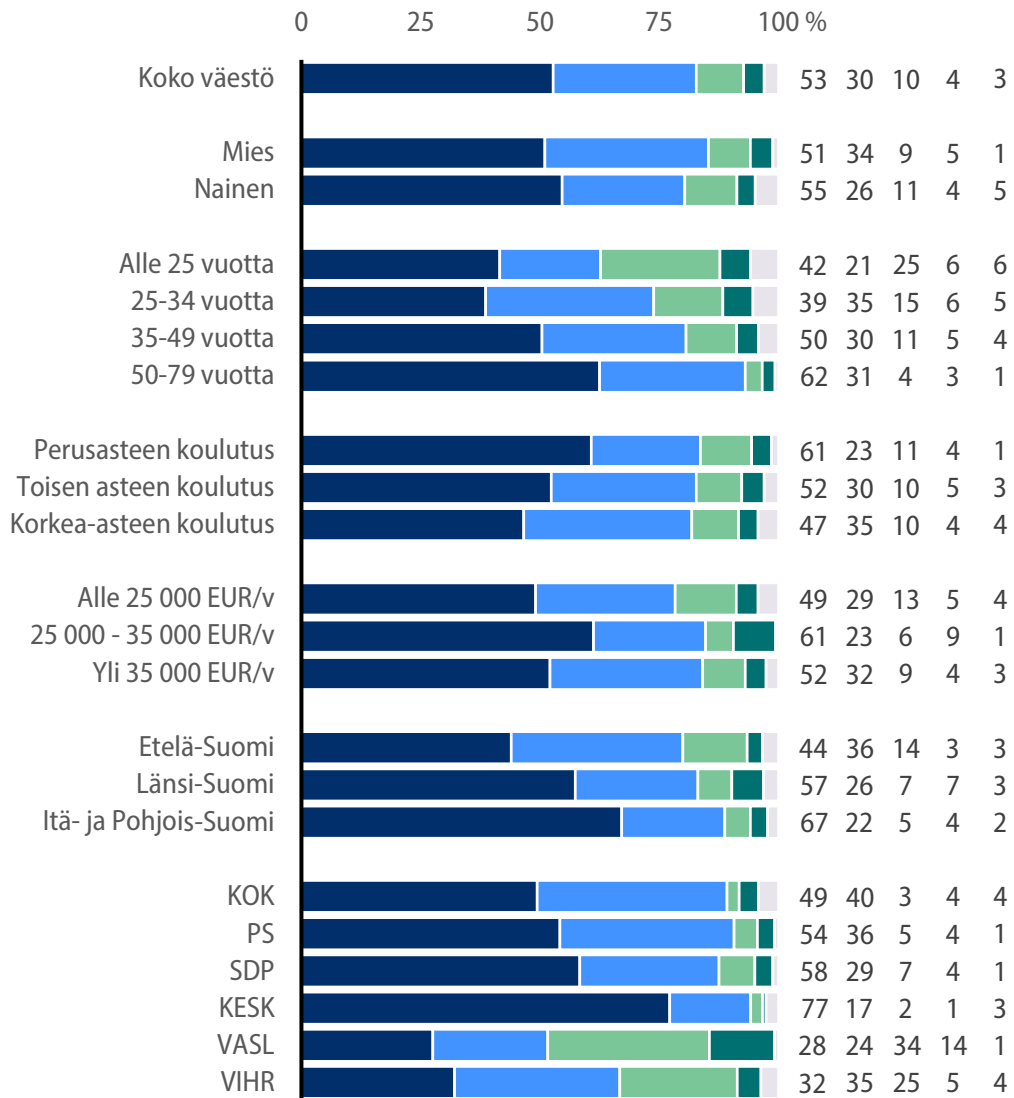

*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

Kuvio 38. Suomen puolustusjärjestelmä. ”Pitäisikö Suomen puolustusjärjestelmän mielestänne perustua...”

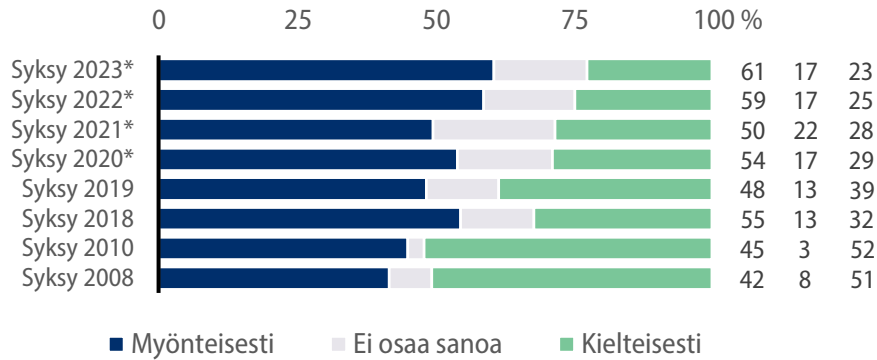

*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

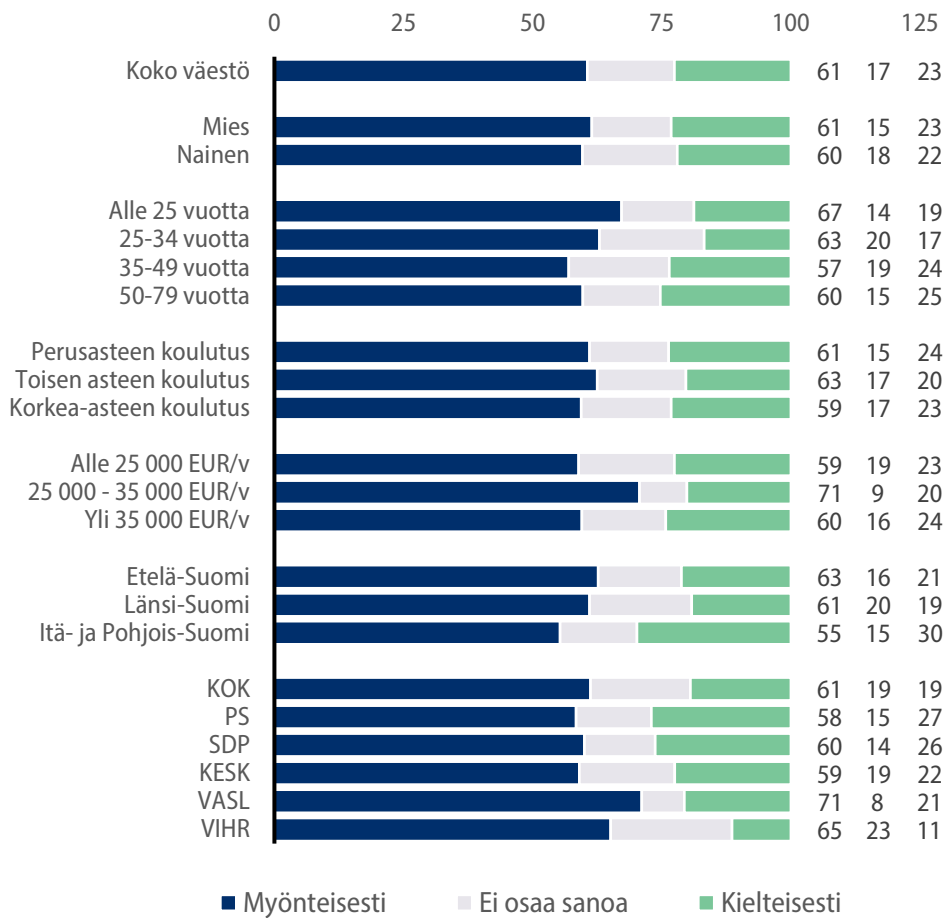

■ Nykyisenkaltaiseen miehiä koskevaan yleiseen asevelvollisuuteen ja naisten vapaaehtoiseen asepalvelukseen
■ Sekä miehiä että naisia koskevaan yleiseen asevelvollisuuteen
■ Sekä miehiä että naisia koskevaan vapaaehtoiseen asepalvelukseen
■ Ammattiarmeijaan
■ Ei osaa sanoa

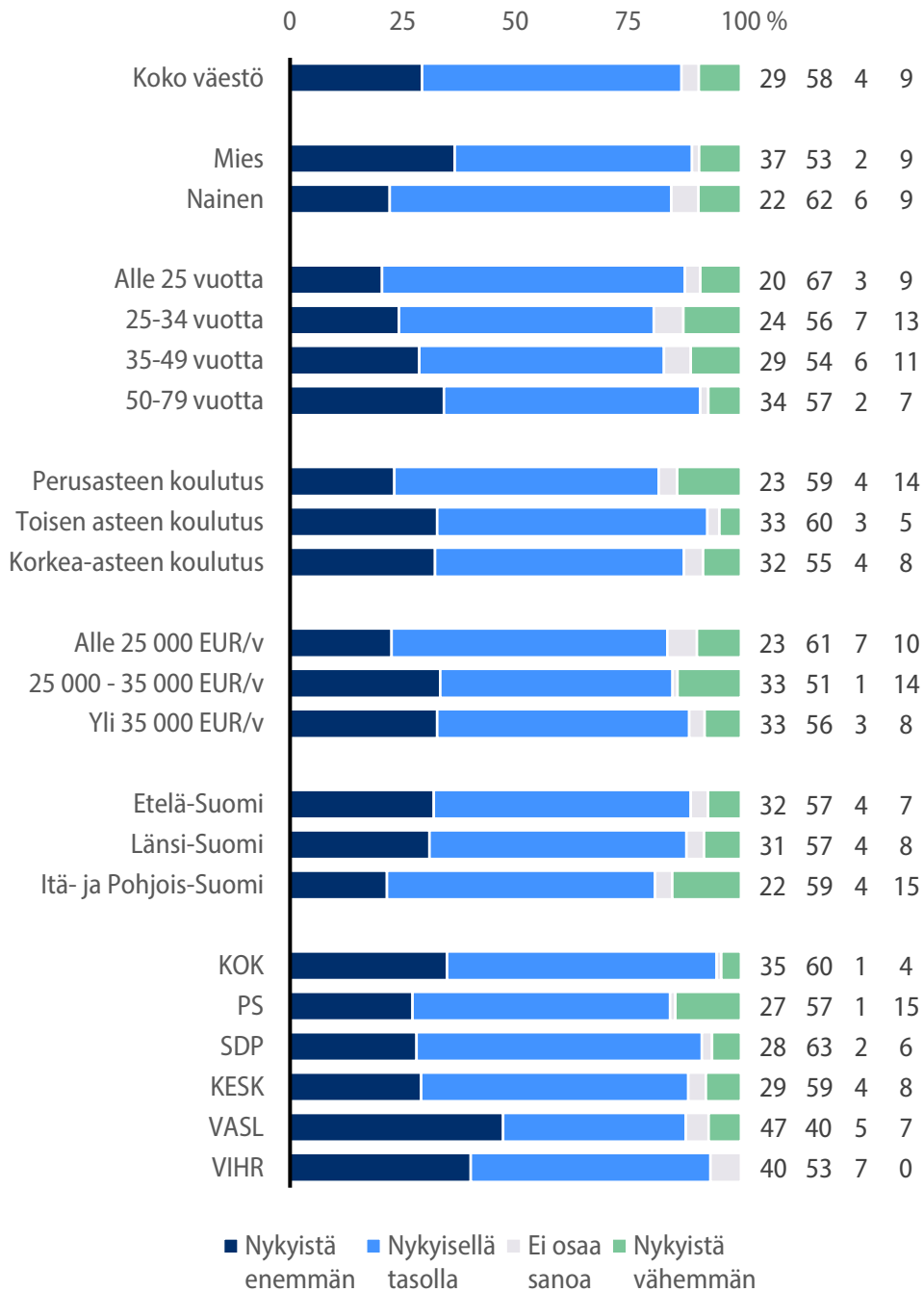
Kuvio 39. Yleinen kansalaispalvelus. ”Miten suhtaudutte siihen, että Suomessa siirryttäisiin sekä miehiä että naisia koskevaan yleiseen kansalaispalvelukseen, joka voitaisiin suorittaa joko siviili- tai varusmiespalveluna?”

*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

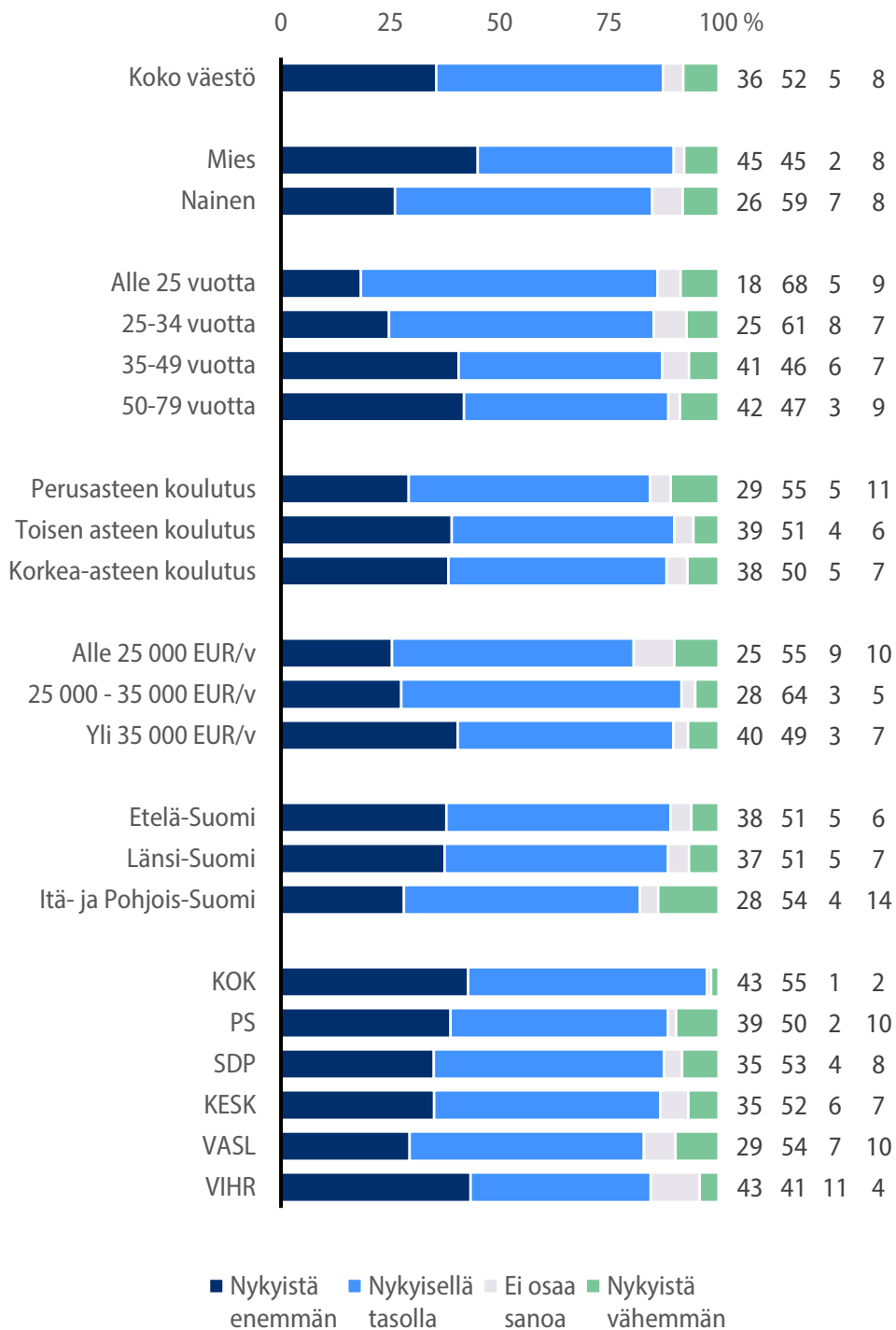

Kuvio 40. Ukrainan auttaminen taloudellisesti. "Venäjän aloittaman hyökkäyssodan vuoksi Euroopan unioni ja sen jäsenmaat, Suomi mukaan lukien, ovat auttaneet Ukrainaa sekä taloudellisesti että aseellisesti ja asettamalla pakotteita Venäjälle. Onko Suomen ja Euroopan unionin mielestänne jatkettava Ukrainan auttamista?"

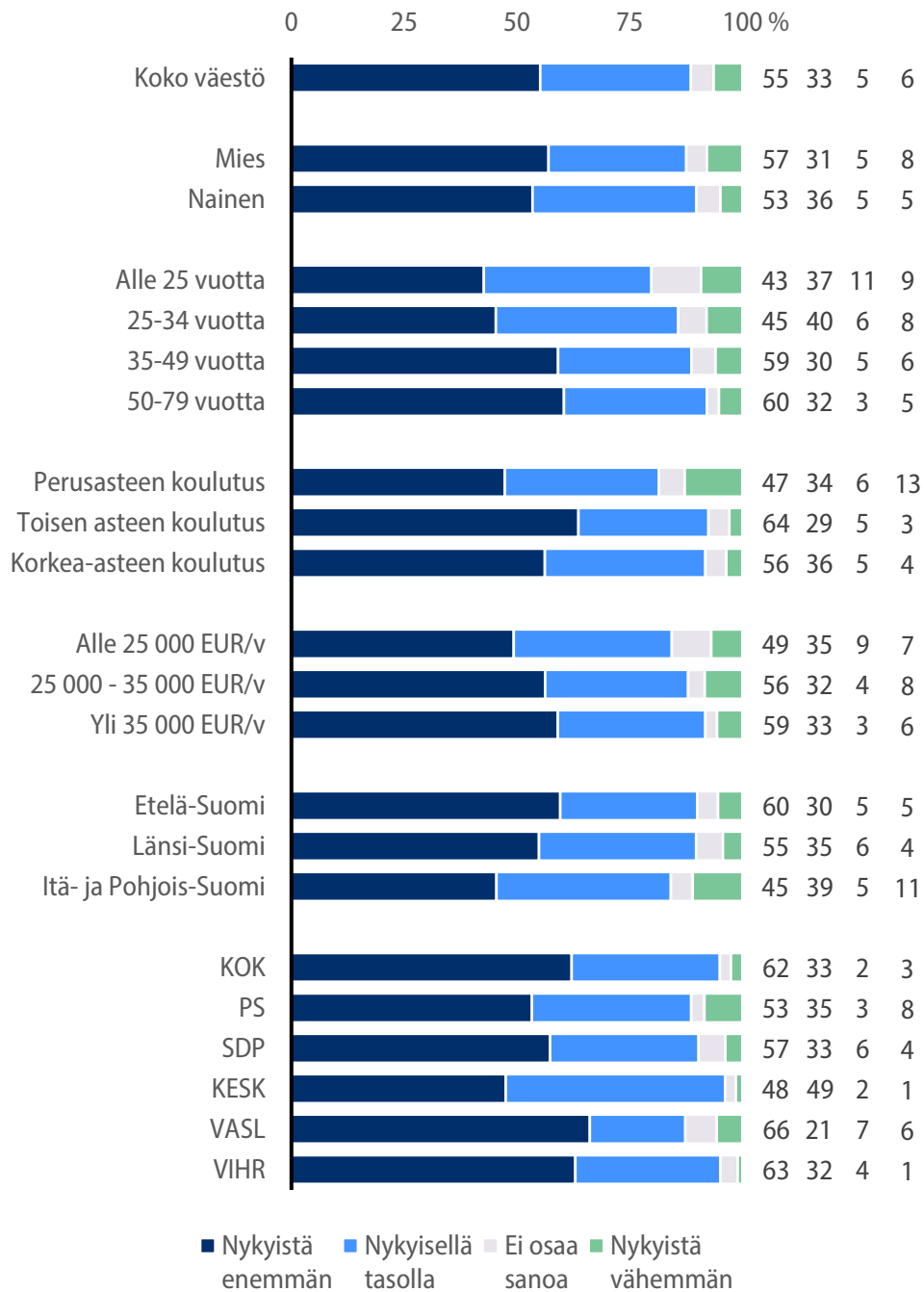

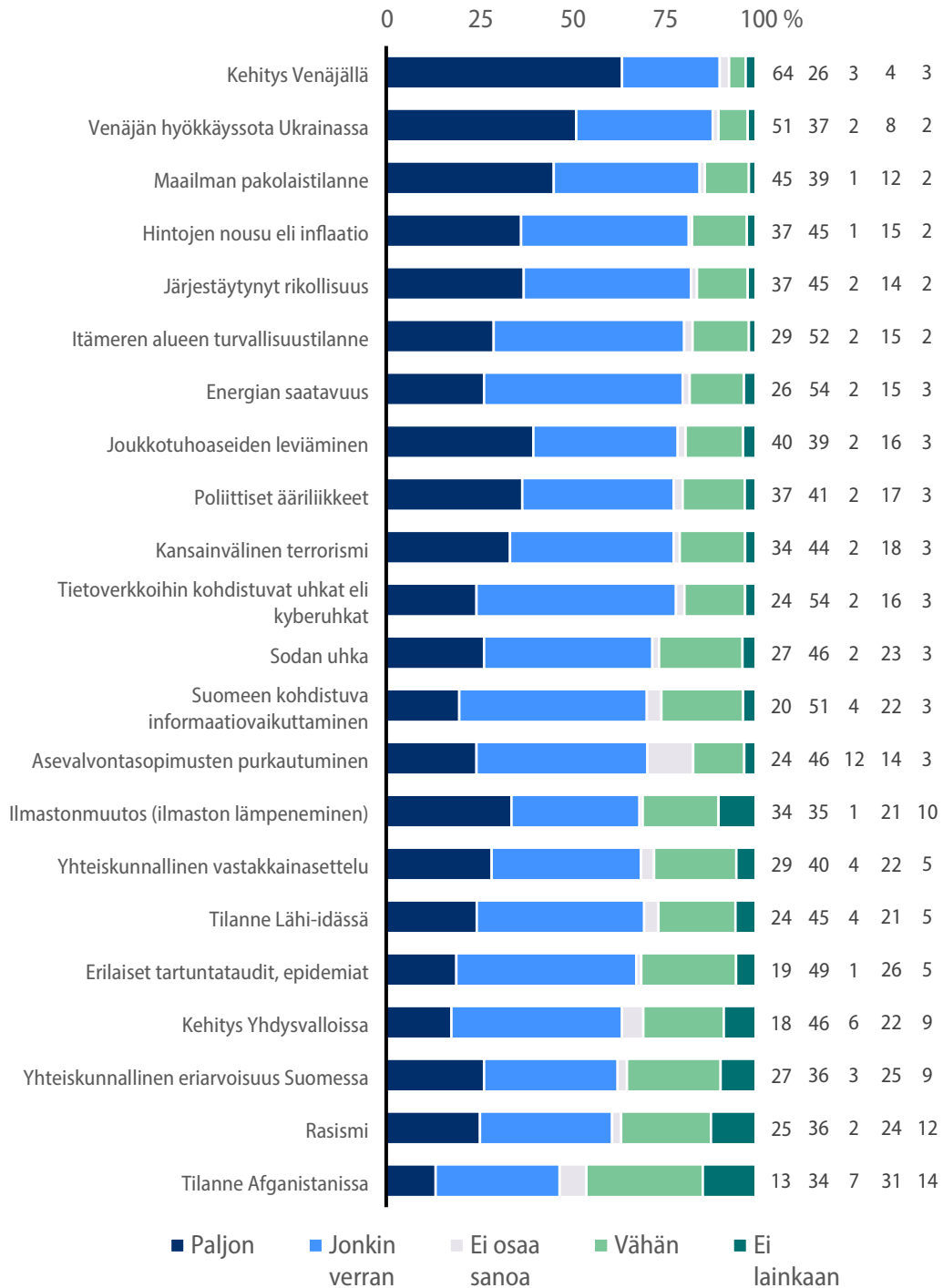
Kuvio 41. Ukrainan auttaminen aseellisesti. "Venäjän aloittaman hyökkäyssodan vuoksi Euroopan unioni ja sen jäsenmaat, Suomi mukaan lukien, ovat auttaneet Ukrainaa sekä taloudellisesti että aseellisesti ja asettamalla pakotteita Venäjälle. Onko Suomen ja Euroopan unionin mielestänne jatkettava Ukrainan auttamista?"

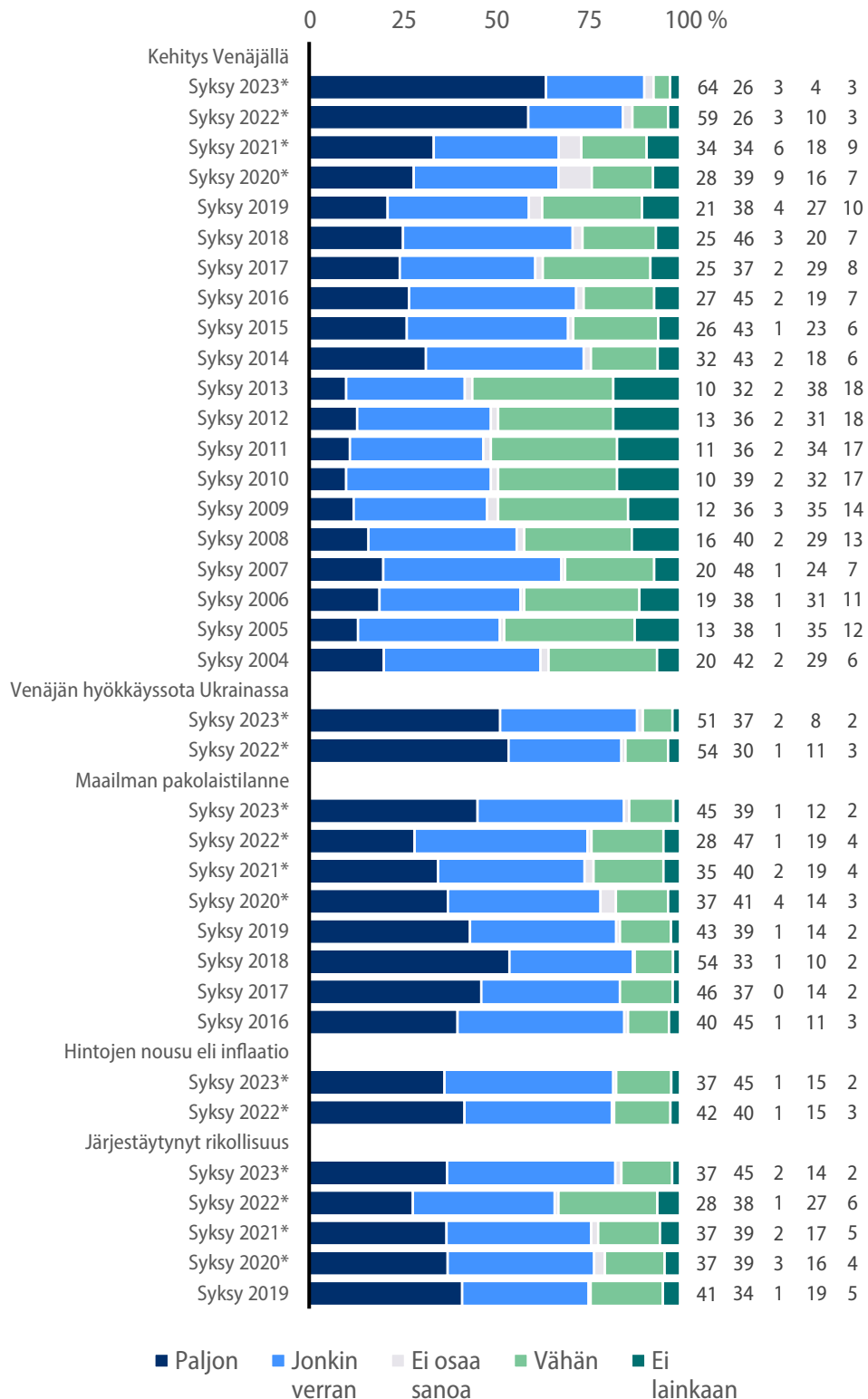
Kuvio 42. Ukrainan auttaminen asettamalla pakotteita. "Venäjän aloittaman hyökkäyssodan vuoksi Euroopan unioni ja sen jäsenmaat, Suomi mukaan lukien, ovat auttaneet Ukrainaa sekä taloudellisesti että aseellisesti ja asettamalla pakotteita Venäjälle. Onko Suomen ja Euroopan unionin mielestänne jatkettava Ukrainan auttamista?"

Kuvio 43. Kansalaisissa huolta aiheuttavia tekijöitä. ”Miten arvioitte seuraavassa luettelussa ilmiöitä ja tekijöitä? Missä määrin ne aiheuttavat teissä huolta tulevaisuudesta?”

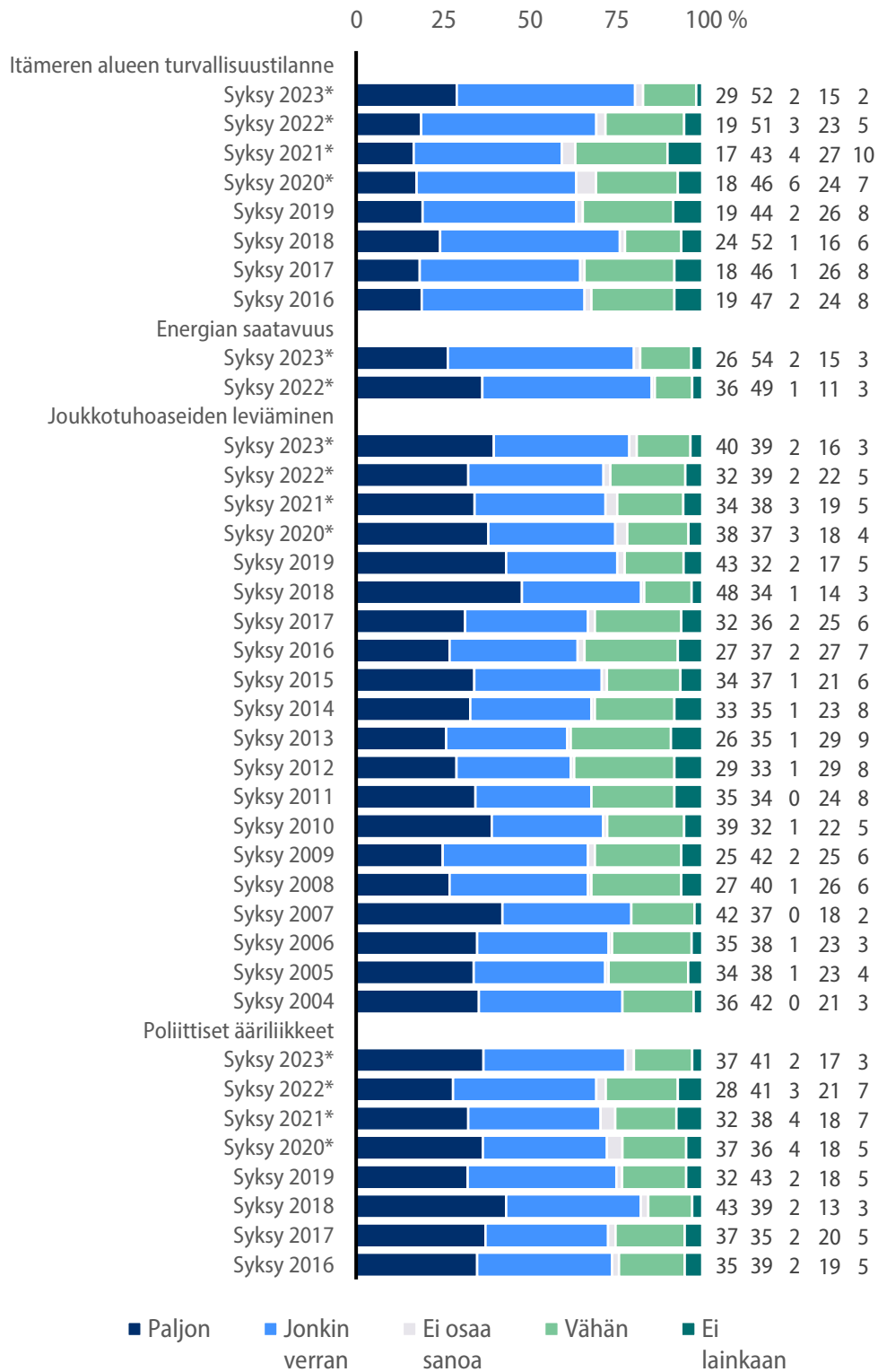

Kuvio 44. Kansalaisissa huolta aiheuttavia tekijöitä (I). ”Miten arvioitte seuraavassa luettelussa ilmiöitä ja tekijöitä? Missä määrin ne aiheuttavat teissä huolta tulevaisuudesta?”

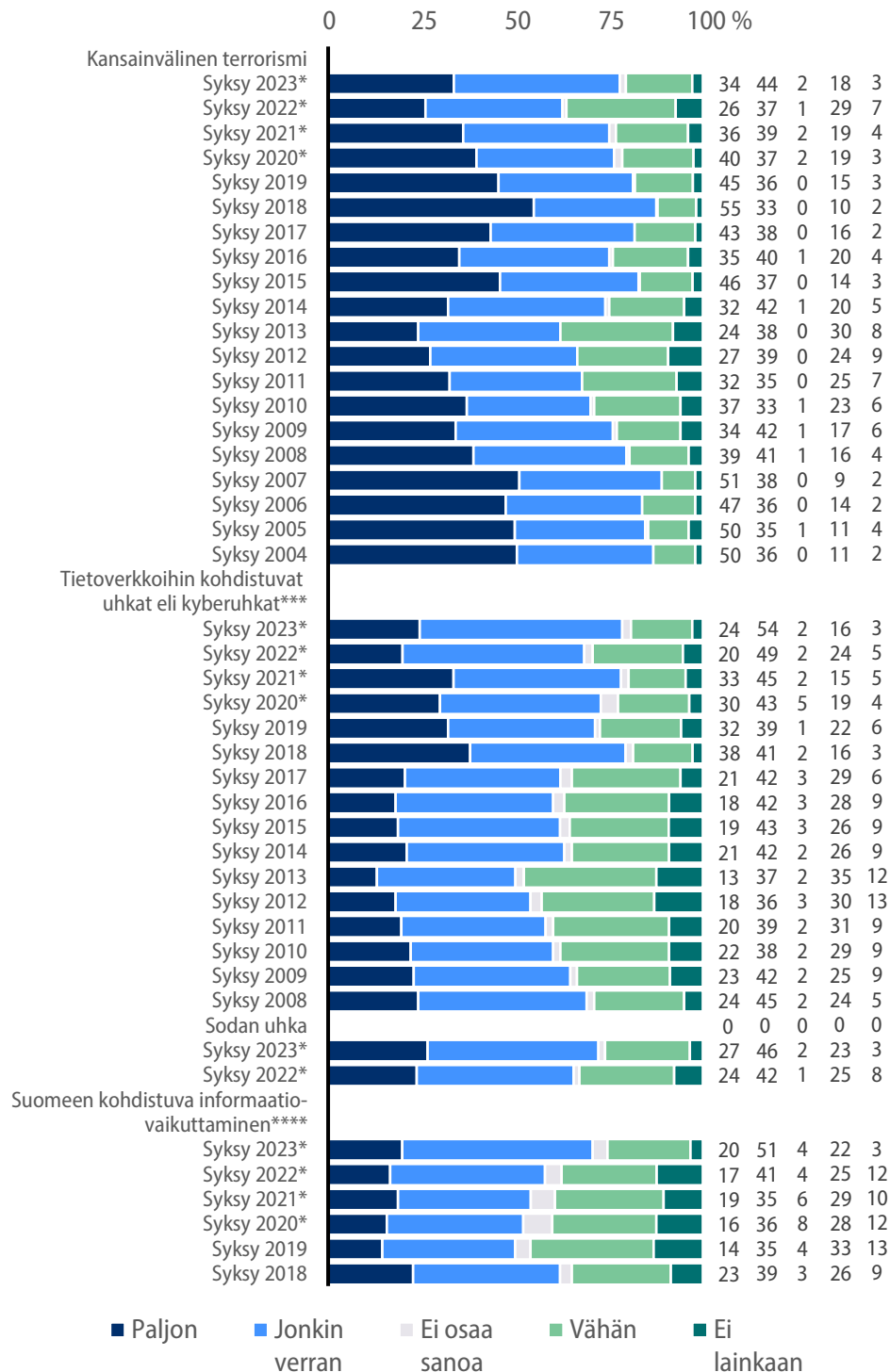
*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

Kuvio 45. Kansalaisissa huolta aiheuttavia tekijöitä (II). ”Miten arvioitte seuraavassa luettelujä ilmiöitä ja tekijöitä? Missä määrin ne aiheuttavat teissä huolta tulevaisuudesta?”

*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

Kuvio 46. Kansalaisissa huolta aiheuttavia tekijöitä (III). ”Miten arvioitte seuraavassa luettelussa ilmiöitä ja tekijöitä? Missä määrin ne aiheuttavat teissä huolta tulevaisuudesta?”

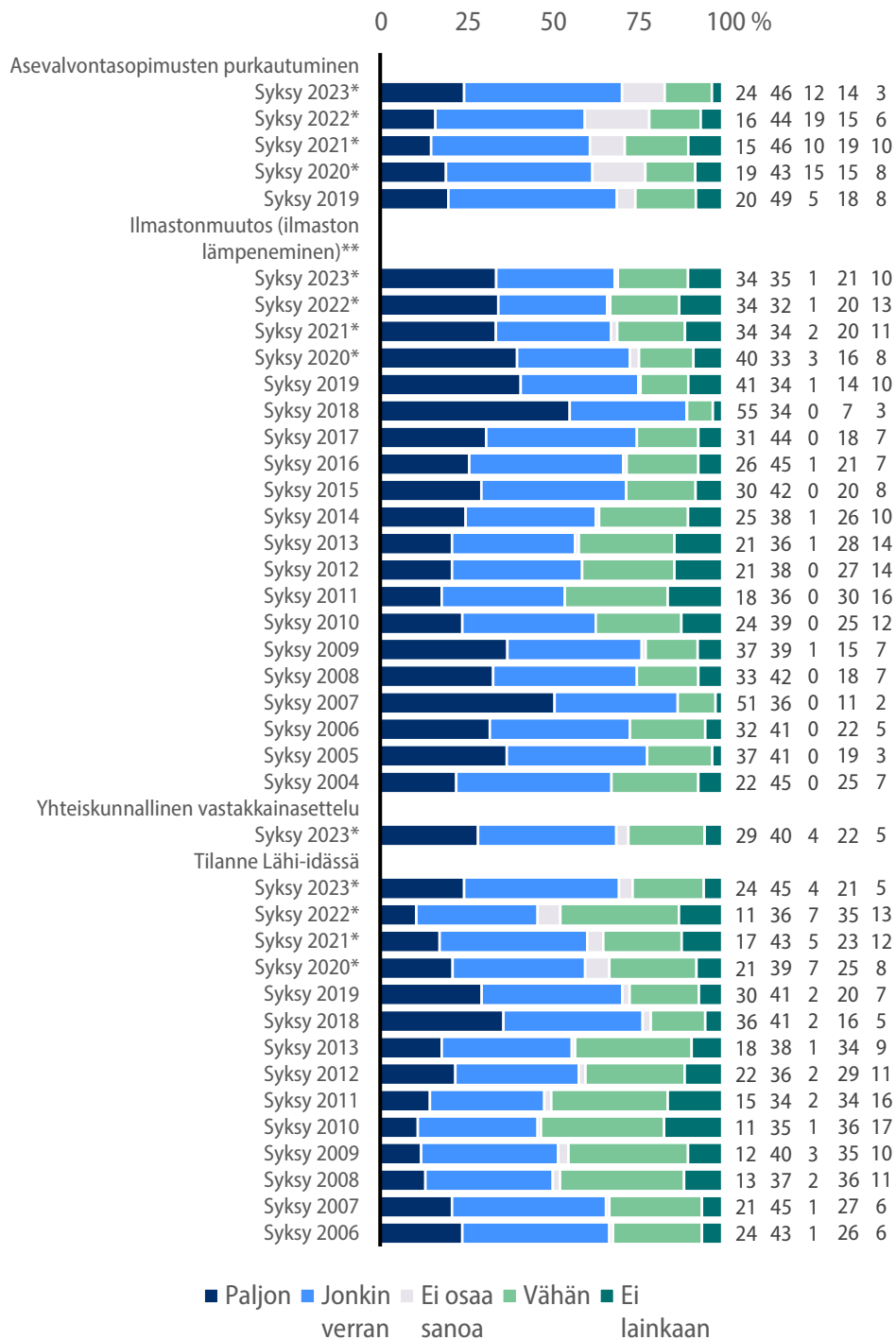

*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

***) v. 2008–2012 Tietoverkkoihin kohdistuva rikollisuus

****) v. 2018–2021 Suomeen kohdistuva valtiollinen valeutisointi, v. 2022 Suomeen kohdistuva systemaattinen disinformaatio

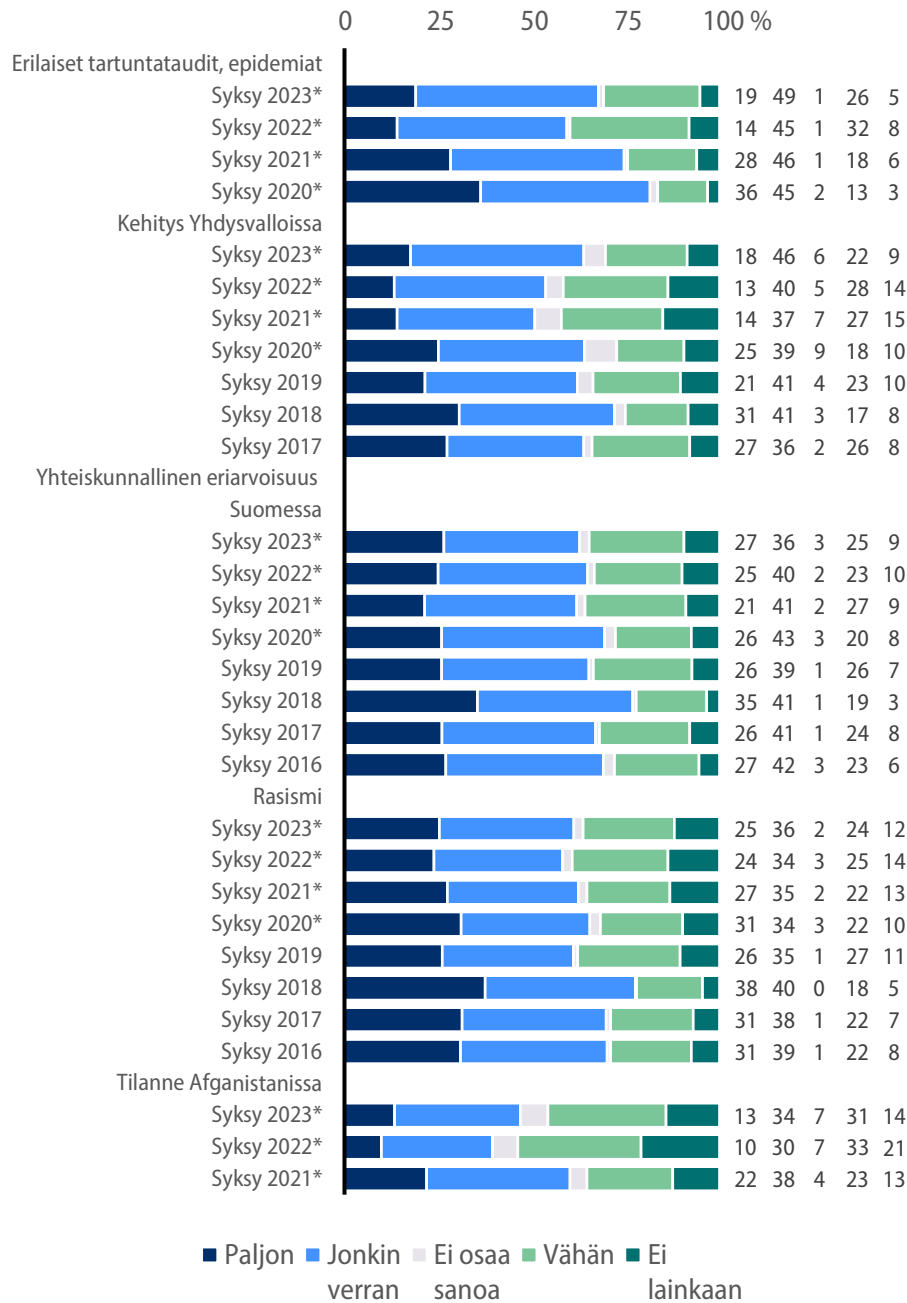
Kuvio 47. Kansalaisissa huolta aiheuttavia tekijöitä (IV). ”Miten arvioitte seuraavassa luettelujä ilmiöitä ja tekijöitä? Missä määrin ne aiheuttavat teissä huolta tulevaisuudesta?”

*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

***) v. 2004–2015 Ilmaston lämpeneminen

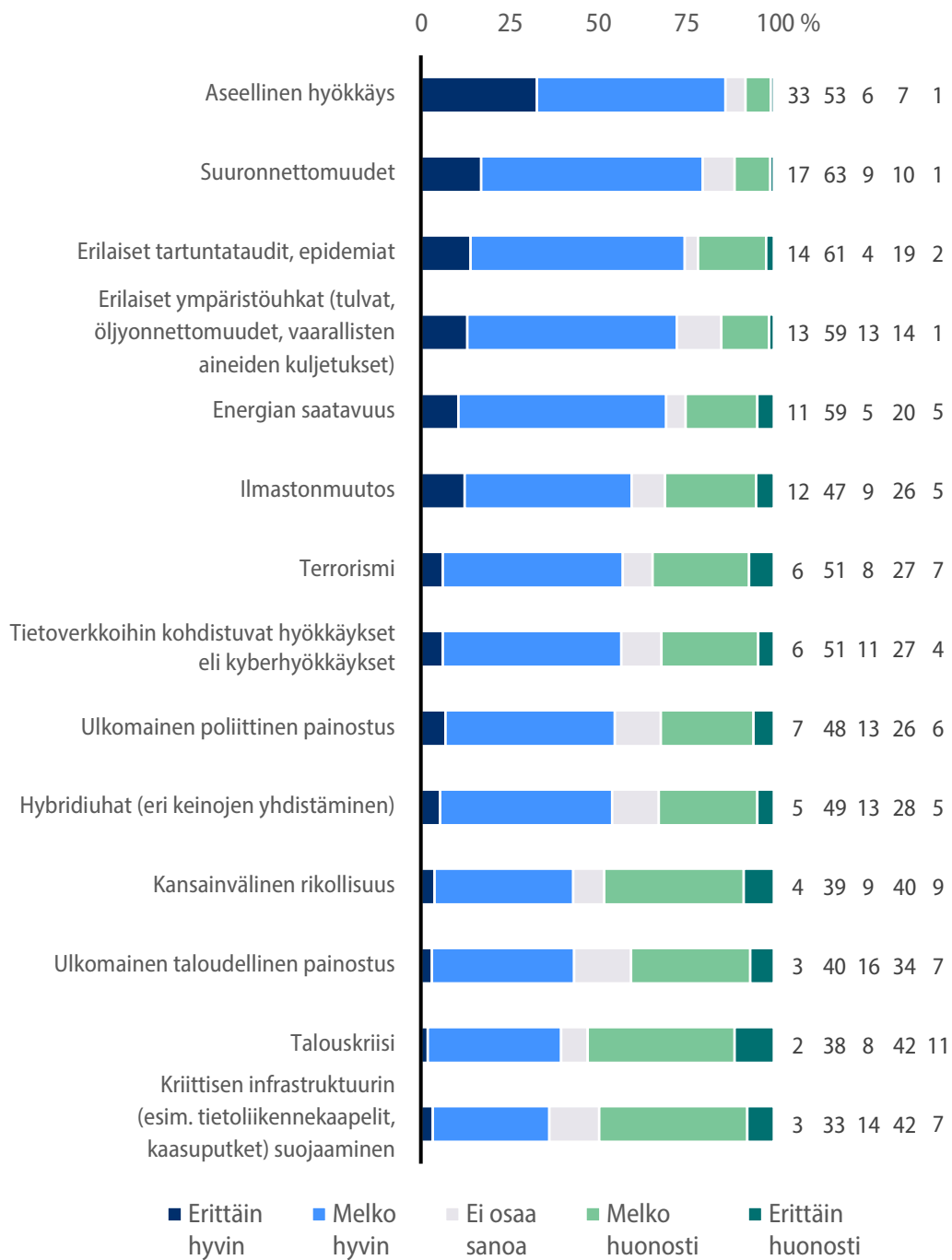
Kuvio 48. Kansalaisissa huolta aiheuttavia tekijöitä (V). "Miten arvoitte seuraavassa luettelussa ilmiöitä ja tekijöitä? Missä määrin ne aiheuttavat teissä huolta tulevaisuudesta?"

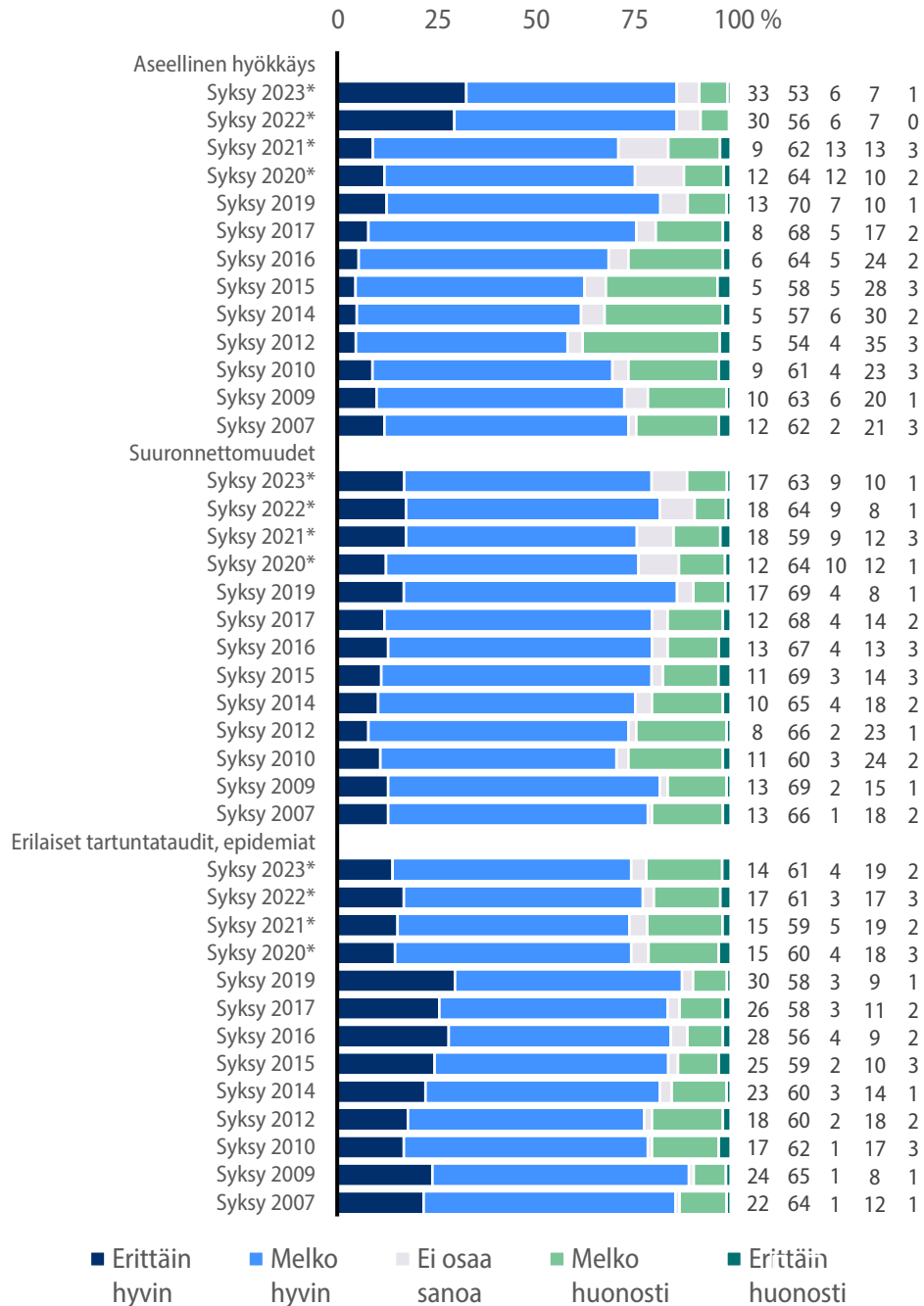
*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

Kuvio 49. Varautuminen erilaisiin uhkiin. "Miten hyvin mielestänne Suomessa on varauduttu seuraavien turvallisuusuhkien torjuntaan?"

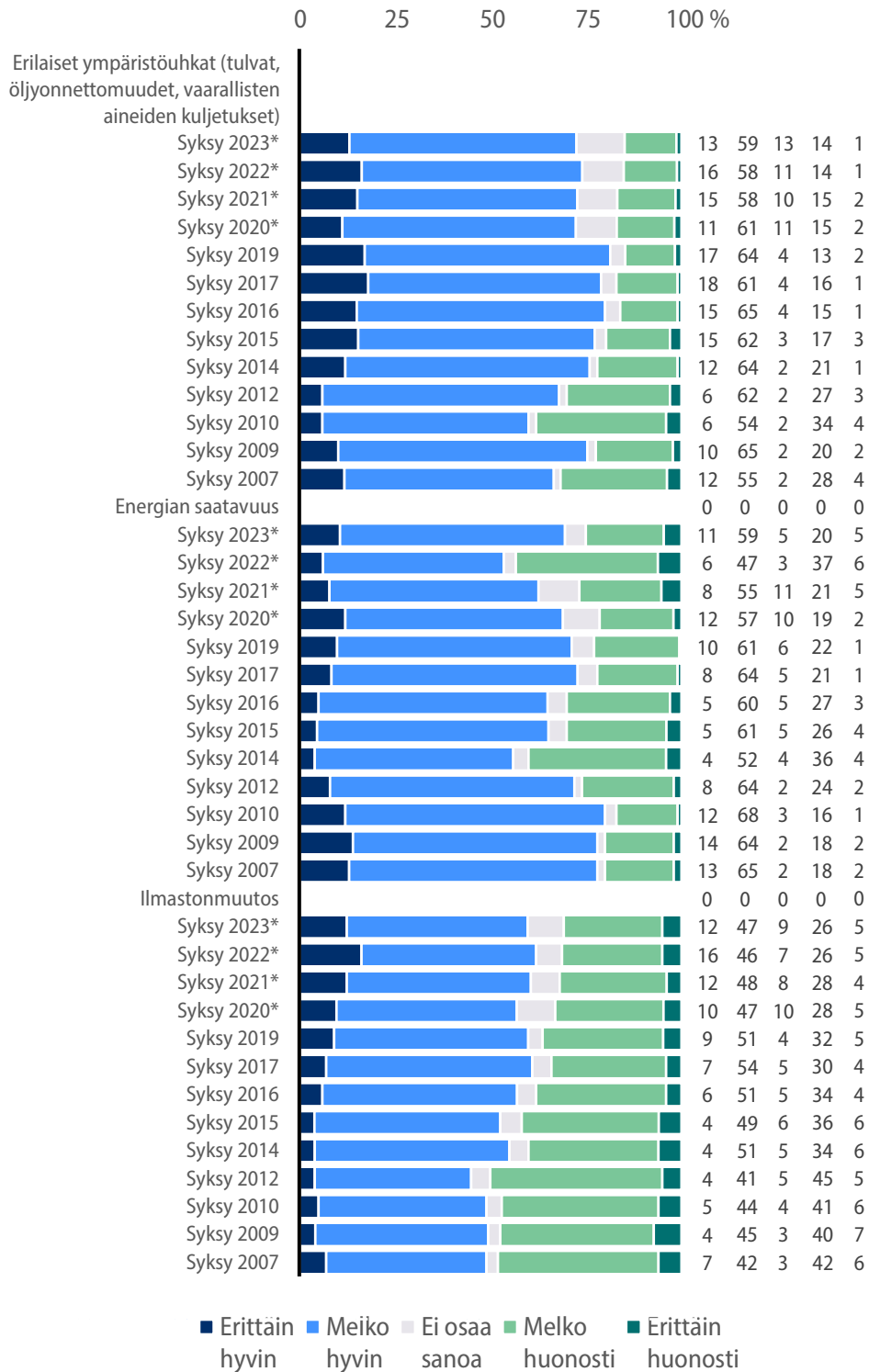

Kuvio 50. Varautuminen erilaisiin uhkiin (I). ”Miten hyvin mielestänne Suomessa on varauduttu seuraavien turvallisuusuhkien torjuntaan?”

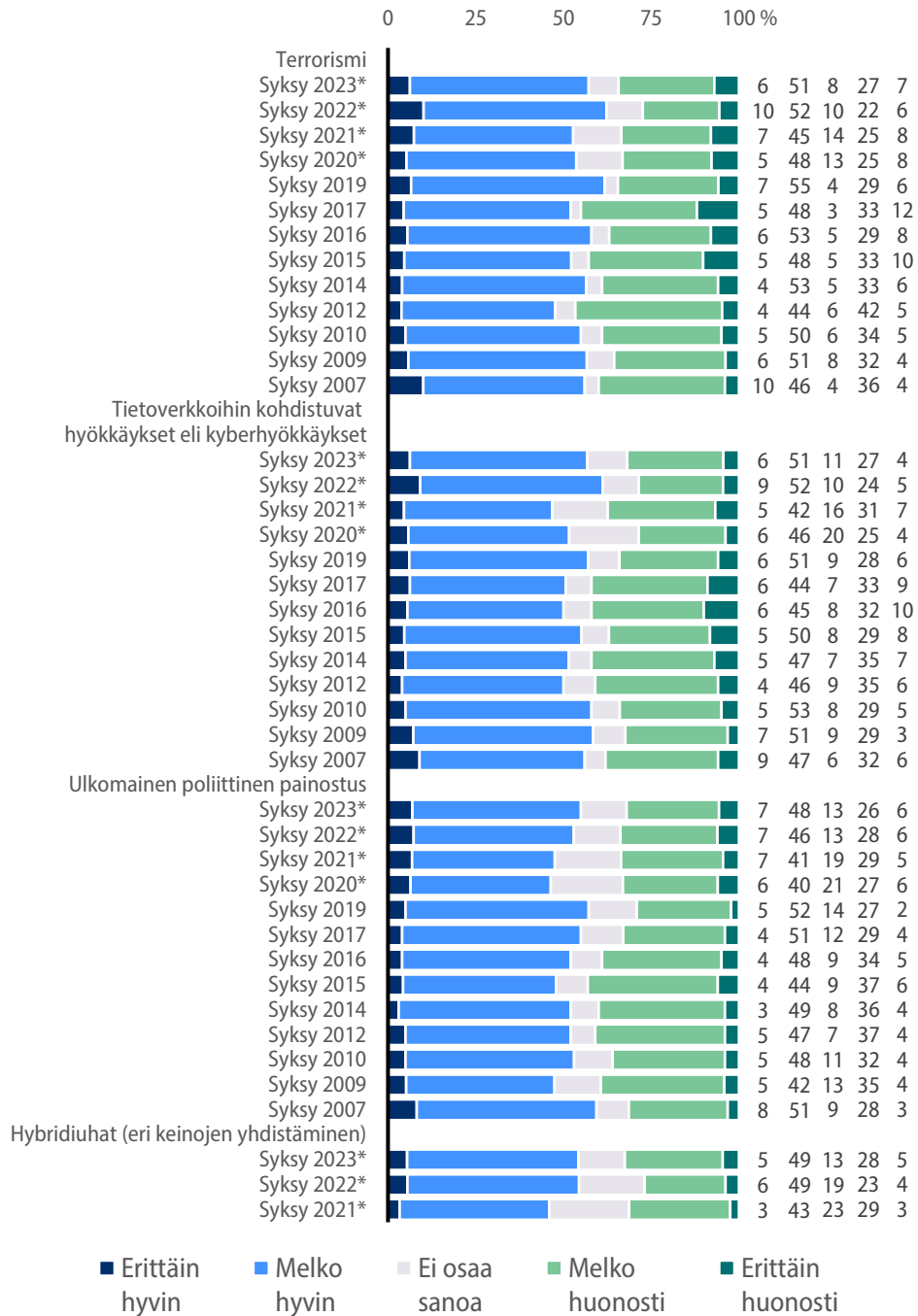
*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

Kuvio 51. Varautuminen erilaisiin uhkiin (II). ”Miten hyvin mielestänne Suomessa on varauduttu seuraavien turvallisuusuhkien torjuntaan?”

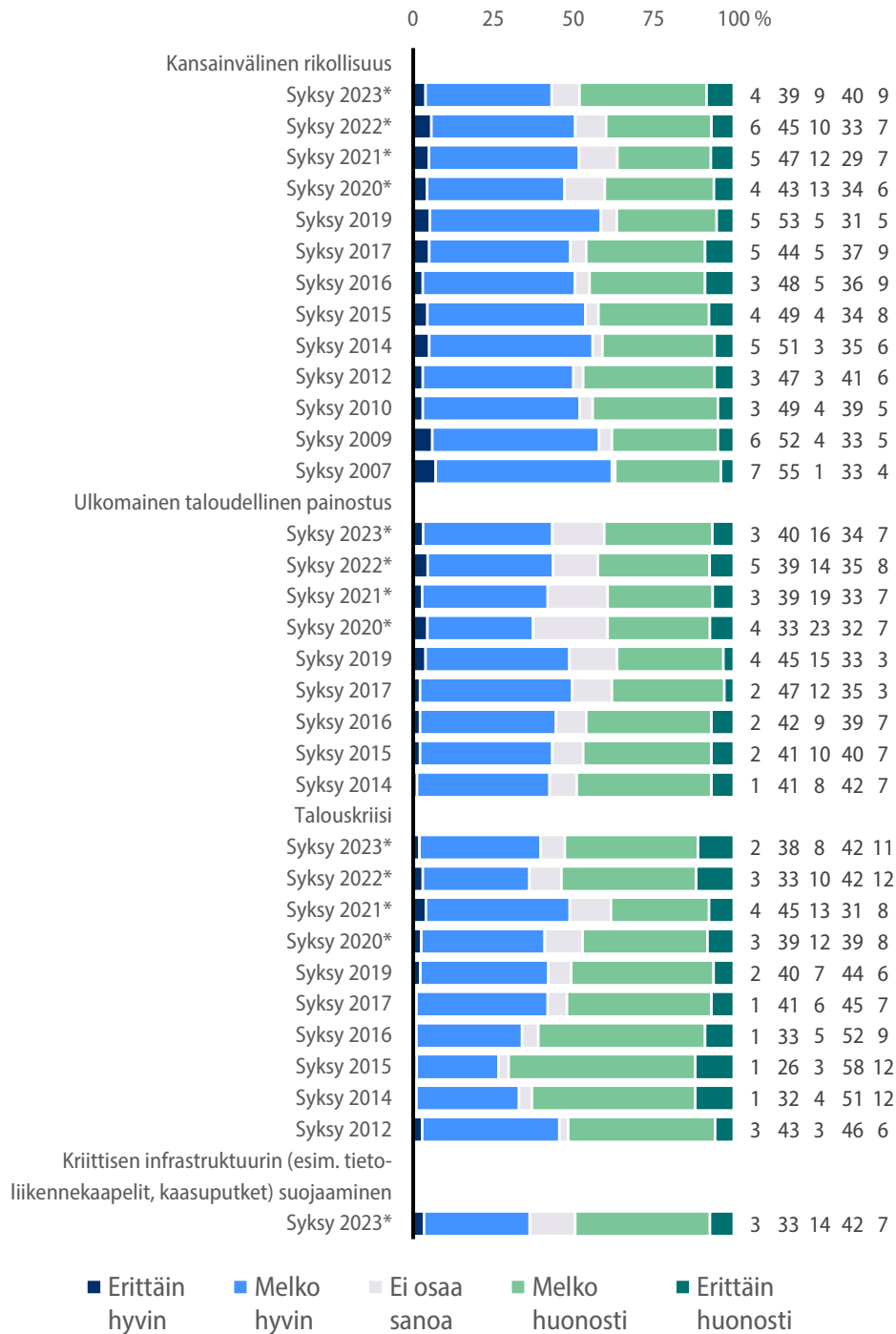
*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

Kuvio 52. Varautuminen erilaisiin uhkiin (III). "Miten hyvin mielestänne Suomessa on varauduttu seuraavien turvallisuusuhkien torjuntaan?"

*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

Kuvio 53. Varautuminen erilaisiin uhkiin (IV). ”Miten hyvin mielestänne Suomessa on varauduttu seuraavien turvallisuusuhkien torjuntaan?”

*) Kysely tehtiin sekä henkilökohtaisina haastatteluina että paneelikyselynä

Maanpuolustustiedotuksen suunnittelukunta MTS on valtioneuvoston eduskuntavaalikaudeksi asettama pysyvä parlamentaarinen komitea, joka hallinnollisesti toimii puolustusministeriössä. Parlamentaarisesti nimettyjen jäsenten lisäksi suunnittelukunnassa on pysyviä asiantuntijoita valtioneuvoston kansliasta, ulkoasiainministeriöstä, sisäministeriöstä, puolustusministeriöstä, opetus- ja kulttuuriministeriöstä, Pääesikunnasta, Yleisradiosta, STT-Lehtikuvasta, Suomen journalistiliitosta sekä Viestinnän keskusliitosta.

MTS selvittää muun muassa suomalaisten turvallisuuspoliittisia mielipiteitä ja asenteita sekä niihin vaikuttavia tekijöitä. Vuosittain MTS tekee ainakin yhden laajan, koko Suomen aikuisväestön kattavan haastattelututkimuksen. Kysymykset liittyvät ulko- ja turvallisuuspolitiikan teemoihin sekä maanpuolustukseen. Osa kysymyksistä muodostaa yhtenäisen aikasarjan jo 1960-luvulta lähtien. MTS:n tekemät mielipidetutkimukset ovat julkisia ja kaikkien käytettävissä.

Maanpuolustustiedotuksen suunnittelukunta

postiosoite:	PL 31, 00131 Helsinki
käyntiosoite:	Puolustusministeriö Eteläinen Makasiinikatu 8 00130 Helsinki
sihteeristö:	0295 140 620, 0295 140 621
valtioneuvoston vaihde:	0295 16001
www.defmin.fi/mts	